

ఆంధ్ర దేశము

వివరణ దేవిగారికి శిక్ష విధింపబడుట

నెం. 117, ఉం. చం. 74 నెం. రెండు
లకును చెరి 6 నెలలు. మొత్తము 12
నెలలు విడికైదు వేయబడుట

తీర్పుము, మే 31:—పుత్ర పుత్రములో డిప్టీకలక్టరు
హుమయూన్ షాహి ఖాన్ గారికి శిక్ష విధింపబడుట
గంటలకు విచారణ జరిగినది. ఆమె ఒరియా లా
టుమెంటు ఇచ్చెను. నా స్పృతి దేశనేపథ్య అని ఆమె

మే నెం 7-వ తేదీని గంటము పట్టణమునందు బహి
లో నేను ఉపన్యసించితినిగాని ఆనాడు సభలో నేను
పూచేయలేదు. సభముగియగానే నేను పుత్రపుత్రమువల్ల
అని ఆమె తెలిపెను. నేను సాయంకాలము 5 గంట
పాటు ఒక్కొక్క సెక్షన్ నకు 6 నెలలవంతున రెండు సెక్షన్
12 నెలలు విడికైదు వేయబడుట. వెంటనే ఆమెను
ఇచ్చాపురము తీసికొనివెళ్ళిరి. ఆమెకు సహాయము
ప్రస్తుతముగా పంపిరి. (జి. వి.)

వాలంటీర్లను చాలమంది ప్రజలును చొల్లంగి
ఉప్పును తీసికొనివచ్చి ఉప్పు తయారు
యిట

కాకినాడ, జూన్ 2:— నిన్న సాయంకాలము 50
మంది వాలంటీర్లు 500 మంది తక్కిన ప్రజలును గలిసి సరు
ప్రకాశనోల్లంఘనము చేయుటకై చొల్లంగికి వెళ్ళిరి. అచ్చట
నుండి ఉప్పును తీసికొనివచ్చి ఉప్పు తయారుచేసిరి. సాయం
కాలము 8 గంటలకు శ్రీయుత సత్యనారాయణగారును మరి
కొందరును బహిరంగసభలో సుపన్యసించిరి.

గురజానపల్లిదాడిలో వాలంటీర్లకు లాఠీదెబ్బలు
తగులుట

శ్రీయుత సత్యనారాయణగారు వెంకటాచారి గారు
నున్న వాలంటీర్ల వాలంటీర్ల కిరీటమునుండి నాయకుని ఆజ్ఞ
లకుండు పోయినవారు నిన్న సాయంకాలము గురజానపల్లిలో
సభాదాడి సత్పరి. రిజర్వు పోలీసువారు లాఠీలను ప్రయోగిం
చిరి. శ్రీయుత వెంకటాచారి జగన్నాథాచారిగార్లకు దెబ్బలు
తగిలినవి. వారిపై జిల్లా అనుభవిత్రాసన్నాధు. కొందరు
క్రేకులకుగూడ కొద్దిగా లాఠీ దెబ్బలు తగిలినవి. (జి. వి.)

ప్రతిమకు ఖద్దరు నీరుగుడ్డల వివాదం పుస్తకము ఉచితము

మహాత్మాగాంధీ ప్రతిమ

నిత్యసందర్శనార్థమగు మహాత్మాగాంధీ దివ్యప్రతిమ
మార్పుండిననాది పెద్దయిజా 8+5 నెల్యాలయితో
చేయబడినది. వెల రూ. 1-12-0 8 ఒకేపర్యాయము కొను
వారికి బల్లపైనుంచు పైమ్పిన్ ఇవాం. 4 ఒకేపర్యాయము
కొనిన, కోల్డుగొల్డు పాకెటు గడియారం ఉచితము. 6 ఒకేప
ర్యాయము తెప్పించిన గ్రామఫోన్ పైపై ఒకటి ప్లేటుతో ఉచి
తము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మహారాజ డిపో, అరుణాచలమొదటిది 18 నీటు, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణావతారత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతవారి
వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులభ
కైతిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకేతములు తొలంగ
నట్లు కాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్త్రోతములతో
ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కువగాకుండ జక్కని
తైండుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు
లకు పి. పి. గాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోష
కులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 11 వఱకు సంపుటములు
సిద్ధముగా నున్నవి. 51

జనమంచి శేషాదిశర్మ
ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,
హైస్కూలు మునిసిపల్, కడప.

పత్తులలేదు
వి. కారి
విశేషము.

మలయచందనము

రహస్యము
నా నేపథ్య
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కురారము, 3 హాటలలో గుణము కలుగును
ప్రఖ్యాతి పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందన లులం కొన్న 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 6-0-0
20-1 గంధరసపార్శనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

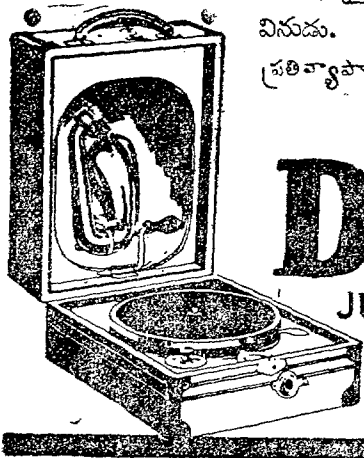
దీని ధ్వనియందుండు

ఆనందమును గ్రోలుడు.

నుకువైన చిన్న వాద్యమును, గొప్పధ్వని మృదు
వైన పలుకు గల్గి, చేత దీనికొనిపోవుటకు విలుగల
డెక్కాపై ఒకపర్యాయము ప్లేటు పాడునప్పుడు
వినుడు.

ప్రతివ్యాపారస్తుడును ఒకసారి సంతోషముగ వినిపింపగలడు

ధర రు. 45-పైగా

DECCA

JUNIOR PORTABLE

SEN & PANDIT,

P. O. Box 402, Calcutta.

సుందరమైన చర్మమే

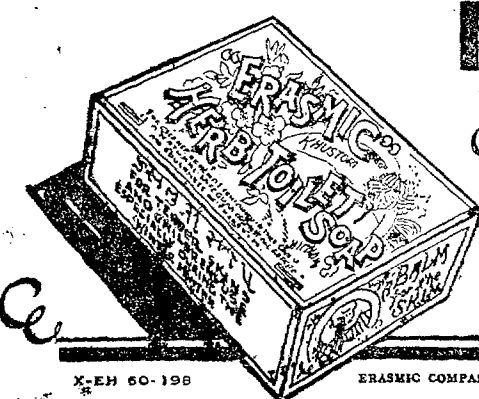
నీయొక్క హక్కు!

మీయొక్క ముఖవర్ణమును కాపాడుటలోను, చెడకుండ యుండుట
లోను ప్రకృతియే మీకు ఉపాయము కలిగించుచున్నది. "ఎరాస్మిక్"
పౌరస్థానపునందు నేర్పితముతోను, ప్రావీణ్యతతో చేర్చబడిన ప్రకృతి
సంబంధించిన ఓషధుల సహససారములను, శిషింపచేయునట్టి నూనె
చేర్చుటవలన—సృష్టి తనవిధములో, తానే నీయొక్క ముఖవర్ణమును,
కాపాడుటలో సహాయము చేయును. అదియే ఈ మనోహరమైన సబ్బు
యందలి రహస్యము. నెమ్మదిగా కుద్రముచేయుట, ఉపశమనమును ప్రతి
రోజు మీ చర్మమునకు గలిగించవలెను. మీయొక్క చర్మము స్వాభావిక
మైన, ఆరోగ్యకరమగు సుందర్యమును త్వరలోనే పొందును.

ERASMIC

HERB Toilet Soap

X-EH 60-198

ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND

విశాఖపట్నం సత్యాగ్రహశిబిర నిరోధము

50 మంది సత్యాగ్రహులతో శ్రీమతి జానకిబాయి గారు నిరశనవ్రత మూసిరి

జూన్ 1:—సత్యాగ్రహశిబిరము ఇంకను తీవ్రనిరోధమున నున్నది. భోజనసామగ్రిలను ప్రతిసారియు పరిశీలించిన నే గాని, అనుమతిపడకుండా అవమానకరముగ పోలీసులు ప్రవర్తించుటలను, సత్యాగ్రహులు ఏబదిమందితో శ్రీమతి జానకిబాయిగారు నిన్నటి ఉదయము నుండియు నిరశనవ్రత మూసిరి. రాకపోక లేకుండా లేనందున సాయంకాలము వరకును ఈసమాచార మేరికిని తెలియబడలేదు. సాయంకాలము అయిదారవండులకు పైగ శిబిరముచుట్టును జనులు సమావేశము కాగా అప్పుడు శిబిరము డాబామీదనుండి ఈవిషయమును శ్రీమతి జానకిబాయి గారు ప్రకటించిరి. ఆమె యువనృసింపు చు నిట్లు చెప్పిరి. “పోలీసువారు మేము మాటిమాటికి తెప్పించు సామానులను పరిశీలించుచున్నారు. పనివాండ్రను అన్యాయితేని దే విడుదలలేదు. అవమానకరముగ వారితో మాటిమాటికిని పరిశీలించబడుట మాకిష్టములేదు. వారిని బ్రతిమలాడి వారిదయా దాక్షిణ్యములపై తీవ్రించుట మాకవమానకరముగనున్నది. ప్రజాద్రవ్యమును పోలీసుల అనుమతితో మేము ఆరగింపము. కావున నేటి ఉదయమునుండియు మేము నిరశనవ్రత మూసితిమి. మా భోజనసామగ్రిలను వారు ఈవిధముగ ప్రతిసారియు నిరోధించి అవమానకరముగ పరిశీలించుట మానువరకు మేము భుజింపము. పిమ్మట డాబామీదనుండి గంధి రంగ దాను గారును బాపిరాజుగారును ఉపనృసింపిరి. ఈవార్తలన నగరమంతయు ఆట్టుడికెనట్లుడికి పోవుచున్నది. విశాఖపట్నం శిబిరమునేకాక నాలుగైదు స్థలములనుండి బయలుపడెదలిన ఉపదశములను పైతము ఆయాచోట్ల నిరోధించి నట్లు తెలియుచున్నది. బాలచెరువుగల్లిపైకిదాడి నేడు సలిపెద రని ప్రకటించబడియున్నందున నేడు రిజర్వుపోలీసులు బాలచెరువు వెళ్లిరి. నిన్నటిదినము పలుసార్లు మాపరంపెండంటు గారును తదితరులను బాలచెరువు వెడలినట్టిరి.

శ్రీయుత చింతికింది సూర్యనారాయణగారు

31.5-80 తేదీని నిర్బంధింపబడిన శ్రీచింతికింది సూర్య నారాయణగారి కేసు నిన్న విచారణ జరుగవలయుండెను. యథా ప్రకారము కోర్టుకు ఆయనను తీసికొనివచ్చిరి. సబ్ జైస్ట్రులు రానికారణమున నేడు విచారణ జరుగనట్లు తెలుపబడెను. శ్రీ సూర్యనారాయణగారికి సత్యాగ్రహశిబిరమునుండి భోజనము రావలసి యుండెను. శిబిరమున నిరశనవ్రతమునుబట్టి ఏరిక భోజనమువచ్చియుండలేదు. నిన్న సాయంకాలము దనుక ఏరిక భోజనములేదు. ఇంకొక విశేష మెమనిన డివిజనులు ఆఫీ సరుగారు నిన్న రి గంటలకువచ్చిరి. రాగినే శ్రీ సూర్యనారాయణగారిని కోర్టుగదిలోనికి ప్రవేశ పెట్టిరి. అప్పుడు ప్రధమమున మిరియుక కేసు ప్రారంభింపబడెను. అంత శ్రీ సూర్యనారాయణగారు క్రిందకూర్చునిపోగా, అఫీసరుగారు మీరు నిలచి యెయ్యండిఅని ఆజ్ఞాపించిరి. రెండు ఇతర కేసులగుసర్వం తము ఆయన అట్లే నిలిచియుండిరి. తరువాతి మరు నాడు విచారణ యని తెలుపబడెను. వీరి రాత్రిభోజనమునకే విర్వాటుచేయనియలెనని శ్రీ బుచ్చి సుందరరావుగారు కోరగా తిరువారు ఆలోచించెదమని డి. అఫీసరుగారినిరి.

బస్సులపై ఆటంకము

కాంగ్రెసువారిని సత్యాగ్రహులను బస్సులపై నెక్కించుట దిని పోలీసువారు బస్సు అధికారుల కరిగించినందున ఖద్దరు కట్టినవారిని బస్సులపై నెక్కించుటలేదు.

మరి పదుముగ్గుర అరెస్టు

జూన్ 1:—నెడు సత్యాగ్రహశిబిరము నిరోధముననే యుండెను. చుట్టునుచేరుజనులను పోలీసులు బలవంతముగ నెట్టి వేయించెను. లోపల సత్యాగ్రహులు నింకెనివలయు సాగించుచుండెను. మధ్యాహ్నము పోలీసులు శిబిరములోని ప్రవేశించి శ్రీయుతులు చుండ్రుధిల్ల బాపిరాజు, చుండ్రుధిల్ల రామా రావు, చుండ్రుధిల్ల పుష్పన్నారె, డివి నెని వెంకటరామయ్య, ఇస్మాయిల్ కోటేశ్వరరావు, నమ్మలూరి సుబ్బారావు, పోణంగ రామారావు, కొత్త నెంపంపరావు, గొల్లపల్లి కనకము, తొండేటి కృష్ణమూర్తి, గొల్లెల రాములు, కోనూరి వెంకటరాజు, వీర రాఘవ గణేశమాయన్ మన్నన్ గార్లును నిర్బంధించిరి. ఈ పదు ముగ్గురును ఏలూరునుండి వచ్చియుండిరి. వీరితో వచ్చియుండిన

ఇంకొక సత్యాగ్రహినిమాత్రము విడిచిరి. వీరు వెంటనే పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుపోబడిరి.

అనకాపల్లిలో నిరోధము

ఇదివరకు బాలచెరువుదాడి నిర్బంధించినకార్యక్రమము ప్రకారము మాడుగులనుండి పదునైదుగురు సత్యాగ్రహులు 30 తేదీకి అనకాపల్లి చేరిరి. ఈదశము శ్రీ ధర్మాలాప్తులనర సయ్యగారి గృహమున బసచేయగనే పోలీసుల ఆగ్రహమును ముట్టడించి కాపలావేసిరి. వారిని చూచుటకు రాకపోకలకు ఇతరుల నిరోధించుటలేదు. ఇట్లుండగా నిన్నటిదినము నిరోధింపబడిన సత్యాగ్రహులలో నుండి పైకిపోవువారితో కలిసి చాక చక్కముగ పదుముగ్గురు బయటకువచ్చివేసిరి. బయటకువచ్చిన వీరు రెండుదశములక్రింద భాగింపబడి ఒకదశము పోలవరము ఉప్పు గల్లిపైకిని రెండవదశము బాలచెరువు గల్లిపైకిని దాడికి వెడలిరి. ఈ విషయము పోలీసులు గుర్తింపలేకపోయిరి. నిరోధమున గృహములోని పదునైదుగురు కలరనియే అనుకొనిరి. కాని నిన్నరాత్రి అనుమానముపై గృహము పరిశోధింపగా ఇరువురేక ను పడిరి. పట్టణము నందలి కొన్నిగృహములను అన్ని మార్గములును పరిశోధించిరి. కాని జాడ లభించుటలేదు. నేడు ఉదయము అనకాపల్లిలో పదిమంది వాలంటీయరులు దాడికి వెడలుటకు సిద్ధము కాగా వారిని నైతము ఆగ్రహముననే నిరోధించిరి. నేటి మధ్యాహ్నము నేను అనకాపల్లి వెడలినట్టిని. నిరోధింపబడి యున్నవారిలో, మెడికలు వాలంటీయరు డెంగాలి శ్రీయుత కృష్ణసింగుగారుమాడ నున్నారు. నిరోధమునుండి పదుముగ్గురు సత్యాగ్రహులెట్లు వెడలగలిగెనని విచారింపగా మొదట గృహమును ముట్టడించునపుడు పోలీసులు లోనిసత్యాగ్రహులను పరికింపలేదనియు, లోనికి పలువురును పోనిచ్చుటచే వారితోకలిసి వచ్చినపుడు వారిని గుర్తింపలేకపోయినయు, వారు వెడలిన పిమ్మట కొన్నిగంటలకు పోలీసు లిద్దిగ్రహించిరనియు తెలిసినది. ప్రస్తుతము నిరోధమున నున్న పండ్రెండుగురును నేడు భోజనము చేయుట లేదు. రాత్రిభోజనముల నేర్పరచుట కంగీకరింపబడెను.

బాలచెరువుగల్లిపై దాడినలిపిరి

అనకాపల్లి నిరోధమునుండి విడిపడినవచ్చిన శ్రీయుతులు గోపాలభూపతిదేవవర్మ, బదరి నారాయణగోపాలదేవుసాంతో, కొడుకుల సుబ్బన్న, గూడెం సత్యనారాయణ, కోరమల్లి జోగారావుగార్లు నేడు ఉదయము బాలచెరువుగల్లిపైకి ఉప్పు తెచ్చుటకు దాడివెడలిరి. వీరు గల్లి ద్వారము చేరగనే నిరోధించిరి. కొట్టెదమని గద్దింపగా సత్యాగ్రహులు వెరవ మనిరి. అంత సారియుదుగురును నిర్బంధించి మోటారులారీపై విశాఖ పట్టణము తీసుకవచ్చి తాలూకాచేరిలో నుంచిరి. పోలీసులు తీవ్రముగ నెచ్చెటివారి నప్పట నిరోధించినను సత్యాగ్రహులు ప్రకటించి కత్తురుకు నోటిను నంపినప్రకారము నేడు కొలది మందిచేల్వెనను దాడినలుపబడినది.

తాత్కాలికముగ విరమించుట

రాష్ట్రసంఘమువారి అనుమతి లేనిచే మండలములలో ఉప్పుగల్లిలపై దాడినలుపరాదనియు, (విరమింపవలెననియు) రాష్ట్రసంఘతీర్మానములు నేడు సత్యాగ్రహశిబిరమునకు చేరుటవలన తాత్కాలికముగ ఈదాడి విరమించితిమనియు, అనుమతి గైకొని మరల దాడి ప్రారంభించెదమనియు శ్రీమతి జానకిబాయి గారు నేడు సాయంకాలము ప్రకటించిరి. ఈప్రకటన వినినంతనే పోలీసుల కాపలా నిరోధము తొలగింపబడెను. యథాప్రకారము రాకపోకలు సాగుచున్నవి. సత్యాగ్రహులు నిరశనవ్రతమును విరమించిరి. రెండుదినములును కఠిన నిరశనవ్రతమువలన సత్యాగ్రహులు పలువురు అలసియుండినను ఉత్సాహముగ నుండిరి. దాడి విరమింపబడుటచే నేటిఉదయము బాలచెరువు ఉప్పుకోతారులవద్ద నిర్బంధించిన అయిదుగురును రాత్రి 7-80 గంటలకు వదిలివేసిరి.

(నృకీయవిలేఖరి)

రాజమార్గము

ఆరోగ్యమునకు సాధారణమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము

కామశాస్త్రము

ఉచితముగ తపాలాకుటీతో సహాపంపబడును. వినియోగమును వారముడు:—

ఆ త ర క ని గ్ర హ ణ మ్. ధౌ ల య ము

26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విశాఖపట్టణమున పోలీసువా సత్యాగ్రహశిబిరమును ముట్టడిం

వలంటీరు శ్రీయుత చింతికింది సూర్య గారిని అరెస్టుచేయుట

విశాఖపట్టణము, మే 31:—సూర్యనారాయణగారి మిరియక వలంటీరును నిన్న విజయనగరమునుండి రిద్దరును శిబిరములోనికి వెళ్లిపోగా పోలీసువారు ఆ పిమ్మట మిరియక వలంటీరును వదిలివేసిరి గాని అతనిలోనికి పోనియ్యలేదు. నేడు ఉదయమున 10-80 సూర్యనారాయణగారిని సబు నలు మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు తీసికొనివెళ్లిరి. మేజిస్ట్రేటు మధ్యాహ్నము రి గంటలకు కోర్టుకు వచ్చిరేపటికి వేసెను.

శిబిరమునందలివలంటీరులు నిరాహారదీక్ష

బూనుట

విశాఖపట్టణము, జూన్ 1:—పోలీసువారు నింకను ముట్టడించియే యున్నారు. శిబిరములోనికి గ బడెడు ప్రతివస్తువును పరిశీలించుచున్నారు. ఇందులకు అసమ్మతిని తెలుపుటకు శిబిరమునం దున్నవారు నిన్న ఉదయముండి నిరాహార వ్రతమును పూసిరి.

శ్రీమతి దిగుమర్తి జానకమ్మగారు డాబామి నెక్కి ఉపనృసింపట

శిబిరములోని వార్తలు నెనరికిని తెలియనీయ చేయుట చే నిన్న సాయంకాలము శ్రీ దిగుమర్తి జానకమ్మగారును వలంటీరులు డాబాపై నెక్కిరి. అపుడంతట వీధిలో అయిదారు నంద మంది ప్రజలుండిరి. ఈ ముట్టడినిగూర్చి మరి అసమ్మతిని తెలుపుటకు నేడు ఉదయమునుండియును మేమందరమును భోజనములను మానివేసితిమి. ఆహారపదార్థములను పోలీసువారు పరిశీలించుట మానివేయువరకును మేము భుజింపము” అని జానకమ్మగారు తెలుపుటవలననే వారు నిరాహారదీక్షను బూనినట్లు పాఠలకు తెలిసినది.

మరికొన్ని దశములనుగూడ అరెస్టు చేయుట

బాలచెరువుకు వెళ్లుటకు వేరువేరు స్థలములనుండి బయదేరిన మరీకొన్ని దశములనుగూడ పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. మాడుగులనుండి బయలుదేరిన దశమును అనకాపల్లివద్ద అరె చేసిరి. బాలచెరువులో రిజర్వు పోలీసుదళము నుంచిరి.

(డి. వి.)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి క్షీరవర్ధని నెలబడ్డి 1-కి రు 1-కి.

తిల్లలకు చనుబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని పావులలో దొరకును ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టర్డు) బెజవాడ.

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్బలమైన శిరస్సుమైనను గట్టివరచి ఒక్కగంటలోనే ఆద్యులమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రనష్టమును కట్టుటలో మేరుపొంది, శ్రీపురుషులకు నిరతికయ్యమను కలిగించుటకు దీనిని వింపిన ఔషధము లేదు. 25 మా.2-కి-0 17-కి

శ్రీపురుషుందరి వైద్యశాల, చుక్కాడవాడ-రామచంద్రపురంపాట్ల, గోదావరిజిల్లా.

ఘనసారచందిని 3

నెగరోగములకును, శ్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రీ వ్యమయనది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు నెగరోగములను, శ్రీలకు సంభించు కుసుమ రోగములను, నిర్మాలుము గావించును. నీసా 1-కి రు 1-కి-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు నీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. పి. ఎ. అంతుకో, ఆయుర్వేదపరమజం-వెలిదేవీ, నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు ధ్వ. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు ధ్వ 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

నోటీసు

తిరుమలతిరుపతివద్ద కా దేవస్థానములకు 1930 సంవత్సరం జూలై నెల 1-వ తేదీతో ప్రారంభం కాగల 1340 ఘనలీకి నష్టయికావలసిన అన్ని అవల్ రకంజిసి సామానులకున్న 1930 సంవత్సరం జూలై ఆగస్టునెలలకు మూత్రం కావలసిన నెయ్యి కిన్ని లెండరు చేయకొరువారు 10-8-30 తేదీ సాయంత్రం 4 ఘంటలలోగా యాదిగువ సంతకము చేసినవారికి చేకలాగున నీలువేయబడిన లెండర్లను పంపుకొనవచ్చును.

2. లెండర్లపైన ఫలానావస్తువు ఫలానికాల మునకు లెండరు అని వ్రాయబడి తిరుమలతిరుపతి వద్దరా దేవస్థానముల (శ్రీ) విచారణకర్తలవారి పై విలాసంతో దాఖలు చేయబడవలెను. లెండరు కవరుమీద లెండరుదారుని యొక్క పోస్టల్ పై విలాసము స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. అట్లు లేనంతట నడరు లెండరు మంజూరు కాజాలదు.

3. అన్ని లెండర్లనుగాని లేక వాటియందు కొన్నిటినిగాని కారణము తెలుపకనే త్రోసివేయుటకు శ్రీ విచారణ కర్తలవారు స్వతంత్రులై యున్నారు.

4. ఈదిగువ 8 వ పేరాలో కనిపవస్తువులలో ఒక్కొక్కదానికి రూ 100 రొక్కముగా గాని లేక కరెన్సీ నోటు రూపముగాగాని ధరావత్తుపైకమున్ను నడరు సామానుల యొక్క మాసలాయున్ను పంపు కొవలెను. దేవస్థానం కచ్చేరి నోటీసు బోర్డుపట్టి దాఖలా యితర జిసిసామానులు యావత్తుకున్ను లెండరు అక్కితోడ రూ 100 ధరావత్తు తోనున్ను పైమేరకు సామానుల వివరం అడ్రెసు కనుపరచబడి దాఖలుచేసుకొవలెను. లెండర్లు పర్యవసానమునకు వెనుక డ్రైమంజూరు లెండరుదార్ల సామ్యులను వాపచు యివ్వబడును.

5. లెండరు మంజూరు పుత్తెపు లెండరు దారుకు స్వయముగా గాని లేక యివ్వబడినపై విలాసము మేరకు పోస్టుద్వారాగా గాని పంపబడిన 10 రోజులలోగా మంజూరు లెండరుదారునికి పంపబడేపుత్తెరపులో తెలియచేయబడు మొత్తమును ఛార్జర్ డిపాజిట్టుగా చెల్లించి క్రమమయిన స్థాంపులో లెండరు వస్తువులను కనుపరచి అగ్రిమెంటు వ్రాసి యివ్వవలెను. నడరు అగ్రిమెంటు సమూహా కోరి నంతట దేవస్థానం కచ్చేరిలో నుంచి తెప్పించుకొవచ్చును.

6. పైకనిన పరత్తుల ప్రకారం నడవక తప్పినంతట ముందుగా చెల్లించిన లెండరు డిపాజిట్టు మొత్తమును దేవస్థానం వట్టంక్రింద జమ కట్టుకోవడమే గాక కంట్లాక్తురు జవాబుదారిపై యితర విధముగా వైసలాతి చేయబడును. లెండరుదారు అగ్రిమెంటు వ్రాసి యిచ్చేనరకు తనకంట్లాక్తు సామానులను నరఫరా చేయుటకు అనుమతి యివ్వబడనేరదు. అగ్రిమెంటు వ్రాసి యిచ్చే వరకు దేవస్థానములకు కావలసిన సామానులను యితరత్రా ఖరీదుచేసి అలాకొనుగోలు ధర కంట్లాక్తు రేటుకంటే యెక్కువగా యేర్పడినంతట అందుల వ్యత్యాసము పైప్రకారము నిడచుకొనక తప్పిపోయిన కంట్లాక్తురువద్దనుంచి పనులు చేయబడును.

7. యావత్తు కంట్లాక్తు వస్తువులను తిరుపతి శ్రీ గోవిందరాజస్వామివారి దేవస్థానంలో

యేర్పాటు చేయబడిన జనరలు స్టోలోగాని లేక దేవస్థానంవారు కాలోచితములను అనుసరించి యితర జాగాలలో నష్టచేయవలసినట్లు తెలిపినంతట కంట్లాక్తురు తమ సొంతఖర్చులతోటి అట్టి జాగాలకు నష్టచేయవలెను. నష్టచేయు వస్తువులన్నియు అవి లోకంగా వుండవలెను.

8. దేవస్థానములకు కావలసిన క్రింద సమూహువరిచే వస్తువుల వుజ్జాయింపు పరిమాణములు యీ దిగువ సమూహుచేయబడివున్నది.

వస్తువుల వివరం	ఘనలీకి కావలసిన వుజ్జాయింపు పరిమాణం.
(1) మేలురకం నెల్లూరు (ప్రాతట బియ్యం)	160000 కొలక శేర్లు శేరు - 80 తులాలు
(2) ,, తెనాలిబియ్యం	30000 ,,
(3) ,, కస్తూరి	168 X X యెత్తు
(4) ,, పచ్చకర్పూరం	195 శేర్లు (శేరు - 24 తులాలు

(5) సూర్యమార్కు కుంకుమపువ్వు - ఈ నగుకును నష్టే ఏస్. నారాయణ అండు కంపెనీ బొంబాయివా వద్దనుంచి పార్సర్ శ్రీ విచారణ కర్తలవారి పేర తెప్పించబడవలసినది. 100 శేర్లు ,,

(6) క్రష్ణపూడ్. దీనిలో కలుపవలసిన 8 రకముల వస్తువులున్ను దిగువ కనిప పరిమాణముల మేరకు ప్రత్యేకముగాచేర్చి నష్టచేయవలసినది. 270000, పానులు. (120 పాన్లు క్రష్ణపూడ్ పుంకగల బస్తా 1-కి లెండరు రేటు యియ్యవలెను.

మిరట్ వోటు	25 పా.	} యావస్తువులు విన రించి నష్టయి చేయవలెను.
పంజాబు బార్లీ	10 ,,	
ఆన్టోలియన్ బాఫ్	10 ,,	
గోధుమపాట్టు	30 ,,	
శనగలు	20 ,,	} వలెను.
పులవలు	10 ,,	
పెసలు	10 ,,	

(7) బాణ సామానులు. ప్రతిరకమునకు రేటు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా సమూహుచేయవలెను. సుమారు 5000 రూపాయలు కిమ్మతు గలది.

(8) కలపటంలేని ఆవులేక 250 మణుగులు యెనుపనెయ్యి (1930 సం॥ జూలై ఆగస్టు నెలలకు మాత్రం)

సం. శ్రీమహాంతు ప్రయాగ షాస్త్రజీ విచారణ కర్తలవారు.

కావలెను

హిందూదేశములో తయారుచేయబడిన శ్రేష్ఠమైన అగ్గిపుల్లలకు ఉత్తరసర్కారులలో సబ్ ఏజెంట్లుగ పనిచేయుటకు కావలెను. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలోనే జరపవలెను.

వివరములకు: షాస్త్రబాక్సు నెం. 451, మద్రాసు.

ఇండియాలో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు తమవరగణాలలోని భారతీయులకు నిర్బంధ సైనికశిక్షణ మొనంగ కోరబడుట

పుదుచ్చేరి, జూన్ 1:—హిందూదేశములోని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు పుదుచ్చేరిలో ఫ్రెంచి ఆధినితే రాజ్యపరిపాలక సంఘమువారి సభ కోరిక జరిపిరి.

ఫ్రెంచి యిండియాలోని భారతీయులకు నిర్బంధ సైనికశిక్షణ మొనంగుట ముందిని సిఫార్సు చేసిరి. ఈ పద్ధతి అమలుపరచుటవల్ల బ్రిటిష్ వారికిని ఫ్రెంచివారికిని గల ఒడంబడికలకు భంగము వాటిల్లదని నిర్ణయించిరి.

ఫ్రెంచి యిండియాలోని పీ డబ్ల్యు తాలూకు సన్నదులకు పతేలు తిగి ఖాయపరచుచుండునట్టి పద్ధతి రద్దుచేయవలయునని సలహా యొసంగబడినది.

ఫ్రాన్సు దేశములో విద్యాభ్యాసమును చేయుటకై ఫ్రాన్సుదేశమునకై పంపబడు భారతీయ విద్యార్థుల విద్యాశీతనమునకై కొంతనము ప్రతిదేట బడ్జెటులో ప్రత్యేకంపవలయునని సిఫార్సు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు

పూనా మహిళావిశ్వవిద్యాలయము

మహిళావిశ్వవిద్యాలయ పట్టదాననభాసంకల్పము నడలివేయబడినది

చిత్తూరు, జూన్ 1:—పూనాలోని మహిళా విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పట్టదాన సభ యీ జూన్ నెల 18-వ తేదీన పూనాలో జరుగవలసియుండెను. ఆ సభకు ఆంగ్ల విద్యాలయ కై నుచాన్సలరుగా రకు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు ఆధ్యక్షత వహించవలసియుండెను. కాని పూనాలో ఇప్పుడు ప్రబలియున్న రాజకీయ కలవరములవల్ల యీ సభాసంకల్పము ఎడమకొబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పాటియాలా విచారణ

సర్వస్వానందజీ జతల ప్రతినిధులు సిమ్లాకు వచ్చుట సిమ్లా జూన్ 1—పాటియాలావిషయమున ఫిట్టిపాటికు గారి విచారణకుర్చి ఆసమ్యతిని తెలుపుటకు పాటియాలా సంస్థాన శ్రేణుల ప్రతినిధులు ఏడుగురు సిమ్లా వచ్చి రాజప్రతినిధిని సందర్శింపగోరిరి. వారికి తనన ప్రత్యుత్తరము రాశెను. “24 గంటలలో సంవత్సరమున కనకాశము నియ్యనితో మేము కల్యాణ, అంబాలా మన్ననస్థులములకు వెళ్లి అచట మారాకొరకు నిరీక్షించుచున్న సత్యాగ్రహశ్రేణులజతలవారి నందిరిని యిచటికి తీసికొని రావలసియుండును.” అని వారు తం తి వార్త నంపిరి.

“దొరతనమువారు తమ నిర్ణయము నిదివరకే ప్రకటించిరగాన మీరు మహాబ్రా వెళ్లి ఫిట్టిపాటికుగారిని కలుసుకొనుడు” అని వారికి ప్రత్యుత్తరము పంపబడినది. (ఆ. వి.)

హైకోర్టు మద్రాసు

ఓ. పి. నెం. 93 of 1930.

1918 సం॥ ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆక్టును, ఆల్ ఇండియా క్రాఫ్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్ ఆండ్ జనరల్ డెసిగ్నెడ్ మెంట్సు, లిమిటెడ్ వారికి గల సంబంధమువిషయములో.

పిటిషనరు:—సామూకారు చేయవారి అబ్జుత్ కరీమ్ మియాసాహెబ్, రాయచాటి, మరి 4 గురు.

ఇంగునూలమున తెలియజేయడ మేరకుగా వైస్రొయడ బడిన కంపెనీని సూచివేయటకుగాను వాటాదార్లయిన చేతువారి అబ్జుత్ కరీమ్ మియాసాహెబ్, మరి 4 గురు 29-4-1930 తేదీ హైకోర్టువారికిపెట్టిన దరఖాస్తు విచారణ నిమిత్తం 24-7-1930 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది. కాన ఎవరైన వాటాదార్లు, వై ఆక్టు ననుసరించి కంపెనీని సూచివేయుటకు గల యాతేషణలను తెలుపుకొనవలసినవారు వాయిదారోజుకు స్వయంయగగాని లేక ఇతర ద్వారాగాని తెలుపుకొనవలెను. పిటిషను నకలు కంపెనీ వాటాదార్లకు గావలసిన యెడల క్రిందివారివద్ద క్రయమునకు దొరకను.

కె. నరసింహ అయ్యర్ అండ్ టి. వి. సుబ్బాస్వామి అయ్యర్, పిటిషనర్ల ఆడ్వోకేట్లు.

చెన్నపురిలో సత్యాగ్రహము

నలుగురు వలంటీరులను
అరెస్టు చేయుట

శ్రీయుతులు దామోదరం, లలిగోస్వామి,
సుందరరాజు, నోటి రాజులుగార్లు తిరువల్లి క్షేత్ర
బీచిలో ఉద్వేషభోవుట

మదరాసు, జూన్ 3:-నిన్న పుడమిపాన వీరు నలు
గురు వలంటీరులను మైలాపూరు నందలి సత్యాగ్రహ శిబిరము
(ఉదయవనము) నుండి బస్సులో బైలు చేరి తిరువల్లి క్షేత్రలో
బెల్లూరోడు మొగవద్ద దిగి జాతీయగీతములను పాడుచు ఉర్రేగిం
పుతో సముద్రతీరమునకు వెళ్లి అచట సముద్రపు నీళ్ళను పురి
గించి ఉద్వేష భోజనమును పొయిలో నిష్కర్మ రగల్గాల్పి
వవెంటనే పోలీసువారచటికి వచ్చి వారి నలుగురిని అరెస్టుచేసి
ఒక బసులో పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసుకు తీసుకొనిపోయి
అచట చెరసాలలో నుంచి.

శ్రీయుతులు అప్పాసామి, వివేకానంద, నాగరాజ

శర్మగార్లను గూడ అరెస్టుచేయుట

ఈ ముగ్గురు వలంటీరులను నిన్న సాయంత్రము తిరు
వల్లి క్షేత్ర బీచిలో 144 సెక్షను ధిక్కరించి బహిరంగస్థలలో
నుపన్యసింతుట కడచికి వెళ్లిరి. వారిలో నోకరు మాటలాడ
వారంభించగానే పోలీసువారువచ్చి వారిని ముగ్గురినిగూడ
అరెస్టుచేసి ఎగ్జామినేషన్ కు చెరసాలకు తీసుకొనిపోయిరి.
మొత్తము 7 గురు వలంటీరులను నిన్న అరెస్టుచేసిరి.

మరియొకదళమును పారదోలుట

శ్రీయుత లక్ష్మణస్వామిగారు అను వలంటీరును మరి
యొక వలంటీరును నిన్న సాయంత్రము మైలాపూరులోకి వెళ్లి
సభలో మాటలాడబోగా పోలీసువారు వచ్చి సభను చెదర
గొట్టిరి. వీరి కిద్దరికిని కొద్దిగా బెబ్బలు తగిలెనని తెలియు
చున్నది.

ఉదయవనం హుండి వసూళ్లు శ్రీయుత కృష్ణయ్యగారు
(నియంత) గారి ప్రకటన

“కొందరు చెన్నపురి సత్యాగ్రహ శిబిరము తీరపున
హుండి వసూళ్లు చేయుచున్నారని తెలిసినది. ఉదయవనం
హుండిలపై నా సంతకమును చూచుచున్నట్లును సంబంధిం
వలంటీరు పేరునుగూడ నుడుచుగాన విరాళముల నియ్యదలచిన
నా రీతిగలను పరిశీలించుచుండ గోరెదను” అని శ్రీయుత
కృష్ణయ్యగారు ఆశ్రమమునండి ప్రకటించుచున్న బులిటను
పత్రికలో వ్రాసిరి. (స్వ. వి.)

పోలింగ నల్లూరులో

తుపాకులను కాల్చుట

20 మందికి గాయములు తగులుట

మదరాసు, జూన్ 3:-15 రోజుల క్రితము పోలింగ
నల్లూరులోని సత్యాగ్రహ శిబిరము నలునుండి తొలగించిన
పిమ్మట ఆ గ్రామములోనివారే కాంగ్రెసు ప్రచారముకొరకు
సభలను చేయుచుండిరి. అచటికి వలంటీరుల సేనలని రావీడునకు
కుటల లాటినుబిడివద్ద పోలీసువారు కావలియున్నారు.

నిన్నను మామూలు ప్రకారము తులకగ్రాంతముడిలో
సభజరిగినది. అప్పుడు 15 మంది కనిష్టేయుతో పోలీసు ఉద్యో
గులచటికి వెళ్లి రెండు నిమిషములలో విరిచుకుంటే వెదలిపోవ
తెనని వారితో చెప్పగా గ్రామములు నిరాకరించిరి. అంతట
ఉద్యోగుల ఆజ్ఞాసారము కనిష్టేయులు లాటిలను విసరిరి. వెంట
నే ప్రజలలో కొందరు పోలీసువారిపై రాళ్లు రువ్వరి. అంతట
పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరి. కొన్ని బాదులును గాలిలో
కుదలినపిమ్మట మోకాళ్ళకు దిగువ భాగమున కాల్చుటకు ఉత్తరు
వియ్యబడెను. అటుల కాల్చుగా శ్రీయుతులు సింగారనాయ
క గారు (25 ఏండ్ల వయసు) వీరాస్వామి
నాయకరు (60) మాత్తుకన్న నాయకరు (80) గార్లకు
మోకాళ్ళకు దిగువను గుండుదెబ్బలు తగిలెను. మరి 17 మందికి
కర్రదెబ్బలు తగిలెను. మొత్తము 20 మందికి గాయములు తగి
లెను అంతట ప్రజలను తిరిమిచేసి పోలీసువారు తాలూకా కచే
రీలో సన్న తను శిబిరమునకు వెళ్లిపోయిరి.

నేడు ఉదయమున శ్రీయుత సింగారనాయకరుగారిని
చెన్నపురి తీసుకొనివచ్చి తంబుచెట్టిబీధిలో నున్న డాక్టరు
యొ. రామారావుగారి వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి. అచట రా
మారావుగారి కుమారుడగు డాక్టరు కృష్ణారావుగారు పరీక్షచేసి
యెడనుమోకాటికి వెనకప్రక్క రెండుగాయములు తగిలెనని

సర్టిఫికేటు ఇచ్చిరి. గాయము ప్రమాదకరమైనదని తోచినం
దను జనరలు హాస్పిటలుకు తీసుకొని వెళ్ళుదని చెప్పిరి. తక్కిన
వారినిద్దరినిగూడ జనరలు హాస్పిటలుకు తీసుకొనివచ్చిరి. నిన్న
మధ్యాహ్నము వీరిని ముగ్గురి జనరలు హాస్పిటలులో చేర్చుకొని
అచటనే రహించి చికిత్సచేయుచున్నారు. (జి. వి.)

ఎగ్జార్జుస్ట్రీలు నూలువడుకుటకు

పాఠశాల

పాంథియను రోడులో మెటర్నిటీ హాస్పిటలుకు
నెదుట నున్న పాంథియను గార్డెన్సులో
వర్తనపడుట

మదరాసు, జూన్ 3:-ఇచట ప్రతిదినమును మధ్యా
హ్నము 3 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 6 గంటలవరకు
స్త్రీలకు నూలువడుకుటకు సంబంధించిన పనులన్నియు ఉచి
తముగా నేర్పబడును. ప్రతియును రాత్రిములును ఇయ్యబడు
ను. కావలసినవారికి రాత్రిములు విక్రయింపబడెను. ఆదివార
మానాడు పాఠశాలమునుబడును. శ్రీయుత హృషీకేశరెడ్డిగారి
(చెన్నపురి హిందీకార్యాలయము) భార్య వచ్చినవారి కందరికిని
నేర్పెదరు. జాతీయగీతములగూడ నేర్పబడును. ఇదివరకు
25 మంది స్త్రీ లిరుట నేర్చుకొనిరి. 12 రాత్రిములు విక్ర
యింపబడెను. నేటినుండి ఆరువారములవరకును నేర్పబడును”
అని ఎం. ఇ. కళిస్సగారిభాగ్య ప్రకటించిరి. (జి. వి.)

చెన్నపురిలో మొత్తము

61 మందిని అరెస్టు చేయుట

21-4-30 మొదలు 2-6-30 వరకు 61మంది
అరెస్టు చేయబడిరి.

మదరాసు, జూన్ 2:-చెన్నపురిలో తొలుదొల్ల
దేశోద్ధారక కాశీవాధుని నాగేశ్వరరావు గద్దె రంగయ్యనా
యమగార్లు 21-4-30 ని అరెస్టుచేయబడిరి తదాదిగా నేటివర
కు మొత్తము 61 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో శ్రీయుతులు
దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రకేసరిప్రకాశం, గద్దె రంగ
య్యనాయకు, డా॥ భావ్యంబెట్టి, వి. ఎల్. కామ్రే ప్రాసె
సకు రావజోగారావు, శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మ శ్రీయుతులు
డాక్టరు నుబ్బారావు, గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు, టి. వి.
నుబ్బారావు, పారుపూడి రామమోహనరావు, రామజోగి
చాదరి, కే. రామచంద్రరావు, దుర్భావేంకటాద్రి, బుచ్చి
బాబు, నరసింహస్వామి, చల్లా నరసింహరావు, బాపయ్యచౌదరి,
ఎస్. నరసింహం, టి. వి. నుబ్బారావు గార్లు మున్నగువారాం
ధులు. (జి. వి.)

వరాలీలో వలంటీరులకు

దెబ్బలు తగులుట

పోలీసువారు స్త్రీలను బలవంతముగా తొలగించు

టచే వలంటీరులు సత్యాగ్రహ మొనరించుట

నేడు మధ్యాహ్నమునరాల్పేద్ద సైనికులు కొందరుచుట్టు
దడతీగెలను వాగుగా బిగించి కట్టుచుండిరి. చుట్టుపట్టున వసిం
చుచున్న కొందరు స్త్రీలచటికివచ్చి అటుల కట్టబొడవదనిరి.
వారు వివక పోవుటచే సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. అంతట పో
లీసు వారు ఆ స్త్రీలను బలవంతముగా పంపివేసిరి. అందులను
వలంటీరులకు ఆగ్రహము కలుగుటచే వారందరును ఒక్క పెట్టు
న గలిసి ఆ తీగెను తీసివారవేసి వారి పని కభ్యంతరమునకులు
గజేసిరి. అంతట పోలీసువారు చాలమందివచ్చివలంటీరులను లో
పటికి త్రోవవేసిరి. నేడు సాయంత్రము 5 గంటలకు సైనికులు
తుపాకులను ధరించి మరల తీగెలను బిగించసాగిరి. అప్పుడు పో
లీసు కమిషనరుగూడ నచటనేయుండెను. మరి 10 నిమిషము
లకు ఒక రాయి ఒక సోల్దరు బోపీకి తగిలినది. బోపీకింద
బసినది. అంతట చాలకలవరము ప్రారంభమైనది. వలంటీరులు
యీ వలకు త్రోసుకొనివచ్చిరి. పోలీసువారు చాల సారులు
లాటిను విసరిరి. 12 గురికి బలమగుదెబ్బలు తగిలినది. వారిలో
కొందరు స్పృశింపబడిపోయిరి. వెంటనే 19 వ మైదరాబా
దు రెజిమెంటు ఆచటికివచ్చెను. ఇప్పుడు శాంతి నెలకొనినది. ఆ
రాయి బోపికిందకి విసరబడెనని తెలియుచున్నది. వరాలీలో
దెబ్బలు తగిలినవారిలో 25 మందిని బొంబాయిలో కాంగ్రెసు
వైద్యశాలకు పంపిరి. వారిలో 5 గురికి తలలమీద మిక్కిలి బల
మైన దెబ్బలు తగిలెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి వర్తకసంఘమువారి

ప్రతినిధులు మహాత్ముని

సందర్శింపగోరుట

ఉద్యోగులు అనుమతి నియ్యకపోవుట

బొంబాయి, జూన్ 3:-ఎటులైనను కాంగ్రెసువారికిని
దొరతనమునకును సమాధానమును కలిగించుటకుగాను బొంబాయి
వర్తకసంఘ ప్రతినిధులకు శ్రీయుత హుస్సేను భాయిలాల్
సర్ పురుషోత్తమాను, భాకూర్దాసు, లాల్జీ నారాయణగార్లు
మున్నగువారు గాంధీమహాత్ముని సందర్శింపగోరగా ఉద్యో
గులు అనుమతి నియ్యవందను ఇప్పటివరకును నిలిపియుంచబడిన
పురుషోత్తమాను, నారాయణజీగార్లు రాజీనామా లిఖించు
పంపబడునని తెలియుచున్నది. ఈ వర్తకసంఘమువారి ప్రతి
నిధులు రాజప్రతినిధితో సంభాషించుట గూడ జరుగునట్లు
కనబడుటలేదు.

వాణిజ్యప్రముఖులు రాజీనామాలు నియ్యదలచుట

గో. సి. జహంగీర్, సర్. సి. నేత్సా, హెచ్. సి.
హెడ్డీ, ఎస్. ఎన్. హజీ, సర్ పురుషోత్తమాను, లాల్జీనారా
యజీగార్లు మున్నగువారు కాసనసంఘసభ్యులకురాజీ నామా
లనిచ్చెదరని తెలియుచున్నది అని బొంబాయి క్రానికలు
ప్రకటించెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

ప్రభుత్వాధికారులు

రాయబారములకు సమ్మతింప

కుండుట

కాంగ్రెసు ఉద్యమము పూర్తిగా నణచివేయబడు

వరకును రాయబారములను జరుపదలచుకొనలేదు

అని గొప్ప యుద్యోగి తెలుపుట

బొంబాయి, జూన్ 3:-రాజకీయవిలేఖరి బొంబాయి
లోని యిండియన్ డెయిలీమెయిలుపత్రికకు తెలిసిన విషయ
ములు.

భారతదేశమునందు త్వరలోనే శాంతిని నెలకొల్పవలె
నని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కోరుచుండినను గూడ భారత
ప్రభుత్వవిధానమునకు భాధ్యులగువారికి మాత్రము యిప్పుడు
కాంగ్రెసువారితో రాయబారములను జరుపు సుద్దేశము లేకమై
నను కనబడుటలేదు. ఎప్పటికైనను భారతదేశమును గూర్చి
రాజకీయ పరిష్కారము జరుగక తప్పదుగాని
కాంగ్రెసు ఉద్యమము పూర్తిగా అణచివేయబడు
వరకును కాంగ్రెసువారితో మేము రాయబారములను జరుప
దలచుకొనలేదు” అని యిండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధిం
చిన యొకప్రమాఖును తెలిపెను. ప్రస్తుత మవలంబించబడుచున్న
విధానమును యిర్విను ప్రభువుగారు పూర్తిగా నామోదించుట
యేగాక యింకను కఠినములను పద్ధతుల నవలంబించుటనుగూర్చి
గూడ నూచనలను చేయుచున్నారు.

బొంబాయి రాష్ట్రము సైనికశాసనము

బొంబాయిరాష్ట్రమునందు పెక్కు మండలములలో
సైనిక శాసనమును ప్రకటించుటనుగూర్చి యిండియా ప్రభుత్వ
ము హోను డిపార్టుమెంటువారపుడే ఆలోచింపసాగిరిని
గూడ తెలియుచున్నది.

“జాతీయోద్యమమును అణచివేయుటకు దొరతనము
వారు మహమ్మదీయుల సహాయముననే ఆధారపడుచున్నా
రు.” అని కొందరు ఉద్యోగులు అనుద్దేశ్య పూర్వకముగా తేల్చి
పిన విషయము మరింత సంతాపకరముగా నున్నది. “అని యీ
విలేఖరి వ్రాసెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

త్రిభువనదాసు మాల్విగారి స్వర్ణ

పతకమును పంపివేయుట

వీరు కేసరి హిందుస్వర్ణపతకమును త్యజించుట

బొంబాయి, జూన్ 3:-పోలీసువారు అక్రమముగా
అహింసాపూరితులగు వలంటీరులను కొట్టుచుండుటకు తన అసమ్మ
తిని తెల్పుటకు మాల్విగారు కేసరి హిందుస్వర్ణపతకమును తిప్పి
వేయుచు బొంబాయి గవర్నరుకు లేఖవ్రాసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఈ క్రింది రిజిస్ట్రేషన్లను బట్టి వివరములు జరిగినవిగా పరిగ్రహించు కృతార్థులై.

యస్. యల్. పరీక్ష

1 వ తరగతి:-

108 255 and 405.

2 వ తరగతి:-

13 25 31 32 48 51 64 114 119 137 141 177 185 192 195 250 293 297 302 304 316 320 345 360 383 497 533 622 655 823 and 857.

3 వ తరగతి:-

5 6 12 14 16 17 18 20 22 24 26 27 28 29 37 41 42 44 49 50 53 55 57 61 62 66 67 69 71 72 75 77 84 85 86 87 94 103 104 113 115 117 118 125 126 132 135 136 139 144 153 154 157 158 165 173 174 176 178 183 186 194 200 208 209 211 212 213 218 221 222 226 228 229 233 to 235 241 243 248 254 261 264 267 272 274 to 276 278 280 285 287 290 291 298 301 303 309 311 to 313 317 321 to 323 326 328 331 to 334 339 to 341 343 347 349 352 358 359 369 375 to 378 382 384 390 393 398 404 407 413 414 415 418 422 435 437 453 463 467 to 472 474 to 476 484 486 to 488 494 496 498 500 506 509 511 515 521 to 523 528 529 531 538 540 544 549 555 556 558 563 565 568 575 577 590 596 599 604 to 607 609 623 624 627 631 635 638 642 652 653 659 686 691 716 728 733 734 740 745 748 749 757 758 760 766 769 778 783 785 801 804 805 813 to 815 817 819 824 825 827 829 830 832 835 836 838 to 840 844 846 to 851 854 to 856 858 862 864 866 to 871 873 874 879 880 and 882.

వి. ఎల్. పరీక్ష

1 వ తరగతి:-208.

2 వ తరగతి:-

71 79 106 110 115 133 157 & 198.

3 వ తరగతి:-

2 4 to 8 10 12 21 24 25 27 to 32 34 37 38 40 44 46 51 52 54 58 59 66 68 70 73 75 80 82 88 93 97 102 105 107 108 111 112 117 119 120 124 125 127 132 134 136 137 141 143 144 149 151 154 158 160 162 164 166 to 168 170 171 173 177 180 185 186 191 196 199 200 202 205 207 208 211 212 214 216 217 236 252 268 275 299 301 302 310 332 340 342 346 352 356 357 365 378 380 384 389 438 441 446 452 455 459 468 472 486 488 495 509 519 523 529 537 544 546 577 588 589 660 662 & 670.

లాల్ బిన్ స్టిట్టాటు పెన్నిన

పందెములు

ఉదకమండలము జాను 4:- లాల్ బిన్ స్టిట్టాటు పెన్నిన మండలము పోటీలు ఆదివారము, సోమవారము మంగళవారము రోజులందు ఆడబడెను. ఈపోటీలను పీఠీయరులకు పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. పురుషుల డబుల్సు యందు 5 పోటీలను పురుషుల సింగుల్సు యందు ఒక పోటీయను ఆడబడెను. శింగరవేలు జట్టు తంపవీగారి జట్టును ఓడించెను. కృష్ణరాజు, మాధవరాజు గార్లుకును, డయాన్, శీవరత్నం గార్లుకును జరిగిన పోటీ చాలాసేపు ఆడబడెను. టి. బి. బాలగోపాల్, వి. వి. మన్నాడియగార్లు అతిసులభముగా డా. రామన్ గారి జట్టును ఓడించిరి.

ఫలితములు

పురుషుల సింగిల్సు

వి. వి. మన్నాడియగార్లు పూనయ్యగారిని ఓడించిరి. 6-0, 7-5 రామరావుగార్లు పతిగారిని ఓడించిరి. 7-5, 8-9.

పురుషుల డబుల్సు

నవాబ్ లాహిరుద్దీన్, మేజరు ఆలీ గజాగార్లు ధర్మలింగగారి జట్టును ఓడించిరి 6-1, 6-1

మ్యాక్, వెంకటరామనజులుగార్లు రామచంద్రన్ గారి జట్టును ఓడించిరి. 6-1, 6-1.

శ్రీ ఫటేషహారు పాఠశాలలో సమ్మె

శ్రీ, జూన్ 2:-అరబ్బీవిద్యను ప్రసాదికెక్కిన ఫటేషహారు పాఠశాలలో ఒక ఉపాధ్యాయుడు పెనువరు దురంధుడు హతులైనవారు త్యాగమూర్తులు కారదని నడిపినందున హుజూరోరును, విద్యార్థులు సమ్మెచేసిరి. (ప్రీ. పే.)

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు - బొంబాయి

బ్రాంచి - కాకినాడ

కర్రంటు అక్కాంట్లు యేమిన్ని భిక్షులేకనే పెట్టుకొనవచ్చును. వడ్డీ రోజువారీలుపైస 100 కి సం॥ 2 1/2 చ॥ యివ్వబడును.

సేవికసృష్ట్యాంక అక్కాంట్లు రు 5 జరితకపై యివ్వబడుతో ప్రారంభించును. వడ్డీ నెలవారీ రు 100 నిలవలమీద 100 కి సం॥ 1 చ॥ యివ్వబడును.

పిక్నెడ్ డిపాజిట్లు 12 మాసములకు 100 కి సం॥ 6 చ॥ పుచ్చుకొనబడును. 2 లేక 3 సం॥ లకు ప్రత్యేకపు రేట్లు యివ్వబడును. అన్ని విధములైన బ్యాంకువ్యాపారములు చేయబడును. వివరములు దరఖాస్తుపూర్వకముగా తెలుపబడును. దోర్నాల శ్రీధరాద్రి శాస్త్రి, యం. ఏ. స్క్రెటరీ.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

నేను ప్రకటన వెలువడును

అలహాబాదు, జూను 5:- కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ "ఆనందభవనము"లో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఆధ్వర్యమున జరుగుచున్నది. ఇంకను ముగియలేదు. ఇదివరకు పేర్కొనబడినవారు గాక డా॥ బిహను చంద్రారాయగారు ఒక రోజు సభకు వచ్చిరి. లక్ష్మీ అల్లరలగూర్చి డిల్లీ వర్తకలబ్ధి పము పత్రికా ప్రతినిధులను విన్నపములగూర్చి ముఖ్యముగ చర్చ జరుగుచున్నది. కమిటీవారు వర్తక సంఘమువారి ఒడంబడికను ఖాయపరచుట కష్టములేనట్లు తెలియుచున్నది. పత్రికల బహిష్కారముగూర్చి గూడ సభ్యులు సంకోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇంక నేను నిశ్చయింపలేదు నేను ప్రకటన వెలువడును. (ఆ. పే.)

బిల్లి మోరా సత్యాగ్రహ శిబిరమును తీసివేయవలెననుట

బరోడా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు

బుల్సారు, జూను 1 :- బ్రిటిషు దొంతనమువారు సత్యాగ్రహ శిబిరములను తీసి వ్యవసాయముచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. దర్శనకుచెల్ల గోరు వలంటీరులు నివసించుటకు బిల్లి మోరాలో నొకశిబిరము యేర్పరుపబడెనని నాకు తెలిసినది. అచట సేవకును శిబిరమును నెలకొల్పగూడదు. అచట సమావేశము కాగూడదు. వలంటీరులకెట్టి సహాయమును చేయగూడదు. అని నవసారి నుబాదారు బిల్లి మేజిస్ట్రేటు నాదార్శిగారు ఉత్తరువుచేసెను. అట్లుపైని నవసారి మ్యూసిఫలు సమాధ్యక్షుడు డబ్బా వామనరావు యునుగూడగారు నాదార్శి గారితో మాటలాడిరి. ఈ ఉత్తరువును రద్దుచేయనిచో దానినుల్లంఘింపవలెనని యే నవసారి పాఠకులు తెలిం చుచు న్నారు. అని తెలిసినదని బుల్సారు విలేజు రిపోర్టాయి క్రానికలు పత్రికకు వ్రాసెను. (క్రానికలు)

పంజాబు క్రొత్త నియంత

నర్దూరు శార్దూలసింగుగారి స్థానమున మాల్వీ అబ్దుల్లాగారు ఉద్దేశితురగా యెన్నుకొనబడుట

లాహోరు, జూను 5:- శార్దూల సింగుగారు ఆరెట్టు కాబడినందులకు వారి సభినందించుటకును ధర్మనకు వెళ్ల నున్న 24 మంది వలంటీరులను గౌరవించుటకు సత్యాగ్రహ సూతన నియంతయును మాల్వీ అబ్దుల్లా గారి నాయకత్వము క్రింద నిన్న సాయంకాలము లాహోరులో గొప్ప ఊరేగింపు జరిగినది పిమ్మట మునిసిపలు గార్లెన్లలో గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగినది ఆసభకు మాల్వీ సాహెబుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. సర్దూరు శార్దూలసింగుగారి సభినందించుచు క్రియుత మంగళ సింగు గారిక తీర్మానము ఉపపాదించిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మాలానాగా రనువదించిరి. యేకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

వడాలా సత్యాగ్రహ వలంటీరుల కేసులు వలంటీరులకును పోలీసువారికిని కాంగ్రెసువారు సమాధానమును కలిగించుట

బొంబాయి, జూను 5:- వడాలాలో ఆరెట్టు చేయబడిన పెక్కువందల మంది వలంటీరులను ప్రాంతీయముంచిరి. తన కేసుల విచారణ త్వరగా జరుగుటలేదనియును తమకు చాల యిష్టించుట కలగజేయుచున్నారనియును వలంటీరులు తెలిపెరి. వలంటీరులు పేరులు చెప్పక పోవుటవలన త్వరగా కేసులు పెట్టుటకు వీలులేకుండవచ్చునని పోలీసువారు తెలిపిరి. కాంగ్రెసువారిపుడు పోలీసువారికిని వలంటీరులకునుగూడ సమాధానమును కలగజేసిరి. (ఆ. పే.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

నెల్లూరు సత్యాగ్రహము

నెల్లూరులో ఆరెట్టుల మొత్తము

ఇప్పటివరకు 115 మంది ఆరెట్టుచేయబడుట

నెల్లూరు, జూను 5:- నెల్లూరులో నింతవరకు 115 మంది ఆరెట్టుచేయబడిరి. (స్వ. వి.)

నెల్లూరులో శిక్షలు

శ్రీయుతులు చెక్కా కొండయ్యకనగలు రామలింగం బెజవాడ రామచంద్రయ్య మురహారి పెట్టి లక్ష్మయ్య కొండా నారప్పనాయుడు చెక్కా బుచ్చి కొండయ్య (కొండవరుగల్లు తుంగ నుండరరామిరెడ్డిపునుబల్లి వెంకటరెడ్డి వేమిరెడ్డి రమణారెడ్డి మును చూరు సుబ్బారెడ్డి ఇందూరు వెంచలురెడ్డి (వెదపుటేడు) గార్లకు శిక్ష.

నెల్లూరు, జూను 5:- వీరందరు తాటిమట్టలను సరికినందులకు కొత్తూరు సబుమేజిస్ట్రేటు గారు విరందరికిని చెరియెని విడినెలల కఠినశిక్షను రు 30ల జరిమానాను విధించిరి. బరిమానా చెల్లించని పోయినచో మరియొకవారములు ఖైదుశిక్ష ననుభవించవలెననిరి. (స్వ. వి.)

నెల్లూరు నాయకులకు శిక్షలు

3 నెలలు విడిఖైదు రు. 50- జరిమానా (జరిమానా బదులు 1 నెల కైదు)

ఉప్పు చేసినందులకు శిక్ష

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు, జూన్ 6:- జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీ ఆధ్వర్యము లగు రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు నెల్లూరు సత్యాగ్రహ నియంతలకు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు నెల్లూరులో సప్రసిద్ధవర్తక ప్రముఖులగు మేనకూర సీతారామిరెడ్డి గారును ఉప్పు చట్టమును ఉల్లంఘించినందులకై ఉప్పుచట్టము 74 సెక్టును ప్రకారమును పీనుకొడు 148, 114 సెక్టునుల ప్రకారమును సేరకులని భావింపబడుటచే శిక్షాప్రతిమేజిస్ట్రేటు గారియెదుట నేరు విచారించబడిరి. కొద్దుకాల శ్రీపురుషులతో నిండెను. నాయకులను పూర్తిగించిరి. ఉపయు 8 గంటలను విచారణఆరంభమయ్యెను. వెంకటసుబ్బయ్యగారు సీతారామిరెడ్డిగారు ఏ నెలలు 18 లేదీ మైపాడునందు ఉప్పుచేయుటకై చాలంటియలు నడిపించిరి. అచట ఉప్పు తయారు చేసిరి. రామసుబ్బయ్యగారు గూడ ఆదేశమును మేనెల కి తేదీని చేసిరి. వెంకట సుబ్బయ్య రామసుబ్బయ్యగారు రాము సేరకులమని కొద్దులో చెప్పిరి. సీతారామిరెడ్డిగారు వామ్యూల మిచ్చుటకు నిరాకరించిరి.

మగ్గురు నాయకులకు ను 3 నెలలు విడిఖైదు విధింపబడెను. రు. 50లు జరిమానా విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించనిచో మరియొక నెల ఖైదు శిక్ష ననుభవించవలెను. పురమున పారతాళము జరిగెను (తంతివార్త)

మాలూలో పోపు

(మతగురువు) రాజకీయములందు ప్రవేశించి జోక్యము కలుగజేసికొనటప్రతిపాదించి ట్రైబ్యునల్ కు మాం చెప్పెను గాని యను పత్రికవాఖ్య యొనర్చుచున్నది. ప్రజలు ఎట్లు ఓటుచేయవలసినది పోపు చెబుచున్నది. అట్లు మాడదని గవర్నరు వాదించుచున్నాడు. పోపుయధికారమును ప్రభుత్వమువారి హక్కులను నివ్వించుచున్నది అన్ని కలు జరుగు సాధ్యమని దినుచున్నాడు.

సోమవారమునుండి సర్పంచైవలో శ్రీ పురుషులు కలసి స్నానమాడవచ్చునట.

విదేశవార్తలు

దొమనియను ప్రభుత్వ విధానమును తయారు చేయుటకే

కొండుటేబిలుసభను ఏర్పాటుచేయవలెను

డాక్టరు బి.సెంటుగారి యభిప్రాయము (రూటరు)

లండన్, జూన్ 5:—మాంచెట్టరుగార్డియన్ పత్రికా ప్రతినిధి యడుగ డాక్టరు ఆనిబిసెంటుగారి రిట్లుచెలిపి:—

దొమనియను ప్రభుత్వవిధానమును తయారుచేయుటకే కొండుటేబిలు సభను ఏర్పాటుచేయవలెను. తేనినో నిరంతరము చిక్కులే ఉండును. ఇక నెలకొనవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడవలెను. తక్షణము సంపూర్ణ దొమనియను ప్రభుత్వము నిర్మించు భారతీయులు సామ్రాజ్యములోనే యుండుట కిష్టపడెదరు. తక్షణమునగా నేమో నిర్వచించుటని ఆపత్రికా ప్రతినిధి యడుగ ఆయమ యిటుల తెలియజేసెను:—దొమనియను ప్రభుత్వవిధానమును తయారుచేయుట వెంటనే ప్రామాణికమైనది. దొమనియను ప్రభుత్వవిధానమునే ప్రవేశపెట్టెనున్నా రుని ప్రకటించవలెను. అప్పుడు భారతీయులు సంతృప్తులగుదురు. భారతీయులు తమ కాపనములను తామే చేసుకొని తమ పన్నులను తామే విధించుకొను స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిన గాని వారు, మిత్రులుగా నుండవలెను. బ్రిటిషుసంబంధ ముండితీరవలెను. స్వాతంత్ర్యోద్యమము అంతటముగా నున్నటుల తలంచున. కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్య తీర్మానము తమ నిశ్చయమును దెలుపుటకే ఆనగా తమ మనోభీష్టమును దెలుపుటకు చేయబడిన తీర్మానము. భారతీయులు అంగ్లేయుల వాగ్దానములను నమ్మజాలక పోవుటచే వారికి అంగ్లేయులపట్ల అవాహ లేర్పడినది. ఎంత నేపును కబుర్లతో కాలక్షేపమును జేయుచున్నార. క్రియాశూన్యముగ నున్నది. అంతయు కాలమును బట్టియున్నది. ఇంగ్లండు భారతీయుల ఆశయమును తృప్తికొందునని భారతీయులు ఇంగ్లండునుటకు విశ్వసించుటమానదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారి కష్టముల నేనెఱుగకపోలేదు. గాంధీగారిపలుకుబడి ఏమో చాల ఎక్కువగా నున్నదని ప్రభుత్వమువారు ఉన్నదానికంటె ఎక్కువగా తలంచుచున్నారు.

కొండుటేబిలు సభ

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 5:—కొండుటేబిలు సభ కేవలని నియమించునది వారిట్లు ఎన్నుకొనునది ఇప్పుడు జెప్పవలసినది. ప్రీమియర్ గారితో కామన్సుసభలో జెన్నుగారు జెప్పిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనముల దున్న విషయములను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారంగీకరించుచున్నారా యని కామన్సు సభలో వోమరుప్రభు వడుగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సభకంపిన ప్రకటనముల ననుమానించుట కెట్టి యవకాశము లేదని జెన్నుగారు రినిరి.

భారతదేశము

స్వపరిపాలనముగల దొమనియను తరుణ మొనగవలెన

డాక్టరు ఆనిబిసెంటుగారి యవస్థాసము (వై నెన్)

లండన్, జూన్ 5:—కామన్సుసభ కమిటీ గదిలో డాక్టరు ఆనిబిసెంటుగారు భారతదేశమునుగూర్చి ఇచ్చిన యవస్థాసమును పెక్కుమంది సార్ల మెంటుసభ్యులు భారత వారీయులు తమ దేశీయదుస్తులతో వివరించిరి. పార్లమెంటు సభ్యుడగు ప్రీమియర్ గారు రద్దయ్యెను వగొందిరి. ఇండియాను దొమనియను ప్రభుత్వముచే ఏమయమై జాగ్రత్త ఆలోచించవలెననిరి. దొమనియను ప్రతిపత్తి అనుట కంటె స్వపరిపాలనముగల దొమనియను అన్ననో బాగుండుననిరి. ఇంగ్లండు భారతదేశమును సహనత్వముతో మెలగిననే భావి వాగ్దానము నిలుచునని విశేషముగా రినిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలో ఇంగ్లండు ఇండియాను దొమనియను ప్రతిపత్తి నీయనిచో ఇండియాను సామ్రాజ్యములో నుండునటుల జేయుటకు ఇంగ్లండును కష్టపడు ననిరి.

ఇంగ్లీషుభాషలు రైలు

ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట (వై నెన్)

రగ్గి, జూన్ 5:—ఇంగ్లీషుభాషలు రైలు అక్కరలేదని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినది ప్రధానామాత్యుడు కామన్సుసభలో నేడు ప్రకటించెను. ఈవిషయమై ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలువడుననిరి. ఈవిషయమై చర్చించుటకు స్వేచ్ఛగా ఓటుచేయుటకును అవకాశ ముండునాయని యడుగ చర్చకు కావలసిన సౌకర్యములన్నిటి నిచ్చెదమని మగ్గోనాల్లుగారు రినిరి. ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షులు గొందరు ప్రభుత్వ తీర్మానముతో అంగీకరింపవచ్చునని చాంబర్లెనుగా రినిరి. ఈవిషయమై భిన్నాభిప్రాయములు లున్నటుల చెలియునని మగ్గోనాల్లుగారు రినిరి. నిశ్చయముగ ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువై అభిశంసన తీర్మానమునకు జేయు ఏర్పాటులను జేయువాడనుగానని మగ్గోనాల్లుగారు రినిరి. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమునకు వచ్చుటకు కారణములను చెలిపెదరా యన వాటిని ప్రభుత్వ ప్రకటనములో చెలిపెదమనిరి.

బ్రిటిషు మంత్రుల నియామకములు

దొమనియనుమంత్రి.—జే. హెచ్ ధావన్ గారు.
 లార్డు ప్రిన్సిపాలు.—వెర్నన్ హార్డ్యూవరే గారు
 వ్యవసాయ మత్స్యకాళామాత్యుడు.—డాక్టర్ క్రిస్టఫర్ ఆడిసన్ గారు.
 వ్యవసాయ మంత్రి కార్యదర్శి.—డి.ఎ.వారు గారు.
 యుద్ధ కార్యాలయమున సహాయమంత్రి.—జి.ఎ.వారు ప్రభువు
 గనులమంత్రి.—మాక్లే ప్రభువు యుద్ధ కార్యాలయమున ఆధిక కార్యదర్శి ప్రిన్సెప్ ట్యాండ్ రు.
 అధినివేశముల మంత్రి—ప్యాస్సీకు ప్రభువు.

ఇరువురు మంత్రుల రాజీనామా

(వై నెన్)

రగ్గి, జూన్ 5:—ఆనాలోగ్గయుచే తన మంత్రిపదవికి రాజీనామా నీయవలసినవైనదియు త్వరలోనే తమబాధ్యతను తొలగించవలసినదియు బక్ష్తునుమంత్రిగారు మగ్గోనాల్లుగారికి ఉత్తరము నంపిరి. వ్యవసాయమంత్రి యగు బక్ష్తునుగారి ఆలోచ్యము బాగులేదులకుచాల విచారముగ నున్నదని మగ్గోనాల్లు గారు రినిరి. బక్ష్తునుగారు వ్యవసాయమునకు జేసిన మహత్వేషము మరువజాల మనిరి. ఇతనికి పీరువిరుదుడు నిచ్చిరి గనుల మంత్రి గూడ రాజీనామా నిచ్చెను. తమ ప్రభుత్వమున పనిచేయుటకు అవకాశమిచ్చినందులకు కృతజ్ఞుడనని మగ్గోనాల్లుగారితో చెలిపిరి. అది నాకు గౌరవమే అయినను దానిని పట్టించవలసినవైనది. ఇతని రాజీనామాను మగ్గోనాల్లు గారు రంగీకరించిరి. ఆతని నేపథ్య కొనియాడుచు ముందుగూడ బిల్ల నంతవరకు యథాకీర్తితో వృద్ధిదేదని నమ్ముచున్నాడననిరి.

పోప్ నేనాని

శిలావిగ్రహము

యువ రాజు బహిర్యతము చేయుట (వై నెన్)

రగ్గి, జూన్ 5:—గ్రాస్వీసరు గ్రువుండులో యువ రాజు పోప్ నేనాని శిలావిగ్రహమును బహిర్యతము జేసిరి. ఆతడు తనకాలమునాటి పైన్యాధిపతులలో గొప్పవ్యక్తి. తాను అందరికంటె మేధాని అయినను నేర్చుకొనుట కెన్నడును వెనుదీయలేదు. నేడు చేయుపని లేపటి కెంతయో ముఖ్యముగా నుండునని తలంచువాడు. జయపజయములచే ఆతడు ఎగిరిపడుటగాని క్రుంగిపోవుటగాని లేదని యువరాజు ఆతని శిలావిగ్రహమును బహిర్యతము జేసెను. ఇంగ్లాండు స్వదేశమునకొనే పోపునేనాని కొలిచెననిరి.

పుష్పనేనాని శిలావిగ్రహమును శేషమునది దగ్గర గ్రీన్విచ్ పార్కులో నుల్కాము ప్రభువు బహిర్యతము గావించెను.

సవగణ

ఇంతకుముందు తెనాలి తాలూకా పెదపూడి వాలంట్టీర్ విచారణవిషయమును తెలుపుచు అందు పాఠపాటున బి. క్లాసని వ్రాసియుంటిని. సి. క్లాసు అని యుండవలెను.
 కె. యన్. సింహా,
 నెక్రటరీ.

భారతదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

సర్ వెస్లీ విల్కీంగ్ గారి విముఖత (బీము సర్విసు)

లండన్, జూన్ 5:—కార్లటను క్లబ్బులో భారతదేశ రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి సర్ వెస్లీ విల్కీనుగారిట్లు నడిచిరి. రాబోవు సంస్కరణములు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చునవిగా నుండవలెను. నిస్సారముగనుండు యధికారము తీయవలెనని ఇతని యభిప్రాయము. అతివాదుల సాయమును బడయగోరుటకు జేయు ప్రయత్నములన్నిటిని ఖండించిరి. ఇండియాలో తమకు మిత్రులగువారి సాయమును బడయవలెననిరి. ప్రపంచములో ప్రతిదేశములోను సహాకృతులగు నుండురు. వారిని నేపాకులుగ జేసుకొన వలెనను. అందుచే కొంత రాని కొయ్యలకు ఈఅతివాదులతో సఖ్యపడుటకు ప్రయత్నించుట అవివేకము బ్రిటిషు ప్రభుత్వముపట్ల విశ్వాసముతో నున్న వారికి సాయముచేయకపోవుట గూడ అవివేకమే ప్రభుత్వ ప్రయత్నముల సీతి చాల కష్టమైనది. భౌతిక రక్షణమును గూర్చి స్పష్టముగ తా నేమియు జెప్పజాల ననుచున్నాడు. జగవంక భారతీయులకు దొమనియను ప్రభుత్వము నీయనున్నా రనుచున్నాడు. ఇంకొక ప్రక్క భారతీయు లిందులకు తగదనుచున్నాడు. ఇట్టి సందర్భములలో తా నేమియు జెప్పలేకున్నాడనని విల్కీనుగారు రనుచున్నాడు. భారతీయులు వైస్ర్యమును సివిలుసర్విసు కాళును నిర్వహించుకీర్తి ఏర్పడువరకు మిమ్ములనే నియమించి జీత మిచ్చెదము. మేము మాత్రము ప్రభుత్వ సారధ్యమును నడిపించెద మనుచున్నా రని ఆశీర్వదించుచున్నాడు. కాని అట్టి పనికి ఏ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును అంగీకరించ రినిరి. లా ఆర్డరును పెక్కుకొంత త్వరములవరకు సానిక కాపాడవల స్వాధీనుచేయరాజుట. అట్టిదేదైన జరిగెనా అయ్యది విపత్తే యనుచున్నాడు. సరిగా అదమాయించజాలని భారతీయులకు లా ఆర్డరును స్వాధీన పరచుటకంటె పాడుపని వేరొకటి యుండరాదనుచున్నాడు.

సార్వభౌమదంపతులు బకింగహం మందిరమును వీడి నిష్క్రమింపగా క్యాండ్రింగహం కేగిరి.

రంగూన్ అల్లరుల విచారణ

బహిరంగముగా జరుగదు

రంగూన్, జూన్ 5:—ఇటీవల రంగూన్లో జరిగిన అల్లరులను విచారించుట కొక కమిటీ నేర్పాటుచేయుచు ప్రభుత్వము వారిక తీర్మానమును ప్రకటించుచున్నాడు. విచారణకమిటీ కధ్యక్షులు జస్టిస్ బ్రాక్ గారు బర్మా కాన్సిలు (వెసిడెంటు యూపూ) గారును, యజ్. యజ్. కోవాన్ జి. బాయి (న్యాయవాది) గారును, హెచ్. బి. ప్రయిర్ గారును సభ్యులుగా నున్నాడు. విచారణ అంతరంగికముగా జరుపబడును. దీనికి కారణములను తెలుపుచు ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘసభ్యులను బట్టి, నిస్సాక్షికమును సమగ్రమునకు విచారణ జరుగగలదని రూఢియనియు, ఇప్పుడిప్పుడే అనయంపబడుచున్న కలహభాషములు బహిరంగ విచారణవలన సావరములగుటయేగాక వృద్ధి బొందగలవనియు, నుడువుచున్నాడు. కాబట్టి విచారణ వార్తలు దినపత్రికలలో ప్రచురము కాకుండుట మంచిది. కార్యదర్శిగారు, ఏ. జె. పోజ్, ఐ. సి. యన్. గారు దినదినమును విచారణ సారాంశములను ప్రకటించుచుండురు. దీనివలన విచారణ తేలికయగును. సాక్షులకుగూడ నిర్భయము కలుగును.

విచారణకర్తలు విచారణను గూర్చిన తేదీ వివరములను ముందు ప్రకటింపగలరు. (ఆ. వె.)

రాజీనంపు ప్రయత్నములు

రంగూన్, జూన్ 5:—రాజీనంపుమువారు నిన్న ఓడ కాప్టనుల కలసికొని, పూర్వపురాజీనలన ఎగుమతి దిగుమతుల పరిస్థితు తెలుసున్నవో విచారించిరి. రాజీనంపుమువారి నూచనల నాలోచించుట కంగీకరించిరి. రాజీవరతులను ఆచరణలో పెట్టుటనుగూర్చి కొన్ని నూచనలను బోర్డువారు ఓడకాప్టకు తెలియజేసిరి.

పిమ్మట, రాజీనంపుము ఓడపిజంటను కలిసికొని ప్రస్తుత పరిస్థితులను వారితో చర్చించెను. యంత్రపుపనినాండు బర్మా జర్జములలో తగినంతమంది లేరు. సమయానుకూలమైన పద్ధతిబాట్లను కొన్నిటిని తేల్చింపిరి. తరువాత రాజీబోర్డు ఎత్తుడు దింపుడు మనుష్యులతో మాట్లాడి పనిని తొందరగా చేయవలసిన బాధ్యత నెఱిగించిరి. రాజీభాషము ఆచరణలో కన్నట్లునంత కాలమును పనివివరములలో మార్పుల నాలోచించుట సమంజసమని వారి భావము.

రంగూన్, జూన్ 5:—గవర్నరు సర్ చార్లెస్ జెన్సెన్ గారు అల్లరిరంగములను మరల సందర్శించిరి. (ఆ. వె.)

ద్రవిడరాష్ట్రము

రామేశ్వరములో అరెస్టులు, శిక్షలు

శ్రీయుత ఎఫ్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారిని మరీ 8 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేసి ఖైదు విధించుట

రామేశ్వరం శివరమునకు నాయకులగు శ్రీయుత యా. యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారిని నిన్న అరెస్టుచేసి కేసు విచారణ చేసిరి. పీ జే. 117 సెక్షనుక్రింద వార్తపై సేరము మోపబడెను. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ప్రభుత్వము తరపున సాక్ష్య మిచ్చెను. అయ్యరుగారు సాక్షిని కానుపరీక్ష చేయుటకు నిరాకరించిరి. ఆయన సాక్ష్యములలో చెప్పినదంతయు నిజమే యని చెప్పుచు వా రీక్రింది ప్లేటుమెంటు నిచ్చిరి.

“మా నాయకుడగు గాంధీచూతుని పద్ధతిననుసరించి చేసేవచ్చేయుట సేరమైనచో, నేను సేరముచేసినాడనే. కాని కి నేను తనూపణకొరను, పశ్చాత్తాపపడను.” అని వారు చెప్పిరి.

కోర్టు వారు రామస్వామి అయ్యరు గారికి 15 నెలలు కఠినశిక్షయును, 200 రు జరిమానాయును చెల్లించకపోయినచో మరీ మూడు నెలలు ఖైదును విధించిరి. అయ్యరు గారు బి తరగతి ఖైదీలలో చేర్చబడి తిరుచనాపల్లికి గొనిపోబడిరి.

శ్రీయుత సుబ్రహ్మణ్యపిళ్లగారిని మరీ 7 గురిని అరెస్టు చేయుట

అయ్యరుగారికి తరువాత నాయకుడుగ నియమింపబడిన శ్రీయుత సుబ్రహ్మణ్యపిళ్ల (రామనాథ్) గారిని, మరీ ఖైదు గురు వాలంటీర్లనుగూడ సేదబడియును ఉప్పు తయారుచేసినందుకై అరెస్టుచేసిరి. 10-80 గంటలకు కేసు విచారణ జరిగినది. సత్యాగ్రహులు సేరము నంగీకరించిరి. యా. కట్టుసామి నుందరమాణిక్యంగారలు 21 యేండ్లకు లోబడినవా రగుటచే తనూపణకొరనచో మేజిస్ట్రేటు వారిని విడిచిపెట్టెదననెను. కాని వారందుకు నిరాకరించిరి. పిమ్మట మేజిస్ట్రేటు వాలంటీర్లకందరకును చెరి 6 నెలల కఠినశిక్షను 100 రు జరిమానాయును విధించిరి. జరిమానాయాకపోయినచో మరీ 6 వారములు ఖైదు ననుభవించవలెననిరి. వైచారినందరిని ఈ సాయం కాలము మధుర జైలుకు తీసికొని వెళ్లిరి. (జి. వి.)

కారైకుడినుండి వాలంటీర్లదళము వేదారణ్యమునకు వెళ్లుట

కారైకుడి, జూన్ 1:- శ్రీయుత రాయ చౌక్కిలింగం గారి నాయకత్వముక్రింద సేదపడిమంది వాలంటీర్లు వేదారణ్యమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. వారిలో శ్రీయుతులు ఎం. వి. చిదంబరంపిళ్ల బి. ఎ., పి. ఎ. ఆచార్యగారిగూడ కలరు. చెట్టి నాడు ప్రజలు వారిని ఉత్సాహముతో పిడగొల్పిరి

(శ్రీ (పె.))

తిరుచనాపల్లిలో తమిళనాడు సత్యాగ్రహ కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదామాచుట

సత్యాగ్రహ కార్యాలయపు మేనేజరు ప్రకటన
తిరుచనాపల్లి, జూన్ 2:- “విగ్ బహార్” పీఠిలోనున్న సత్యాగ్రహ కార్యాలయమును మేనెల 30 లేదీ ఉదయం గం 7 లకును, మధ్యాహ్నము గం 1-15 లకును, రెండు సార్లు పోలీసువారు సోదాచాచిరి. సత్యాగ్రహోద్యమమునకు సంబంధించిన రికార్డుల నంతయు తీసికొనిపోయిరి. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారును, తక్కిన పోలీసువారును, చాలమర్యాదగ ప్రవర్తించిరి.

“కార్యాలయముయొక్క వ్యవహారము సాగిపోవుచున్నది. ఇంతవరకును మానాయకులగు శ్రీయుత డాక్టర్ రాజ్ గారు గావించిన దేర్బాట్లను కొనసాగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉత్తరప్రభుత్వతరములు చందాలు మొదలగునవి పన్నియు మేనేజరు, సత్యాగ్రహ కార్యాలయము, కొత్తాచావడి, తిరుచనాపల్లి ఆసు చిరునామాకు పంపవలసి యుండును.”

అని వారిప్రకటనమున నున్నది. (శ్రీ (పె.))

రాజుగారి జన్మదినోత్సవము

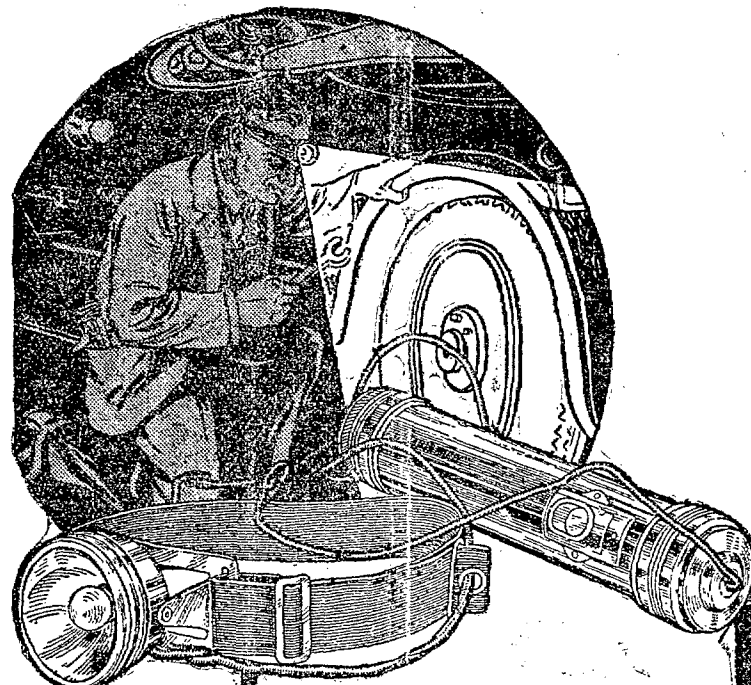
కరాచి పౌరులుఉత్సవములో పాల్గొనక పోవుట
కరాచి, జూన్ 3:- బ్రిటన్ దేశము భారతీయులయొడ మాత్రును అనాచరముపట్ల నిరసనభావము దెబ్బబుట్టకై భారతీయు లెవ్వరును రాజుగారి జన్మదినోత్సవములో పాల్గొనకుండనుండవలయునని యిచ్చటినత్యాగ్రహసంఘమువారు కరపత్రమును ప్రకటించిరి. అందుచే సేదపడియమున జరిగిన ఉత్సవమును ఇచ్చటిభారతీయులు పూర్తిగ బహిష్కరించిరి.

(అ. (పె.))

ముఖ్య ప్రకటన

ఒకటవ సుసాను శాంపిలుబుడ్లకు ఉచితముగ పంచిపెట్టుటకై పంపు కొవడల కాలవ్యవధి 31 జూన్ 1930 నుండి 1 జూన్ 1930 వరకు హెచ్చించబడినది. పంపకము యిదివరలో ప్రచురించబడిన రీతిగ 16 జూన్ 1930 నుండి ప్రారంభమగును.

P. SETT & Co.
CALCUTTA.

మీకన్నుల నెటు ద్రిప్పినను నెలుతురుండగలదు.

సాకర్యముగ మీటోపికిగాని లేక తలకుగాని వెదలైన రోజున పట్టాతో ధరించగలిగిన వింతెవ్వరు ఫ్లాష్ లైట్లు వెలుతురు మీతలనుయెటుల త్రిప్పిన దానివలెనే వెలుతురుగూడ రాగలదు. కాంతిని పవలించేయుటకుమడువ తగిన వారముకటి ఫ్లాష్ లైట్ జేటుకి తగిలించబడి జేటునందును లేక బెల్లనందు నమర్చుతగియున్నది. వ్యవసాయదాడులకును ఇంజనీర్లకును, డాక్టర్లకు, సేవా నాయకులకును, మోటారునడుపువారలకును, అబలాడువారికిని, రెండుచేతుల పనులందును పయోగించగల మరీ యితరులకందరికి ఉపయోగపడును.

విన్ చెస్టర్ పిటింగ్-అరమ్స్ కంపెనీ న్యూ హేవెస్, కాన్, యూ. ఎస్. ఏ.

WINCHESTER
TRADE MARK
HEADLIGHT

బొంబాయి వెండి బంగారు వ్యాపారస్థుల సంఘము

ప్రభుత్వమువారి చర్యలను అధిక్షేపించిరి.

బొంబాయి, జూన్ 2:- బొంబాయిలోని వెండి బంగారము వ్యాపారస్థుల సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశ చర్యలను ఖండించుచు వైస్రాయిగారి కొక ఉత్తరమును వ్రాసిరి.

ప్రజలను భయపెట్టవలెనని ప్రభుత్వమువారు యీ పనులను చేయుచున్నట్లు తోచుచున్నది. సందర్భావసరములకు అతీతమైన శిక్షలు దండనలు ప్రయోగింపబడుచున్నవి. ఇట్టి పనులవల్ల ఉద్యమము నానాటికి విజృంభించు చున్నది—ఈ విషయములను గూర్చి వైస్రాయిగారికి తెలియజేయుచు అనేక సంఘములవారు విజ్ఞాపనలను పంపిరి. అని, ప్రజాసంఘముల వారు వివరించినవిషయాలన్నియు అతిశయోక్తులయ్యె పోలీసు వారిచర్యలే వ్యాయస్కృతము లనియు వైస్రాయిగారు భావించుచున్నట్లు కన్పించు చున్నది. కాని, ప్రజా ప్రమాణులు తెలియజేయుచున్న విషయములు అతిశయోక్తులు కావు. కాని, వాస్తవ విషయములకు తగ్గించి వర్ణించి

యుండిరి. ఈ రీతిగా గవర్నమెంటువారు పోలీసువారిచర్యల పన్నిటిని సమర్థించేయెడల ప్రజలునుందుగల ప్రభుభక్తి ఇంకను క్షీణించగలదు పోలీసులలో జాతీయపతాకలను చేతబట్టిన వారికి ఆతి శ్రీమైన శిక్షలు విధింపబడియున్నవి. పిరాంగం లో వాలంటీర్లకును, శ్రీ వాలంటీర్లకును తగిన దెబ్బలును ఇందుకు తార్కాణములు. అచటి వాలంటీర్లు దాహపీడితులగుటచే శ్రీవాలంటీర్ల నీళ్లుయివ్వబోయిరి. కాని యీ శ్రీమను పోలీసువారు కొట్టిరి. బలూభాయి దేశాయిగారు ముగ్గున పీడితరుల స్వయముగా యివిచూచిరి. (అనామ్యదాబాదు నివాసి యగు అంబాలాలు శేఖరాయిగారు గొప్పవిల్లుల ఆనామి)కూడ యిని ప్రత్యక్షముగా చూచిరి. (శ్రీ (పె.))

హిందీ ప్రచార

ముద్రణాలయమును రూ 2000

కోరుట

నిన్నటిదినము మదరాసులోని హిందీప్రచార ముద్రణాలయమువారిని ప్రభుత్వమువారు ఆర్డినెన్సుప్రకారము రూ 2000 ధరానకు చెల్లించకొరినందున ముద్రణాలయము మూయబడినది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మహాసభ

కుంభకోణమునందు జూన్ 1 వ తేదిన సమావేశమౌ

స్వాగతోపన్యాసము

అధ్యక్షులసభాపక్షము లగు బి. బి. కె. శాస్త్రి గారు స్వాగతోపన్యాసమునుండి యావదయి తమిళులు సం గ్రహించబడినవి.

ఈ మహాసభ యితరసభలకు లోకం ద్వారా ప్రాచీన జనాభాపక్షము, భగవద్దేవతాపక్షము నమించి మున్నీ సంఘమును ప్రతినిధియై నియమిస్తాడు. ఈ మహాసభ బ్రాహ్మణసంఘము సంరక్షించబడుటకు జరుపబడుచున్నది.

స్వసంఘసంరక్షణావశ్యకత

భారతదేశము భారతీయులచే పరిపాలింపబడుచున్నదని మన యొక్క స్థానము గూర్చి నా కెక్కువసందేహములే పొడముచున్నవి. నాయొక్క సందేహములకు తీవ్రకారణములు గలవిని నిరూపించుటకునే ఈ రెండుదృష్టాంతములను జూపెదను. మొదటిదృష్టాంతము భారతదేశము. ఈదృష్టాంతము భారతదేశమునందలి అధికసంఖ్యాకులచే ఆపాదించబడినది. వీరిలో బ్రాహ్మణసంఘము చాల స్వల్పము. ఈదృష్టాంతము అనేకసంఘములకు హానికరముగా నున్నది. ముఖ్యముగా దక్షిణభారతదేశ బ్రాహ్మణసంఘమున కెక్కువ హానికరముగా నున్నది. మన బాలికలు రజస్వల లగుటకు ప్రారబ్ధమే వివాహమొనర్పబడవలెనని మనశాస్త్రము విధించుచున్నది. మనదేశమందు బాలికలు 12 లేక 13 ఏండ్లలోపునే రజస్వల లగుదురు. కాబట్టి భారతదేశము బాలికలు 14 ఏండ్లు పూర్తిగా కాకముందు వివాహమొనర్పబడ గూడదని విధించుట యనగా బాలికలు రజస్వల లయిన తరువాతనే వివాహ మొనర్పబడవలెనని యర్థము. కాబట్టి యీ దృష్టాంతము బ్రాహ్మణసంఘమున హానికరమునగుచేత, మనము దీని నతిక్రమించి మన శాస్త్రమునైన అనుసరింపవలెను. ఇకముందు రాబోవు శాసనసభలకుడ ప్రస్తుత రీతిగనే చాల తక్కువమంది బ్రాహ్మణులతోమాత్రమే కూడి యుండును. కాబట్టి బ్రాహ్మణ సంఘక్రయమున కికముందు గొప్ప అపాయము రానున్న దనటకు ఈ దృష్టాంత మొక్కటియే చాలును.

ఇక రెండవ దృష్టాంతము. బ్రాహ్మణేతరులకు మన సంఘమునందలి గల ద్వేషభావము, ప్రస్తుత మద్రాసు ప్రభుత్వము బ్రాహ్మణేతర పక్షపాతముతో గూడి యుండుట లోక విదితమే. ఇందుకు నేను విచారపడెదను. ప్రభుత్వోద్యోగములనుండి బ్రాహ్మణులు పూర్తిగా వెడలి గొట్టబడినచో నేనెక్కువగా సంతోషించెదను. అప్పుడు బ్రాహ్మణులు తమకున్న లను తెచ్చి వేదములందు జూపబడిన ఆదర్శములను చేపట్టుదురు. బ్రాహ్మణేతరులనుండి బ్రాహ్మణులకు లభించులాభ మెట్టిదో నిరూపించుటకు ఈదృష్టాంత మొక్కటియే చాలును. కాబట్టి, మతవిషయము లందున, సాంఘికవిషయము లందున, బ్రాహ్మణసంఘమునకు తగినసంరక్షణము నొసగవలసినదిగా మనము ప్రభుత్వమువారిని గౌరవలెను.

స్వసంఘసంస్కారము

కొంతకాలమునుండియు మనము శాస్త్రవిధులను అనుసరింపకున్నాము. మన మిప్పుడు స్వసంఘసంస్కారమునకు పునరుద్ధరింపబడుచున్నది. మనబాలకులకు ఈ పనయనము జరిపినచో ధర్మ, వేదములకు నేర్పనలెను. ఇందుకు తగిన యుపాధ్యాయులతో గూడిన మన స్వంతపాఠశాలల నేర్పాటు చేయవలెను. మన బాలికలకు వివాహము జరుపుటకుండు అనన సరముగా అధిక ప్రవృత్తును శిర్షు చేయు దురాచారమును విడువవలెను. విదేశీయులయందు దుష్ప్రతిభను వస్త్రపుల సుకయోగింపగూడదని మనశాస్త్రము విధించుచున్నది. ఈ సూత్రము ననుసరించి మనము విదేశీవస్త్రముల నుపయోగించుట మాని వేయవలెను. ఈ విషయమున మనము గాంధీజీహాత్యనియార్థము ననుసరించి రాట్నమును చేపట్టవలెను. మన స్త్రీలు స్వర్ణభద్రులుకాల మంతయోను నూలువడుకుటకు నియోగింపవలెను.

మన సోదరులు రాజకీయ సంస్కారమునందు తమకుగల అధికోత్సాహము వలన, హిందూ శాస్త్ర విధులను పాటించకున్నాడు. పంచములను కుట్టుకొనుటయందును దేవాలయములందు ప్రవేశకట్టుటయందును మనశాస్త్రవిధులనే మన మనుసరింపవలెను. ఇందులన మన సంఘమునకు సంఖ్యాబలము తగ్గినట్లగునది. సంఖ్యాబలము కంటే మన ఆదర్శములే మనకు ముఖ్యము. అనాదినుండియు నేర్పడియున్న యొక పవిత్రమును మతమును విజ్ఞానమును సంరక్షించు బాధ్యత మనయందు గలదు.

త్వరలోనే సమావేశము కానున్న రాంతులేలిల సమావేశమునందు మనము ప్రాతినిధ్యమును కొరవలెనో లేదో యను విషయము మన ప్రస్తుతసమావేశమునందు చర్చింపబడవలసిన విషయములో నొక ముఖ్యవిషయము యున్నది.

అధ్యక్షోపన్యాసము

బ్రాహ్మణ మహాసభ కర్మక్షతపరిపాలన క్రియత వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు (అధ్యక్షులు, మద్రాసు) అధ్యక్షోపన్యాసమునుండి యీ క్రింది యంశములు సంగ్రహించ బడినవి. ప్రస్తుత స్థితిలో మన రాజకీయశక్తి తక్కువ పరిణమించు చున్నది. ఈ సమస్యను బాగా చింతించి చూచువలెను.

ప్రజాస్వామ్యపద్ధతి పరిశీలన

మన దేశములో రాజకీయోద్యమము లన్నియు నూని సామ్యత్వ తేజముతో అభివృద్ధిపడుచున్నది. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిని మౌఖికమే అభివృద్ధిపరుచుచున్నది. ఇంతకంటే నెక్కువ ప్రమాదకరమును మార్గమును నే ముహించబాలము. ఈ పద్ధతి పరిణమించియున్నది. మన దేశములో నిత్యం రాజకీయ సంస్కరణములు జరుపుచున్నవి. కాని ఫలితములు మన కిష్టములను సాధించుచున్నవి. ఇప్పుటి రాజకీయములు ధనవంతులకు, స్వార్థపరులకునుబాధము క్రిందికిగిరిపోయి మనము ప్రపంచవర్తమానంలో నన్నుడు వినియుంటున్నట్టి నిరంకుశ పద్ధతి లకు లోబడియున్నాము. వ్యక్తిత్వతంత్ర్యము సర్వసామాన్యమున హక్కు. ఇట్టిహక్కు ప్రస్తుత ప్రభుత్వపద్ధతిలోకింద నేదో యొకవిధముగా నిరోధించబడుచునే యున్నది.

మనము ప్రస్తుతము జరుపుచున్న వివాదాత్మకమఖ్యోద్యమము రాజకీయసంబంధ మయినది కాదు. అనాది నుండియు నుద్భవించియున్న బ్రాహ్మణమతము విజ్ఞానము, ఆదర్శములన్నియును సకలపక్షంబు కాపాడుటకే మన విషయము సమావేశమయి యున్నాము.

బ్రాహ్మణేతరోద్యమము

మన దేశములో కలయెత్తుటకు బ్రాహ్మణుల మన మనమొకటై రాజకీయములను నిర్వహించుటకు నాయత్రిప్రాయము. కాని యీ యోద్యమము బ్రాహ్మణుల యెడల ద్వేషభావముతోనే యుండునని ననటకు సంబంధములేదు. నా బ్రాహ్మణేతరసోదరులు బ్రాహ్మణులయందు తమకుగల ద్వేషములను తమ స్వధర్మమును మరచి మతద్వేషు లగుట నా కెక్కువ విచారమును గలిగించుచున్నది. మన ప్రాచీన మతమును పునరుద్ధరింపగల పహాళువు లిప్పుడు మన దేశము నకు కావలసియున్నది.

భారతాశాసనము

పూర్వార్చనప్రయోగ యత్నిప్రాయమునకు విరధముగా కానింపబడినది. ఈ కాసనము మన సంఘమును పునరుద్ధరింపండి నిర్మూలించుటకే గానింపబడినది. ఈవిషయమున మన మిత్తులను స్వరాజ్యవాదులే మనకు ద్రోహ మొనర్చిరి. అధిక సంఖ్యాకుల పరిపాలనా పద్ధతికింద నింక నెంతటి వివాదకరమును మాతనవిత్తుటయందునునో నే ముహించుటకు భయపడుచున్నాము. వ్యక్తులయొక్కయు, సంఘములయొక్కయు, మతాచారములకు సంబంధించిన విషయములలో కాసనము గావించుటకు ఎట్టిప్రభుత్వమునకు గూడ అధికారముండగూడదని మనము ప్రపంచమనకంతకును చాటవలసిన సమయ ముదొచ్చినది. త్వరలోజరుగనున్నరాంతులేలిలసమావేశములో తగినప్రాతినిధ్యముకొరకు మనము ఆందోళనము గానింపవలెను.

భావిక ర్తవ్యము

కేవలము రాజకీయందోళనము మూలముననే మనము బ్రాహ్మణసంఘము నుద్ధరింపబాలము. మన ఆదర్శములందుమాత్రమే గాక, మన జీవితములందుగూడ దైవజ్ఞానము ప్రత్యక్షమును చందపలెను. మన గ్రామములలోగూడ వైదిక ధర్మము నశించినందుకు నేను విచారపడుచున్నాను. కాబట్టి మనము స్వసంఘోద్ధరణమునకు తీవ్రప్రచారమును సలుపవలసి యున్నది. బ్రాహ్మణ విజ్ఞానాదర్శములయొక్క శ్రేష్టస్వమును బోధించు కరపత్రములను ప్రకటింపవలసియున్నది. ఇందుకు సంబంధించిన విషయములగుర్చి ఉపన్యాసములను, చర్చలను గూడ, ప్రతి పట్టణముందును, గ్రామమునందును, యేర్పాటు చేయవలసియున్నది.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి-బెజవాడ

ఆంధ్రదేశముందు అతి ప్రసిద్ధులగు మానుండులకును మా పిల్ల కేటాగునటును నేజే వ్రాయెను.

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్
నేలం మామిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆర్డరుతో ఆద్యస్సు. 8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు డిజిన్ రు 7½, సీను, స్వదేశీ తర్కారీ ఫలవిత్తులు, 24 డిజి 100 నెట్ రు 2½, 12 డిజి 100 నెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇతాం.
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

మద్రాసు మార్కెట్ రిపోర్ట్

(4-6-30)

వీడులు, పప్పులు, నూనెలు

మి.ల. 22
రెండు పప్పులు... 22 x 22 (వి) రు 7-10-0
పాదారణకము రు 7-2-0 "సింహము" 22 x 22 (వి) రు 6-14-0 పాదారణకము రు 6-6-0 "ఇంజా" 22 x 22 (వి) రు 7-0-0 పాదారణకము రు 6-6-0 మ... 22 x 22 (వి) రు 8-12-0 పాదారణకము రు 8-0-0 "సింహము" 22 x 22 (వి) రు 8-4-0 గామానూనె రు 7-4-0
... 1708 (నెట్) రు 10-14-0 1702 రు
... 78 రు 7-10-0 గ్లాస్ గో "9000" రు. 12-2-0.
... 41 (నెట్) రు 4-18-0. 80 (నెట్) రు 7-18-0
జా... 41 నంబు (సీమ రి పా బిల్లు) బా... రు 4-9-6
... (రెండు) ... రు 5-10-0
... (రెండు) ... రు 5-12-0 మాన
... (రెండు) రు ... రు 7-8-0
... 36 36 36 ఆనా... రు
... 80 నంబు (పరిమితులకట్టు) అయిదు నడు...
... రు 9-1-0. మి... రు

... (రెండు) ... రు
... (రెండు) "పా... రు
... రు 7-9-6 ... రు 7-0-0
... రు 7-8-0
... రు 7-7-0
... రు 7-7-0
... రు 8-8-0
... రు 8-9-0
2/64's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 10-12-0
... రు 224-0-0
... రు 222-0-0
... రు 290-0-0

... రు 11-2-0
... రు 9-8-0

... రు 24-10-0 జూలై రు 24-8-0
... రు 89-0-0

నదును చేసినతోలు రు 1-8 ధరలు
... రు 0-10-6 రు 0-11-0
... రు 0-14-6 రు 0-14-9
... రు 0-11-8 రు 0-13-6
... రు 0-14-9 రు 0-15-8
... రు 0-11-8 రు 0-13-8
... రు 0-12-6 రు 0-13-6
... రు 0-12-6 రు 0-12-9
... రు 0-9-0 రు 0-9-6
... రు 0-13-0 రు 0-13-6
... రు 1-5-0 రు 1-8-0
... రు 2-3-0 రు 2-4-0
... రు 1-15-0 రు 2-1-0
... రు 2-3-0 రు 2-5-0
... రు 1-14-0 రు 2-0-0
... రు 1-14-0 రు 2-0-0
... రు 1-14-0 రు 2-0-0

... రు 581 ఫ్రెంచ్ నాలు గల
... రు 41-8-0
... రు 38-0-0
... రు 21-12-0
... రు 21-8-0
... రు 49-12-0
... రు 0-8-6

విదేశవస్తు బహిష్కరణము

బొంబాయి వర్తకసంఘముల సానుభూతి

బొంబాయి, జూన్ 1:—విదేశీవస్తు బహిష్కరణమును తీవ్రముగా కొనసాగించుటకు బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు వివిధ వాణిజ్య సంఘములవారిని సమావేశపరచి ఒక గావించిరి.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు జీనాబాయి జోషీగారు ఆగ్రహము వహించిరి. విదేశీవస్తు బహిష్కరణమును, కొనసాగించుటయందు వర్తక సంఘముల సహాయము బడయుట యొక్క ఉద్దేశ్యముని ఆగ్రహము నుడిచి. సభలో సన్నాహం రందరును బహిష్కరణ సిద్ధాంతము నామోదించుచున్నారాయని వారణికిరి. అందరును తమ సమ్మతిని తెలియజేసిరి. తరువాత అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములను ఈ శ్వరభాయి పటేలుగారు సభవారికి చదివి వినిపించిరి కాంగ్రెసువారు ఖద్దరు ఉత్పత్తి చేయుటయందు తమకేక్రిసామర్థ్యముల నన్నిటిని వినియోగించుచుండగా, ఈ సభలో పాల్గొనిన సంఘములుగూడ భారతదేశీయ మిల్లుబట్టలను హెచ్చుగా ఉత్పత్తిచేసి తద్వారా బహిష్కరణమునందు కాంగ్రెస్ వారికి సాయపడ ప్రయత్నించుచున్నారని మన్ననపతిగారు చెప్పిరి. కాని దేశీయమిల్లులు ఖాదీవంటి ముతకబట్టలను యారుచేయుచో సవిఖద్దరుతో పోటీపడి దానిని చంపి యునని అ. భా. కా. సంఘమువారు తీర్మానించిరి కాంతీగ్రన్ వారికి తోడ్పడుటలో నీవర్తక సంఘములు తమకేక్రివేషంఃనలేక పని చేయుననట నిస్సందేహమని యామె చెప్పెను.

తరువాత తమవర్తకమును గూర్చి వర్తకులు సంతకము చేయవలసిన దరఖాస్తు ఫారములను వివిధసంఘములకు పంచిపెట్టిరి. 10 మందికి మించిన సలహా సంఘముగూడ యీ సంఘముల ప్రతిభలునుండి యొన్ని కొనవలెనని తీర్మానింపబడినది. ఈ సంఘము కాంగ్రెస్ బహిష్కరణసంఘమునకు సలహానిచ్చుచుండును. ఇప్పటికి ఘృతము చేయబడినది. ఈసంఘములు కావలసిన సంగతులను తెలియజేసినచో వారిని ఎచారణ ప్రాధాన్యముగ నున్నది.

ఈ క్రిందిసంఘములు సభ్యులగునని.

- (1) బొంబాయి ముద్రణాలయాధికారుల సంఘము (2) బొంబాయి ఆటో ముద్రణ సంఘము (3) విదేశీయ కోరా బట్టలవర్తకులు (4) సిప్రెడర్స్ సంఘము (5) మోటారు వర్తకుల సంఘము (6) హీలు సరీ వర్తకుల సంఘము (7) పట్టు వర్తకుల సంఘము (8) బాటాదార్ల సంఘము (9) ఫాస్ఫీ ఫుల్కే వర్తకుల సంఘము (10) మహారాష్ట్ర వాణిజ్య సంఘము (11) రత్న వర్తకుల సంఘము (12) గడ్డల వర్తకుల, హాకడామ్మ సంఘము (13) ఇక్ కంటామ్మ సలహాదారుల సంఘము (14) గాజు సామాను వర్తకుల సంఘము (15) ఖాదీ బందరు (16) చక్కర వర్తకుల సంఘము (17) కాయ ధాన్యపు వర్తకుల సంఘము (18) ఇనుము వర్తకుల సంఘము (20) కాటన్ బ్రోకరుల సంఘము (21) హిందూస్థాన్ నేటివ్ వర్తకులసంఘము (22) ఇన్నూరెన్స్ వర్తకులసంఘము.

ఇంకాకొన్నితర సంఘములు కూడ సభలో పాల్గొనెను. (ప్ర. ప్రె.)

గవర్నరుల మార్పు

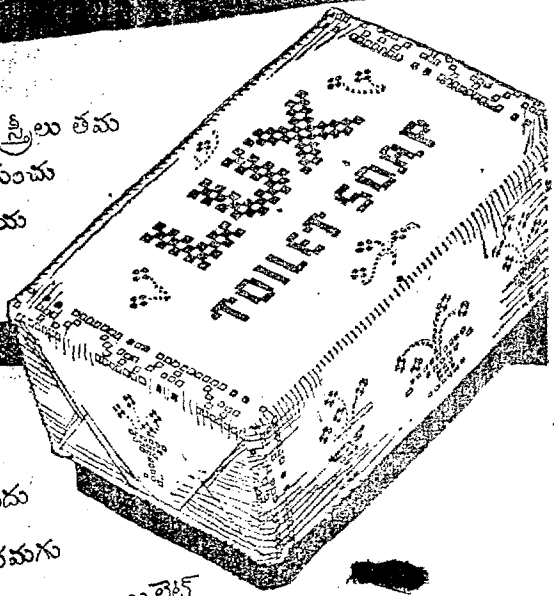
బెంగాలు కొత్తగవర్నరు

సిమ్లా, జూన్ 3:—గౌడ్ సర్ స్టాన్లీ బాక్స్ గారు బెంగాలు గవర్నరు 1930 జూన్ 5 వ తేదీనుండి నాలుగునెలలు సెలవుపై బోలుచున్నారు గావున వారిస్థాన సర్ మాన్యస్ట్రీ వేన్సుగారు బెంగాలు గవర్నరుగాను, గౌడ్ జె. బి. స్టెన్సు గారు బీహార్ బరిస్టా గవర్నరుగాను పనిచేయుదురు. (అ. ప్రె.)

గార్వాల్ రెజిమెంటు విచారణ

రావల్పిండి జూన్ 3:—గార్వాల్ రెజిమెంటుకు చెందిన 17 మంది సోల్దార్లు పెపావరు అల్లరుల సందర్శనకు రాజద్రోహపై ప్రవర్తించినను నేరమునకు ఈదినము అబ్బుటాబాదునందు కోర్టుమాన్యుల విచారణ ప్రారంభమగుచున్నది రెజిమెంటు కమాండరు ముద్దాయిలకు వాదన వసతులను కలుగజేసినాడు. వారి కోరికపైననే సంయుక్త పరగణాల కాసనసభకు ఉపాధ్యక్షుడగు ముకుందలాల్ గారు పక్షిలుగా నియమింపబడిరి. ఒక పిలిటరీ ఉద్యోగిగూడ పక్షిలు సహాయముకై నియోజకుడాయెను. (అ. ప్రె.)

ఈసబ్బు సుందరమగు స్త్రీలు తమ చర్మముల నందముగనుంచు కొనుటకై తయారుచేయబడినది.

ప్రపంచమందు గల సుందరమగు స్త్రీలందరును లక్ష్మీదేవి లెట్ సబ్బునే వాడుదురు. ఇది చర్మమునకు సున్నితమైన యందమునిచ్చి, యౌవనవంతులుగజేయును. ఈయదృశ్యమగు విలువైన నురుగు ముడికిని పోగొట్టును—మీగడ మాదిరిగ నుండును. నేడే అందమైన ఒక ఈతల్లి సబ్బు బిల్లును కొనుడు.

LEVER BROTHERS LIMITED, PORT SUNLIGHT, ENGLAND

LUX Toilet SOAP

రాజ్ జోలు

దేవునిత్యాగహము

మే, 30:—కాకినాడసహాయముననున్న చొల్లంగిలో జరుగుచున్న ఉత్సాహత్యాగహములో పాల్గొనుటకు డాక్టరు రామమూర్తి, కాస్త్రీగారును కొందరువాలంటియును రెండవోజుల క్రితము, కాకినాడకు వెళ్లిరి.

బర్మాలోని ఆంధ్రులు

అమలాపురం రాజ్ తాలూకాలోనినీదజనులు, అందు ముఖ్యముగ ఆదిఆంధ్ర, సెట్టికులకులును, మహమ్మదీయులును చిరకాలమునుండి బర్మాతో రాకవాకలు సలుపుచున్నారు. బర్మాలోని వివిధజిల్లాలలో, విడుపాట్లకూటికై అనేకవృత్తులలో నిమిడియున్నారు. గతనెలలో రంగూన్ పెనుపట్టణములలో జరిగిన భూకంపమువలన, వీరిలో చాలామందికి నష్టముకలిగినది. ఆదిఆంధ్ర, సెట్టికులములకు చెందినవారు చాలమంది భీతిల్లి, ప్రతిష్ఠిమరుమిదను స్వదేశము చేరుకొనుచున్నారు.

ఒక ప్రధానోపాధ్యాయుని మరణము

నగరంబోడ్డు మిడిల్ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులును, విద్యార్థులచేతను సహోపాధ్యాయులచేతను మున్ననలను బొందుచు, ఎల్లరగారమునకు పాత్రులయిన, దువ్వూరి శుబ్బారావు బి. యే. ఎల్. టి. గారు కాకినాడకుపోవుచు మార్గమధ్యమున గుండెజబ్బువలన, ఆకస్మికముగ, మేసెల 12 వతేదీని చనిపోయినది తెలియుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

కోవ్వూరు తాలూకాబోర్డు మొంబరు పదవికి

రాజీనామా

ప్రపంచమునందలి మానవులలో స్థల సుత్రమోతముడైన శ్రీగాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమున నుంచి దేశవిముక్తి కొరకై ప్రయత్నించు దేశనాయకులను చెరసాల కంపి ప్రశంసలని స్వరాజ్యకాంక్ష నూచివేయుటకు నిర్బంధవిధానము నవలంబించుచున్న ప్రభుత్వముచ్యులయెడల నా అసమ్మతిని దెలుపుటకును మాగ్రామమున పసిబాలురు 9 మంది దేశసేవనేరమునకై చెర కంపబడినందులకును నా తాలూకాబోర్డుమొంబరు పదవిని త్యజించుచున్నాను. యల్లయపాశెం, 3-6-30.

పమిడిపాటి సుబ్బరామిరెడ్డి

గుంటూరుజిల్లా-కారంచేడు

మా గ్రామ పెద్దలశేఖరు ప్రస్తుతపు కాసబ్బల్ల సునోద్యమమందు ఆభిమానము గలిగి మా గ్రామంలో ఇజింటికి తిరిగి భిక్షాటన పూర్వకముగా ఒక పుట్టి బియ్యమును మూలుచేసి వీరాల శిరమునకు పంపించినారు. ది. 28-5-30 న స్త్రీ నాలంటిర్ల దళము విప్పగుంట పెంకమాంబగారి నాయకత్వము క్రింద మా గ్రామమునకు విచ్చేసి సాయంకాలము 6 గంటలవేళ నగరసంక్రమణచేసి 9 గంటల వేళ బూరూర జి. ట్రీనారాయణగారి ఆధ్వర్యత క్రింద గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగి. గ్రామములోని స్త్రీ పురుషులు 2000 కేల మంది నచ్చిరి. ఉత్సాహ పూరితములగు ఉపన్యాసములు గావించబడిన పిమ్మట విచిత్ర విస్త్రుత హాసము పూర్తిగా జరిగెను. ది. 1-6-30 న మా గ్రామములో లవణ సత్యాగ్రహము వీరాల సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారికిన్ని పర్యురు స్తేమను ఆఫీసుగారికిన్ని తెలియబడినచో కారంచేటి మల్లయగారి నాయకత్వము క్రింద 20 మంది సత్యాగ్రహిలచే ఉప్పు తయారుచేయబడినది. తమరుచేయుచున్న పుష్పము గాత్ర 8 గంటల వేళ దేవాలయములో బహిరంగ సభ జరిగి 20 మందికి విరయించబడినది. గ్రామములో సత్యాగ్రహము యెడల అత్యుత్సాహము ప్రబలియున్నది. ఖద్దరు విషయమునగూడ చాల చురుకుగ పని జరుగుచున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

గోదావరి ఏజెన్సీ-దొండపూడి

ఏజెన్సీ సత్యాగ్రహవిషయము చేయుకొని స్త్రీగ్రామముగారి నాయకత్వముక్రింద దివి 30-5-30 తేదీని ఉదయము 6 గంటలకు పోలవరమునుండి బజారు దేరి, యిటికాలకోట యింజరం, నెంకటరెడ్డిగూడెం, గుంజారం, గడ్డపూడి ముప్పలై న కోయగ్రామములనుండా సంచారముచేయుచు సాయంకాలము 6 గంటలకు దొండపూడిచేరినది. కోయలంబడికి ఉప్పువమ్ముగురించియు, కల్లుసారాల బహిష్కరణముగలించియు ఆదివిప్రులుగా ఉపన్యసించిరి.

దొండపూడి సంతకోశాననే ప్రచార ముగంభమునంది. సంత బయలున బహిరంగ సభజనుగా మూడు 200 నెలల ఒక జనమువచ్చి పెప్పినదంతయు శ్రద్ధగా విసిరి. సభినులలో ఒకరగుకంటే, స్త్రీలేమిక్కువమంది ఎలరని చెప్పవచ్చును. ఉపన్యాసానంతరము కల్లు, సారా పాకలందరూ పికెటింగు జరిగెను. సంతకోశాన సారాధికారిమునకు 150 రూపాయలు అమ్మకముండును. పికెటింగుచేసిన రోజున 3 రూపాయలకంటే ఎక్కువ అమ్మకములేదు.

(ఒక విలేఖరి)

సానికవార్తలు

యం. యస్. యం. రైల్వే పనివాంఛనంఘ సభ:—వైసంఘసభ శేషసాయంకాలము 5.15 గం॥ వర మానందవాన్ భోటావాన్ ధర్మశాలయందు జరుగును. హిల్టా వుడ్డు సతిగారు 'స్వక్తి' సంఘము అను విషయముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. సయ్యద్ మదార్ సాహెబుగారు ఆధ్యక్షత వహించెదరు.

చూశైలో నూలు వడుగుటను నేర్పు తరగతి:—చూశైలోని అవధానం పాపయ్యగారు రెండవ పంపునందలి నెం. 19 గృహమున నూలు వడుగుటను నేర్పుట శిక్షాబులు జరిగియున్నవి. నూలువడుగుటను నేర్చుకొనుటకు ఆభిలాషగలవారు యీ భవనమునకువచ్చి నేర్చుకొనవచ్చును. నడికిననూలు కూడ ఇచ్చట కొనబడి చాటిని నేయుటను కూడ గావింపబడును.

రాకపోకలు:—రా॥ బి॥ సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, యస్. సత్యమూర్తిగారు నిన్నరాత్రి ఉదకమండలము నకు వెళ్లిరి.

రా. బ. పి. యం. శివజ్ఞానమొదలియార్ ఉదకమండలమునుండి నేటిఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

రా. బ. యస్. గోపాలస్వామి అయ్యగార్ గారు నిన్నరాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

మరణవార్త:—ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమునందు పత్రికారంధ్రమునందలియు ముద్రాయంత్రముల నడపుట యందును మరమ్మత్తుపనులను వెంటనే యొనరించి యంత్ర కార్యములను కొనసాగించుటయందును నిపుణు లైయుండి, బొంబాయి బెజవాడ మున్నగు పట్టణములందు వైతఘ్న యంత్రముల మరమ్మత్తు పనులు నేరేపి మెప్పు వడయుచుండిన "బంగారురాజు" అనువారు నేడుదయమున చెన్ననగరమునందు మరణించినందులకు చింతిల్లుచు, వారికుటుంబమువారికి మా సాహధులని డెలుపుచున్నాము. వీరియాత్మకు భగవంతుడు కాశ్యపకాంతి నొసంగుగాక!

దుర్భా వెంకటాద్రిగారిని చూచుట సోమవారమునాడు నాథరంగరెన వెంకటాద్రిగారిని చూచుటకు నేను నాసోదరుడైన వెంకటకృష్ణరావుగారు కనకమ్మగారు పోయిచూచినాము. వారు ఆరోగ్యముగానున్నారు. కాని భోజనము వగైరాలు చాలకష్టముగానున్నట్లు, ఏమేమో బాధలు పెడుతున్నారట. రాజకీయనేరకులను సి. క్లాసు ఇవ్వడముకాకుండ వాళ్లను బాధపెట్టుట భావ్యముకాదు. కొండా వెంకటప్రయ్యగారు వీరభద్రరావుగారు వెంకటరత్నంగారు ములుగు రామబోగారావుగారుకూడ ఆరోగ్యముగానే యున్నారు. వల్లూరు రామారావుగారిని తిరుచినాపల్లికి గాని, లేక రాయవేలూరుకుగాని తీసికొని వెళ్లుదురట.

దుర్భా వెంకటరమణమ్మ.

డాక్టరు వరదరాజులునాయుడు గారి అధ్యక్షత క్రింద

కోయంబత్తూరులో కార్మిక సంఘ సమావేశము జరుగనుండుట

మదరాస్, జూన్ 4:—కోయంబత్తూర్ కార్మిక సంఘ సమావేశము జూన్ 22 వ తేదీనాడు కోయంబత్తూరులో జరుగును. శ్రీయుత డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. (ప్రీ. వె.)

నెల్లూరు

సత్యాగ్రహానికి ఏకాగ్రమున వైసమ చందాల నిమ్మ వారు పనిపూర్వకమున వెంటనే రసీను తీసికొనవలెను. ఇతరు లెవరు తాత్కాలికమే గనక ఇచ్చట వైసమ చేసిన వెంటనే హింసితముతో ప్రత్యేక రసీను పంపబడును. వారునుదినములలోగా అట్టిరసీను చేయనియెడల ఆ పనిగతి నెట్లునో నాకు తెలుపగోరుచున్నాను.

ఒరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, మంజుల సర్వాధికారి.

చెన్నపురి సత్యాగ్రహాలు

శాసనోల్లంఘనమునకై 6 నెలలశిక్ష 3-6-30 తేది ఉదయము 9-30 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి సమాగ్రతీరమునందు ఉప్పుపట్టును నల్లంఘింపు సుదేశముతో యిరువది మాపుడి ప్రజలతో సభగావించి, పోలీసు అధికారుల చేత వెడలిపోవుటకు ఉత్తరువు గావింపబడినను పో నిరాకరించి నందున ఐ. పి. సి. 151 శక్తుక్రింద నేర మారోపింపబడిన వారై శ్రీ యస్. దొరసామి, యస్. సుందరరాజు, సి. కె. అలగిరిసామి, యస్. గోవిందరాజులుగారు నల్లయరు నేడు బార్లిబెను పోలీసుకోర్టునందు రా. బ. బి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారిచే విచారింపబడి ఒక్కొక్కరు 3 మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. ముద్రయులు నేరము నామోదించిరి.

* * *

మరి ముప్పురకు శిక్షలు

శ్రీ యం. పి. అప్పాస్వామి, వివేకానంద, నాగరాజ శర్మ, అను ముప్పుర సత్యాగ్రహాలు 2-6-30 తేది తిరువల్లిక్కేణి మునందు ఉప్పుపట్టును నల్లంఘింపుటకై సభగావించి వెడలిపో నిరాకరించినందున ఐ. పి. సి. 151 వ శక్తుక్రింద నేరమారోపింపబడి నేడు రా. బ. బి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారిచే విచారింపబడిరి.

2, 3 మద్రయులు నేరము లంగీకరించిరి. మొదటిమద్రయి కోర్టువిచారణయందు పాల్గొన నిరాకరించెను. సత్యాగ్రహాలు వెడలిపోగోరని సాక్షులు హాలుగారు విచారింపబడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ముప్పుర మద్రయులును దోషులుగ నిర్ణయించి ఒక్కొక్కరికి 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

పటేలు కమిటీ విచారణ

అద్దుల్ కరీమ్ ఆఫ్డిగారి సాక్ష్యము

రావల్పిండి, మే 30:—పటేలు విచారణసంఘమువారు నిన్నరాత్రి 11 గం॥ వరకు విచారణ సాగించిరి. 14 మంది సాక్షులు ముఖ్యవిషయములన్నియు నొకమాదిగానే వివరించిరి. ఒక హాటలుయజమాని అద్దుల్ కరీమ్ ఆఫ్డిగారు 5 గంటలవఱకు సాక్ష్య విచ్చిరి. వీరు విపులముగా పరిశీలన వెడిగించిరి. ఐదోపియన్ సార్జంట్లు మందుశీలముక్రింద మరణించినయు భారతీయులవఱకు నాతని తుడముట్టింపలేదనియు తన దృఢాభిప్రాయ మని సాక్షి తెలిపెను. డిప్టీ కమిషనరు మందుశీలమునుండి బయటికివచ్చుట తాను మాచెను. అప్పుడు బహుశః సార్జంట్లు గొంతేమా తనకు విజబడెను. మందుశీలమునకు అకస్మాత్తుగా నిప్పంటుకొననే గాని ఎవరను తగల జెట్టలేదు. రెండవశీలమునుండి కాల్పులు బయలుదేరెను. జనులలో పెన్నిలుముక్కగూడ ఆయుధ ముననది లేదు.

గార్యాలి రెజిమెంటు వారు నిరాయుధులపై కాల్పులు కు నిరాకరించి, ఇతర దేశములతో పోరాడుట కై నయెడల సంసిద్ధులను చెప్పిరి. పెహవరు కాంగ్రెసు కమిటీవారు డెబ్బలుత్తన్నవారిసంఖ్య తెయూరచేయుచుండిరి కాని వారిపనిని ప్రభుత్వము సాగనీయలేదు. కాంగ్రెసు కార్యాలయపు ముట్టడిలో యాకాగిత్తులన్నియు పోలీసులు కొంపోయిరి.

హాతీతురంగంపై విషయమై పటేలుగారి ప్రశ్నకు సాక్షి పెహవరు కాంగ్రెసు కమిటీకిని, హాతీకిని సంబంధములేదని తెలిపెను. మల్లిక్ జీవనోల్లాగారికి జవాబిచ్చుచు సాక్షి హాతీని పెహవరునకు రమ్మరి కాంగ్రెసుకమిటీ కోరలేదనెను. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వము రుజువుమాపవలసియున్నదని స్పష్టమచేసెను. మా ఉద్యమము మండలమున విజృంభింపసాగెను. దీని నెదుర్కొనుటకై యిట్టి ఆపాహల కల్పించి అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి సాహధులని విడదీసి, అణగద్రొక్కుటకు ప్రభుత్వమివన్నాగము పన్నెనని సాక్షి ఎలుకపఱచెను.

ఇదిగోక తాము నిర్వహించునది కాంతియుద్ధము. హాతీ విషయము కాంగ్రెసు బులెట్ కి లో నుండినయెడల, హాతీకూడ అట్టి కాంతిసమరమున చేరు ననియే వారి యాహు. హాతీతో నెట్టి రాయబారములును జరుగలేదు. ఆహింసకు స్వస్తి చెప్పదలచుకొన్నవో 9 మైళ్ల దూరములో నున్న ఆఫ్రిడీలతో సఖ్యము చేసికొనక 100 మైళ్ల దూరమునందున్న హాతీతో రాయబారములు నడుపుట కేవల మసంభవము.

ఒక వర్షపు అమ్మవారిని గాంధీబోపి పెట్టుకొన్నందుకే ఆరెస్టు చేసినయెను, అతడు కేసు విచారణకు రాకయే బందిలో నున్నాడనియు సాక్షి తెలిపెను. అల్లాల్ గాఫర్ ఖాన్ గారిని సాక్షి యెలుగును. అతడు తన ఆస్తిని చాలవరకు ఉద్యమమునకై వినియోగించుచుండెను. అతడు నెలకొల్పినవి 80 బాతీయవిద్యాలయములు కలవు. అందు ముఖ్యమైనది ఉల్లంజీబాని "జజుమహాశాల". దీనిని పోలీసులు 23 వ తేదీని తగులజెట్టిరిన నందు, అతని అనుచరులు 40000 మంది కలరు.

మరి కొంతమంది సాక్షులను విచారించి, కమిటీ ఆదినము నకు లేచెను. (ప్రీ. వె.)

విశాఖ పట్టణమునకు చేరువనున్న బాల చెరువు కొరారుల సత్యాగ్రహము వీరమింపబడుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించుట

విశాఖ పట్టణము, జూన్ 2:—సాయంకాలము వరకును విశాఖ పట్టణము శిబిరములోనున్న వలంటీరులు నిరాహార దీక్ష చే పూనియుండిరి. "దొరతనమువారి ఉప్పు కొరారులపై దాడి సలహా గోరువారు ముందుగా రాష్ట్రీయసంఘమువారి అనుమతినిబడవలె"నని యిటీవల జరిగిన రాష్ట్రీయసభలో తీర్మానింపబడినని సాయ కాలమున శిబిరములోనివారికి తెలిసినది. అందువలన విశాఖపట్టణమున ప్రస్తుతమునియంతగానున్న శ్రీమతి దిగుమర్రి జానకమ్మగారు బాలచెరువు సత్యాగ్రహమును నిలిపివేసిరి.

శ్రీయుతులు చంద్రుపట్ల బాపిరాజు, చంద్రుపట్ల రామారావు, చంద్రుపట్ల కృష్ణమూర్తి, దేవి నేని వెంకటరామయ్య, ఇనటూరి కోటిశర్మరావు, నెమ్మలూరి సుబ్బారావు, పోనంగి రామారావు, కోటి నరసింహారావు, గొల్లపల్లి కనకం, కొండేటి కృష్ణమూర్తి, గొర్రెల రాములు, కోస్తూరి ఆంజనేయులురాజు వి. గణేశమమయము మున్నగువార్లను విశాఖపట్టణము శిబిరమున అరెస్టుచేయుట.

విశాఖపట్టణము, జూన్ 2:—సాయంకాలమున పోలీసువారు శిబిరములో చొరబడి యేలూరునుండివచ్చిన యీ 13 మంది వలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. వారిని వెంటనే మోటారు లారీలలో విశాఖపట్టణము చెరసాలకు తీసుకొనిపోయిరి.

వలంటీరులు భోజనముచేయుట ఈ 13 మంది వలంటీరులను అరెస్టుచేసినప్పటికి పోలీసువారందరూ అచటినుండి వెడలిపోయిరి. వారు వెడలిపోయినప్పటికి వలంటీరులందరూ భోజనముచేసిరి. (స్వ. వి.)

చీరాలలో శ్రీలప్రచారము

నిన్న నల్లజండాల ఉత్సవము జరుగుట

చీరాల జూన్ 4:—నిన్న సాయంత్రము నల్లజండాలు ఉత్సవము మరీ యొకటి జరిగినది. వాలంటీరులు కానివారే పూర్తిగ నియంత్రము నడిపిరి. ఉత్సవము చీరాలనుండి బయలుదేరి చీరాల పేరాల గ్రామములను రెంటిని పూర్తిగా చుట్టివచ్చెను. సాయంకాలము శ్రీయుత కర్ణపాలెం కృష్ణారావుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద పెద్ద బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీయుత టి. కృష్ణమూర్తిగారు, శ్రీమతులు వెంకమాంబ శేషమాంబగార్లును ప్రస్తుత రాజకీయ సీతినీగూర్చియు పన్యసించుచు ప్రజలు ఎక్కువమంది వాలంటీరులుగా చేరవలయునని యుద్బోధించిరి. ఒక శ్రీ వెంటనే వాలంటీరుగా చేరెను. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసినది. (స్వ. వి.)

శ్రీయుత గాదిరాజు వేంకటేశ్వరరావుగారు ఆంధ్రహిందూస్థానీ సేవాదళమునకు కార్యదర్శిగా నియమింపబడుట

బెజవాడ, జూన్ 3:—శ్రీయుత మకం బాలసుబ్రహ్మణ్యగుప్తగారు కైలుకు పోవునప్పుడు శ్రీయుత గాదిరాజు వేంకటేశ్వరరావుగారిని ఆం. హిం. సే. సంఘమునకు కార్యదర్శిగ నియమించిరి. (ప్రీ. వె.)

శ్రీయుత తుమ్మలూరి శివరామయ్యగారికి 15 నెలల కఠినశిక్ష

ఒంగోలు, జూన్ 3:—ఒంగోలు జాయింట్లు మేజిస్ట్రేటు గారు శ్రీయుత తుమ్మలూరు శివరామయ్యగారికి పీ. కో. 143, 117, ఉల్లి చిల్లి 74 (ఎ), నెక్సుక్రింద ఒకయేడాది కఠినశిక్ష విధించిరి. రు 500 జరిమానాయును, చెల్లించకపోయినవో మరి మూడు నెలలదై దుగూడ విధింపబడెను.

అని ఒంగోలునుండి గంటూరు ప్రమరణశాఖ కార్యదర్శి శ్రీయుతు యడవల్లి కృష్ణారావుగారు తంలి నిచ్చిరి.

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకా గ్రామ ఉద్యోగస్థుల రాజీమానా

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకా కడనూతల గ్రామమున పలుగారున్న గొప్పభూస్వాములు పిన్నవయస్కులనకు నల్లపరెడ్డి సుబ్బారెడ్డిగారు మహాత్మాగాంధీ భారతవారి మణుల నిర్బంధవిధానమునకు ప్రభుత్వమువారికి తన అనుమతిని డెలుపుకొనుచు రాజీనామా నొసంగిరి.

చేపూరు రామచంద్రారెడ్డి, సోమవరస్వామి.

త మి శ నా మ

వేదారణ్యమున నిన్న శిక్షింప
బడిన వలంటీరులు

126 గురికి చెరియొక సంవత్సరము కఠినశిక్ష
వేయబడెను

వేదారణ్యము, జూన్ 2:-

బొంబాయినుండి వచ్చినవారు	2
మధుర	46
తిరుమనాల్ల	2
చెన్నపురి	6
నాగరకొయిలు	8
త్రివేంద్రం	4
కల్లికోట	1
విరుదునగర	4
తిరుపత్తూరు	1
కోయంబత్తూరు	4
తూర్పుగూడెం	12
రాజమహేంద్రవరం (యోధిగారు)	1
రాజహాలెం	9
దిండిగల్లు	4
తిరుప్పూరు	4
తిరునల్వేలి	8
తంజావూరు	8
రామనాడు	1
కోయిలుపట్టి	2
పాలంకోట	8
కుంభంకోటం	4
మంగళూరు శ్రీయంత ఆనందశివగారు ఎం.ఎ.	1
ఇతరసభ్యులు	6

126

14 గురికి చెరి 6 నెలలు శిక్ష వేయబడుట

కోయంబత్తూరు	10
మధుర	1
తిరుమంగళం	2
రాజహాలెం	1

మొత్తము 150

(ఒక విలేఖరి)

కడలూరు సత్యాగ్రహులు దేవనాంపట్టమునకు
వెళ్లుట

కడలూరు, జూన్ 2:-ట్యూటికారకొనుండి నిన్న
ఒక వాలంటీరు విచ్చటికి వచ్చినది. ఈదశముతో ఇక్కడ
నుండి మరొకందరు వాలంటీర్లు ఉప్పు తయారు చేయుటకు
దేవనాంపట్టం సముద్రతీరమునకు వెళ్లిరి. నేడు సాయంకాల
ము వారందరను గడిలం ఇసుక దిబ్బలదగ్గర నోక బహిరంగ
సభ జరిపిరి.

వాలంటీర్ల ప్రచారము

కొందరు వాలంటీర్లు ధనమును డబ్బు వసూలుచేయుట
పై చిదంబరం వెళ్లిరి. గ్రామములలోవారు ప్రచారము సాగిం
చెదరు చాలనుండి ప్రముఖులను వర్తకులను ఇతరులను ధనసహ
యము చేసెదరని తెలియుచున్నది.

శ్రీయుతులు కుమారస్వామి, దేవనాయగం

అయ్యగార్లను కడలూరు జైలునుండి మార్చుట

కడలూరు, జూన్ 2:- శ్రీయుతులు టి. వి. యస్.
కుమారస్వామి(జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి ప్రస్తుతి) యస్.
ఎ. దేవనాయగం అయ్యగార్లను కడలూరు జైలునుండి మార్చిరి.
కుమారస్వామిగారిని మదరాసుకును, దేవనాయగంగారిని హైదరా
బాద్ జైలుకును తీసికొనివెళ్లిరి. ఇందు మొదటివారు 28^{1/2} నెలలును
రెండవవారు 9 నెలలును శిక్షననుభవించుచున్నారు. జిల్లా చెర
సాలలో తమకు సరియైన అకర మీయలేదని వారిరువురును
చెప్పిరి. (ఫీ. ప్రె.)

తంజావూరులో కే. అరుణాచలఅయ్యరు

మాణిక్యహరిసామిగార్లకు శిక్ష

తంజావూరు, జూన్ 2:-వీరి నిద్దరిని పీ. కో. 154 ఉ.
సీ. 74 సీ. క్రింద అరెస్టుచేసిరి. నేడు ఇచ్చట విచారణ జరిగి
నది. చెరిరెండ్రు పాలంకోట బోర్డులుపాఠశాలలో నుండు
టరు శిక్ష వేయబడెను.

ఒక బాలుడు ఉప్పుచేసెదనని కోర్టులో తెలుపుట

నేడు సాయంకాలము 4^{1/2} గంటలకు నేను కాయగూరల
మార్కెటులో వుప్పుచేసెదను. పోలీసువారు చింతింపకలతో
చిత్తమువచ్చినట్లు చెబ్బు కొట్టమనని పోలీసువారికి ఆజ్ఞాపింప
దలెనని జానకిరాం నేను ఆను 14 యెండ్లు వయసుగల యొక
బాలుడు కొట్టలో మేజిస్ట్రేటుతో చెప్పెను. (స్వ. ని.)

సాయం 6-30 బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రాత్రి 9-30

1930 సం. జూన్ నెల 4, 5 తేదీలందు

జ గ ద్వి ఖ్యా తి గాంచి న

రెజినాలు దెన్ని స్సు గారు

ముఖ్యస్థానము ధరించిన ఇంగ్లీషు ఫిల్ము ప్రదర్శింపబడును.

కొన్ని అభిప్రాయములు

తమయొక్క లోక నాసాదరికి వాడి
నాము. ఆమెకొక సుపుత్రిక జనమైనది.

లోక శ్రీలపాలిటి వర్తకసాధినియనుట
కెట్టిసందియము లేదు. తమలోక పుచ్చుకొన్న
తర్వాత క్రమముగ 28 రోజులకు బహిష్ట యగు
చున్నాను.

ఇకమీదట ఈ డేహమును నా రోగు
లకు వాడెదను.

గత్య శయ

రోగ నివారిణి

వనితల ఋతు దోషాదిరోగ
ములకు వజ్రాయుధము. దేహమునకు
కాంతియు, బలమును, ఆరోగ్యము
నిచ్చును.

కేసరికుటీరం

ఎగ్జూరు, మదరాసు.

శ్రీయుతులు రామస్వామి పతారు,

ముత్తుస్వామి పిళ్ళగార్లకు శిక్ష

తంజావూరు, జూన్ 2:-14-5-30 వ తేదీని నాగప
ట్నములో ఉప్పు చేసినందుకు వీరిద్దరిపైని కేసు చేయబడెను.
నేడు తంజావూరు లో విచారణ జరిగినది.
చెరి ఆరు నెలలు కఠిన శిక్ష యను, చెరి 200
జార్యనాయకు, చెల్లించనివో మతి 6 వారముల శిక్షయను
విధింపబడెను. ఇద్దరిని సీ క్లాసు యియ్యబడెను. (ఒ. వి.)

శ్రీయంత పంతులు అయ్యరుగారి విడుదల

కుంభకోణములో స్వాగతము

కుంభకోణం, జూన్ 1:-పంతులు అయ్యరుగారిని
తిరువనాపల్లి జైలునుండి విడిచిపెట్టగనేవారు కుంభకోణముకు
వచ్చిరి. ఆయనను గౌరవించుటకై ఒకగాపు ఉత్సవ మేర్పా
టుచేయబడెను. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండినూడ చాలనుండి
ప్రజలు వచ్చిరి. అయ్యరుగారి మోటారుకారు పట్టణములోనికి
రాగనే ప్రజలు ఆయనకు పూలదండలువైచి ఉత్సాహముతో
వీధులవెంట గొనిపోయిరి.

సాయంకాలము 6-30గంటలకు గాంధీ హార్సులో బ
హిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయంత టి. ఆర్. త్యాగరాజశాస్త్రిగారు
ధ్యక్షతనసాించిరి పౌరులతరపున శ్రీయంత పంతులు అయ్యరు
గారికి స్వాగత మర్పింపబడెను.

అయ్యరుగారు దానికి సమాధానమొసంగుచు "నేను జైలు
లోచాలమందినాయకులను కలిసికొంటిని మనము వారి ఆజ్ఞల
ను నెరవేర్చునట్లు. జైలుజీవితము అనుభవించిననేకాని శైలియ
దు. ఎన్నికప్రములు అడ్డుమనచ్చిననుసరే మనము త్రాగుడు మాన్ప
వలయును. ధనవంతునియందు విశ్వాసముంచి వైర్యముతో పని
చేయవలయును, అనిచెప్పిరి. అటుపై శ్రీయంత అమ్మచేట వెంక
ట్రామయ్యరుగారు కొబ్బరిచెట్టును గీత కీయవలదనియు కల్లుదు
కాగములను కంట్రాబుటీసీకొనవలదనియు సభ్యుల నుద్బోధిం
చిరి. విదేశ ప్రదహనముతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

మధురలో శ్రీయంత యక్. సోమయాజులుగారిపై
నోటీసు

మధుర, జూన్ 3:- శ్రీయంత యక్ సోమయాజు
లుగారు కోయిల్పట్టిలో పోలీసువారియందు రాజద్రోహము
పురి కొల్పినట్లు ఉపన్యసించినందుకుగాను కోయిల్పట్టి సబ్
డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు నేడు వారిపై 1922 సం.రెఫు
22 వ చట్టము 8 వ కాసము ప్రకారము నోటీసు అమలు
పరచిరి. కదంబూర్ క్యాంపులో 6 వ తేదీనాడు సోమ
యాజులుగారు మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరుగావలెను.
శ్రీయంత సోమయాజులుగారు మధుర సత్యాగ్రహ సంఘము
నకు నియంత, 'ఎక్స్ కె తమిళకె' అను అరవసత్రికకు సంపా
దకులు.

(ఫీ. ప్రె.)

రామేశ్వరములో ఉష్ణసత్యాగ్రహము నిలిపివేయుట

మధుర, జూన్ 3:-రామేశ్వరం సత్యాగ్రహులకు
నాయకుడగు శ్రీయంత పట్టాభిరామయ్యరుగారు రామేశ్వరం
సముద్రతీరమున వాలంటీర్లు ఉప్పుతయారుచేయుట మానివేయవ
లయునని ఆజ్ఞాపించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

ప్రతాపదిఘిలో పోలీసువారు

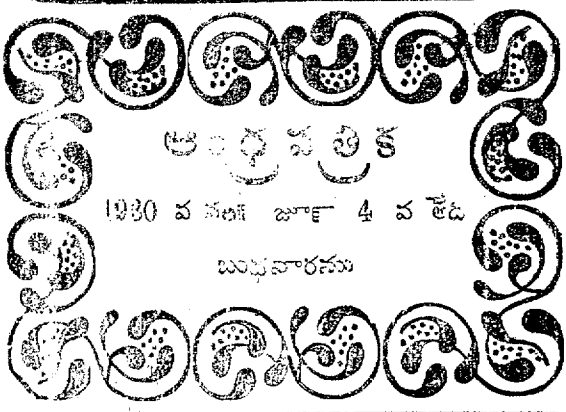
తుపాకులు వ్రేల్చుట

కలకత్తా, జూన్ 2:-మిడ్న పూరుజిల్లాలోని కాంటూయ్
సబ్ డివిజన్లోనున్న ప్రతాప దిఘిలో పోలీసువారు తుపాకు
లు వ్రేల్చిరనియు దానిమూలమున ఇతరుల మరణించిరనియు
తెలియుచున్నది. అదివారమునాడు మధ్యాహ్నము ఆగ్రామ
వాసులు ఉప్పుతయారుచేయుచున్నామని ప్రకటించినట్లు తెలి
యవచ్చినది. అందుపై ఇద్దరు సవినెస్పెక్టర్లు కొంతమంది పోలీ
సువారితో, వారిని ఉప్పు తయారుచేయుటకు జేయుటకై
అచ్చటికి వెళ్లిరి. వెంటనే కొందరిని అరెస్టుచేసిరి. అంతటితో
సత్యాగ్రహులు కొందరు వారిని చుట్టుముట్టి ఒక పోలీసు
ఉద్యోగి బైసికిలును పాడుచేసిరి. వెంటనే 28 నుండి పోలీసు
లతో అసిస్టెంట్లు సూపరిం టెండెంటుగా రచ్చటికి వచ్చిరి.
గ్రామస్థులు వారినిగూడ చుట్టుముట్టి మట్టిముద్దలను వారిపై
విసరిరి. ఎంతకును ప్రజలు అచ్చటినుండి కదలలేదు. అందుచే
పోలీసువారు తుపాకులు వ్రేల్చిరి. దానికి ఫలితముగ ఇద్దరు
మరణించిరి. చాలనుండికి గాయములు తోలినవి. చిట్కాతెక్కురు
గారును, పోలీసు సూపరిం టెండెంటుగారును అచ్చటికి బయట
చేరి వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయంత వీతాంబరదాసు అనునొక విద్యార్థి

మరణించుట

కలకత్తా, జూన్ 3:-కాంటూయ్ సబ్ డివిజన్లోని
ప్రతాపది ఘిలో ప్రజలు పోలీసువారిపై రాష్ట్ర
దుర్విరనియు, అటుపై పోలీసువారు తుపాకులు వ్రేల్చిరనియు
తెలియుచున్నది. సత్యాగ్రహులు ఉప్పు తీసికొని పాడుచేసి
పోలీసువారిని నిరోధించిరి. అరుదునాడు పోలీసువారు ఇం
ను ఎక్కువ బలముతో వచ్చి గ్రామముపైబడి ప్రజలను కొట్టిరి
అంతకు ప్రజలు రెడ్డు రక్తము వారంభించిరి. తామెంత చెప్పి
నను వినకపోవుటచే పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకులను వ్రేల్చి
రి. అయిదుగురికి గాయములు తగినట్లు తెలియుచున్నది.
వారిలో రామకృష్ణదాస్ అను సతనిని పోలీసువారు కాంటూ
య్కి తీసికొని వెళ్లిరి. వీతాంబరదాసు అను విద్యార్థి మరణిం
చెను. పోలీసువారు 28 నుండిని అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

సామ్రాజ్య పత్రికా సమావేశము

లండనులో ప్రారంభమయిన సామ్రాజ్యపత్రికా సమావేశమున ముచ్చటించుచు, పత్రికలు ప్రభుత్వ ప్రాయములను, సదాశయములను, సదాదర్శములను వ్యాపింప జేయవలయునని, బ్రిటీషు ప్రధాన మంత్రియగు రాష్ట్ర మార్కెట్టాగారు సూచించిరి. దేశస్వేచ్ఛను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యభ్యుదయముతో సమన్వయము చేయవలయు నని వీరు కోరిరి. ఇక్కార్యము నెరవేరుచో, సామ్రాజ్యపు కీర్తి విస్తరించునని పలికిరి. సామ్రాజ్యమునందు హిందూ దేశము గూడ నొకభాగమని మాక్స్ నాల్డుగారు రెంచుచో, హిందూదేశమునకు గూడ అట్టి స్వేచ్ఛను ప్రసాదించి, సదాదర్శములను వ్యాపింపజేయుట కవకాశ మిచ్చుట ధర్మముగద. హిందూదేశపత్రికలస్థితి ఎటు లున్నది? ఇంతవరకు ప్రయోగింపబడుచున్న చట్టములు చాలక, పత్రికాశాసన మొకటి నూతనముగ నిర్మింపబడినది. దీనిమూలమున వెక్కువపత్రిక లంతరించినవి. ఇంకను మిగిలియున్న పత్రికలు సేదోరేదో అడుగంటగలవు. పత్రికాశాసనము పత్రికలపై సంకుశముగ ప్రేలాడుచుండునంతవరకు, పత్రికలు సదాశయములను, సదాదర్శములను ప్రజలలో నెటుల నెలకొల్పగలవు? దేశస్వేచ్ఛకై ఎటుల యాం దోశన నలుపగలవు? సామ్రాజ్య పత్రికా సమావేశమునందు గూడినవారికి, హిందూదేశముసంగతి అసలు గోచరించినో లేదో తెలియదు. సామ్రాజ్యపు బకవులను మోయవలసినవచ్చినపుడుమాత్రము హిందూదేశము ప్రాధాన్యము వహించుచుండును గాని, సామ్రాజ్య లాభముల ననుభవించు సమయ ముచేలబడినపుడు మాత్రము హిందూదేశపు పేరే ఎత్తుకొనునా రుండదు.

ఇంగ్లండునందుగాని, అధినివేశరాజ్యములందు గాని పత్రికల కిట్టినిరోధము గనుపింపదు. ప్రజాభిప్రాయమును వెలుబుచ్చుటకు పత్రికలకక్కడ స్వేచ్ఛావకాశములు గలవు. పత్రికలు తప్పునర్పుటకు గూడ పూర్వాయవకాశము గలదు. పత్రికాస్వాతంత్ర్యము పైననే, దేశభ్యుదయ మార్ధారణము. పత్రికల స్వాతంత్ర్య మడుగంటుచో, ప్రజాప్రబోధ మడుగంటి, ప్రజలు నిర్విర్యు లగుట నహజము. పత్రికా సమావేశమునకు సార్వభౌముడు పంపిన సందేశము నందు, ఇట్టిసమావేశము పరస్పరసానుభూతిసద్భావములను పెంచునను నాశను గనుబుచ్చెను. సార్వభౌముడు సూచించిన కర్తవ్యమును భారత దేశపత్రికలు నిర్వహించుటకు, అసమాధానముగ నున్నవి. హిందూదేశమున పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకు గూడ

దేశస్వాతంత్ర్యము లభించువరకు వేచియుండవలె నని తోచును. పత్రికలపై నేరముమోపి శిక్షించినను కొంతయర్థ ముండును. పత్రికానిర్వాహకులు కొందరు కారాగృహములకు బోవలసివచ్చినను, వారి స్థానముల నితరు లాక్రమింపగలరు. కాని, పత్రికా శాసన మటుగాక, పత్రికల ననుమానముపై శిక్షించుచున్నది. నేరారోపణగాని, విచారణగాని జరుగదు. వీని నిర్వాహకుల కారాగృహనిర్బంధములకు బదులుగ, పత్రిక లనలే యంతరించును. ముద్రణ లయములు ప్రభుత్వస్వాధీన మగును. పిమ్మట, పత్రికానిర్వాహకులు శిక్షింపబడవచ్చును.

ఇట్టి దృష్టిని గమనించి దీనిని నివారించుటకు పత్రికా సమావేశము పూననపుడు, ఇట్టి సమావేశములవలన ప్రయోజనముండదు. సామ్రాజ్యము నందలి పత్రికల హక్కుల సీసమావేశము కాపాడ జాలకయెడల, సామ్రాజ్య పత్రికా సమావేశము పేరు నిర్లక్ష్య మగును. సామ్రాజ్యసమావేశము లందు హిందూదేశము పాల్గొనుట కింకను సమయము రాలేదని యిదివరకు పలుమార్లు తెలిపి యుంటిమి. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించినపుడే, దేశప్రతినిధులు సామ్రాజ్య సమావేశములందును, అంతర్జాతీయ సమావేశములందును శాంకముతో పాల్గొనగలరు. ప్రస్తుతస్థితిలో వీనియందు పాల్గొనినను, భారతీయులపహస్యమునకు పా లగుదురు. అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యము గల దేశములుగూడ సామ్రాజ్యముపట్ల తగినంత భక్తిని జూపుటలేదని, ఆక్ష్మలీయానాయకు లగు ఫింకు గారు పత్రికా సమావేశమునందు గావించిన ప్రసంగముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంతవరకు, వాణిజ్య విషయమున అధినివేశరాజ్యములు సామ్రాజ్యాభిమానము జూపుచుండెననియు, చిరకాల మిట్టియభిమానమును చూపుటకు వీలుండదనియు, ఆర్థిక సిద్ధాంతము సామ్రాజ్య సంయోగమునకు భంగ కరముగ పరిణమించునోమో, ఇంగ్లండు విచారింపవలయు ననియు, అధినివేశరాజ్యములస్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమునకు సామ్రాజ్యాభిమానసిద్ధాంతము అడ్డుపడు నోమోయని భయమగుచున్నదనియు, ఫింకు గారు స్పష్టపరచిరి. దీనినిబట్టి అధినివేశరాజ్యములవారయినను సామ్రాజ్యాభిమానమును మనఃపూర్తిగ జూపుట లేదని, గ్రహింపవచ్చును. సామ్రాజ్య పత్రికాసమావేశము మాక్స్ నాల్డుగారి హితబోధ నెంతవరకు కొనసాగించునో చూడవలయును.

జిల్లా మ్యునిసిపలు సంఘములు

1928-29 సంవత్సరపు జిల్లా మ్యునిసిపలు సంఘముల నివేదికప్రకారము, కారైకుడిలో మ్యునిసిపలు సంఘము నూతనముగ స్థాపింపబడెను. అందుచే మ్యునిసిపలు సంఘములసంఖ్య ఎనుబదియైదు అగునట్లుయొక్కటికి పెరిగెను. తాడిపత్రి, ప్రొద్దుటూరు, నంద్యాల, భీమునిపట్టణము మ్యునిసిపలు సంఘములలో జరిగిన ఎన్నికలలో పోటీ లేకుండెను. మిగిలిన డెబ్బది నాలుగు మ్యునిసిపలు సంఘములలో జరిగిన ఎన్నికలలో పోటీయైంది. ఓటరులలో నూటికి 63 గురువంతున వోటుజేసిరి. ఇంతకు పూర్వము సంవత్సరమున నూటికి 67 గురు వోటుజేసిరి. 78 మ్యునిసిపలు సంఘములకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులు లుం

డిరి. కారైకుడి, పొల్లూచీ మ్యునిసిపలు సంఘములకు ప్రభుత్వ నియమితాధ్యక్షులు లుండిరి. ఏలూరు మ్యునిసిపలు సంఘము, ఒక సంవత్సరము ప్రభుత్వ నియమితోద్యోగి పరిపాలనముక్రింద నుండెను. మధుర, ఉదకమండలము, కూనూరు, కొడైకనాలు మ్యునిసిపలు సంఘముల అధ్యక్షులు వేతనములను పొందుచుండిరి. మ్యునిసిపలు సంఘములు 2143 నభలను సమావేశపరచెను. వీనిలో 205 నభలకు నిర్ణీతసంఖ్య రాకబోయిరి. ఆధికసంఖ్య గల నభలు బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘముచే, కూర్చబడెను. స్కూలు ఫీజు రాబడి కొలదిగ పెరిగెను. 24 మ్యునిసిపలు సంఘములలో నిర్బంధవిద్యా విధానము ప్రవేశపెట్టబడెను. 29 మ్యునిసిపలు సంఘములు, విద్యకు సంబంధించిన సెన్సును విశించెను. నర్సారావుపేట మ్యునిసిపలు సంఘములో ప్రారంభ విద్యాలాభమాను పొందనివారి సంఖ్య 100 కి 73 గ నుండెను. కారైకుడిలో నూటికి 58 మందియు, ఆనకాపల్లిలో 55 గురును విద్యను నేర్వవలసినవారు ఉండిరి. ప్రారంభ పాఠశాలల సంఖ్య పెరిగెను. బాలికా పాఠశాలల సంఖ్యయు పెరిగెను. వీనిలో విద్యను నేర్చేడివారిసంఖ్యయు కొలదిగ పెరిగెను. ప్రారంభ పాఠశాలలకు స్వంతభవనములు పలుతావుల లేకయున్నవి. నేలం మ్యునిసిపలు సంఘమువాక రాకశాశాలను నిర్వహించుచున్నారు. కాలేజి శాఖలో విద్య నేర్చేడి విద్యార్థులసంఖ్య పెరిగెను. రాష్ట్రములో మ్యునిసిపలు సెకండరీ పాఠశాలలు ఏబది రెండుండెను. వీనిలో నలువది పూర్ణమగు హై స్కూళ్లు. సెకండరీ పాఠశాలలో విద్య నేర్చేడివారి సంఖ్య పెరిగెను. కొన్ని మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో వొకేపనలు విద్య నేర్వబడుచున్నది. కోయంబత్తూరు, ఈరోడు, మంగుళూరు, బందరు, నెల్లూరు, తిరువారూరు, భీమునిపట్టణము, విశాఖ పట్టణము మ్యునిసిపలు సంఘములలో నూలువడుకుట నేర్వబడెను. అనంతపురం, హిందూపురం, కోయంబత్తూరు, ఈరోడు, కడప, ప్రొద్దుటూరు, బరంపురం, కాకినాడ, బందరు, నంద్యాల, కుంభకోణం, భీముని పట్టణము మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో నేత నేర్వబడుచుండెను. మన్నూరుగుడి, తిరువారూరు, బందరు పట్టణములలో చాపలనేతయు, వాలాజాపేట, కడప, నంద్యాల, నేలం, కుంభకోణం, ఆనకాపల్లి పట్టణములలో వడంగమును, నేలం, ఆనకాపల్లి, విశాఖ పట్టణములలో కుట్టుపనియు, మరికొన్ని మ్యునిసిపాలిటీలలో ఇతరవృత్తులును నేర్వబడు చుండెను. అన్ని మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలోను నూలు వడుకుటను విధిగ నేర్పిన మిగుల నుపయోగముగ నుండగలదు. కుంభకోణం కళాపాఠశాల తృప్తికరముగ పని చేయుచున్నట్లు, రిపోర్టు వెలుపుచున్నది. మ్యునిసిపలు సంఘములు గ్రంథాలయముల క్రింద ఖర్చుపెట్టిన మొత్తము 10706 రూపాయలనుండి 16541 రూపాయలకు పెరిగెను. మ్యునిసిపలు సంఘముల వైద్యపు ఖర్చు తగ్గుటకు, పట్టణ వైద్యాలయములను ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించుటయే కారణమయ్యెను. హిందూపురము, ఈరోడు, తెనాలి, కాననూరు, తంజావూరు మ్యునిసిపలు సంఘములు దేశీయ వైద్యనిలయములను నేడింటిని స్థాపించెను. మొత్తము మీద అన్ని మ్యునిసిపలు సంఘములక్రిందను, 13 పాశ్చాత్యవైద్యపు ఆస్పత్రులును, 52 పాశ్చాత్యవైద్యపు

స్పెంసరీలును, 48 దేశీయ వైద్యనిలయములును లభింప. అన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలనును చేతన చేర్చి వైద్యనిలయములను స్థాపించునట్లు, జనసామాన్యమునకు కొలదిభిక్షతో విశేషముగా మేలు నలువ గలుగుదురు. ఉదాహరణమునకును, కూనూరు నందును, అంటువ్యాధుల వైద్యనిలయములు గలవు. నెల్లూరు మ్యూనిసిపాలిటీ ఆసుపత్రిలో, స్త్రీలకును, పిల్లలకును వైద్యచికిత్స ప్రత్యేకముగా గావించబడుచున్నది. 11 ఇతర మ్యూనిసిపాలిటీలలో స్త్రీలకు ప్రత్యేకపరిశోధన డిస్పెంసరీలు గలవు. ముప్పది తొమ్మిది మ్యూనిసిపాలిటీలలో పాశ్చాత్యవైద్య ప్రతిష్ఠాపనలు లేకున్నవి. ఇక్కడ ప్రభుత్వపాశ్చాత్య వైద్యనిలయముల వలనను, వ్యక్తులు స్థాపించిన దేశీయ వైద్యనిలయములవలనను, వైద్యసహాయము చేకూరుచున్నది. కంజీవరము, నెల్లూరు, ఏలూరు, శ్రీవిల్లిపుతూరు మ్యూనిసిపాలిటీలలో ఆరోగ్య దోష్టగులను క్రొత్తగా నియమించెను. ఇట్టి ఉద్యోగుల సంఖ్య మొత్తముమీద 34 నుండి 38 కి పెరిగెను. నివేదనసంవత్సరమున జరిగిన మరణముల సంఖ్య నూటికి 28 నుండి ముప్పదికి పెరిగెను. తూర్పు కుడిలో చనిపోయినవారి సంఖ్య అధికముగా నుండెను. మరణములవిషయమున నేలం, సంద్యాల, గుంటూరులు తరువాతిస్థానము నాక్రమించెను. కలరా వలనిచావులు పెరిగెను. ఇటులనే స్ఫోటకపు చావుల సంఖ్యగూడ పెరిగెను. మ్యూనిసిపాలిటీ వసూళ్ల విషయమున కొలదిగా అభివృద్ధి గన్పట్టెను. పదునారు మ్యూనిసిపాలిటీలలో ధనసప్తమునకు లోనయ్యెను. బెజవాడ, బల్లారి, శ్రీరంగములలో నిట్టిసప్త మధికముగా గనుపించెను. మ్యూనిసిపాలిటీలకు తగిన స్వేచ్ఛ చేకూరినగాని, నవి యభివృద్ధి గాంచుటకు మార్గ మేర్పడజాలదు.

నౌకల ఒడంబడిక

నౌకాసమావేశమునందు అయిదు జాతులు గూడినను, మూడుజాతులమధ్యనే ఒడంబడిక గుది రెను. ప్రాన్సు, ఇటలీలు దీని సంగీకరింపకబోయెను ఇంగ్లండు, అమెరికా, జపానులలో నయినను, దీని పట్ల అసంతృప్తి ప్రబలియున్నట్లు గనుపించుచున్నది. కామన్వెల్త్ లో బాల్టివినుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మాన మిట్టిసందేహములకు తా విచ్చుచున్నది. ఒడంబడికపరతులను విచారించి రిపోర్టు జేయుటకు పదకొండుమంది సభ్యులు గల సెలెక్టు కమిటీని నియమింపవలయు నని, కన్వెన్షన్ లుపై నాయకులగు బాల్టివినుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఇట్టి ఒడంబడికను కొనసాగించుటకు ఇంగ్లండుకు సాధ్యమగునేమో విచారించవలయు ననియు, తమధరత కిది భంగకరమగునో కాదో కనుగొనవలయు ననియు, నానారాష్ట్రసంఘముపట్ల తనకు గల విధులను ఇంగ్లండు చెల్లింప వీలుగలదేమో నిర్ణయింపవలయు ననియు బాల్టివినుగారు కోరిరి. అమెరికాలో గూడ నిట్టిపరిశీలన జరిగెనని బాల్టివినుగారివాదము బాల్టివినుగారి తీర్మానమే నెగ్గినచో, ఒడంబడికకు మొదటికే మోసమువచ్చెడిది. లిబరారు లేబరుపక్షములవారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగాను ప్రభుత్వమున కనుకూలముగాను వోటుజేయుటచే ఈ గంధము తప్పెను. కాని, రాబోవు ఎన్నికలలో కన్వెన్షన్లు జయించుచో, నౌకల ఒడంబడికను పునర్విమర్శించుట కవకాశ ముండును. ఒడంబడిక వలన ఇంగ్లండుకు చాలనష్టము గలిగెననియు, ఇంత నిస్సహాయముగా ఇంగ్లండు డిడివర కెన్నడును ఉండి యుండలేదనియు, చర్చిలో గారు రోషముతో ప్రసంగించిరి. ఇటుల భావించెడివారు అమెరికాలోను, జపానులోనుగూడ బయలుదేరుచో, నౌకల ఒడంబడిక అంతరించుట కెంతకాలమో పట్టదు.

ఇండియా: కామన్వెల్త్ హిందూ దేశమున రుమ్మావారికుట్రలు విశేషముగా గలవనియు, రుమ్మాప్రాబల్యమువలననే హిందూ దేశమునం దశాంతి వ్యాపించె ననియు కన్వెన్షన్ లును, అందు ముఖ్యముగా విన్ బరుటనుగారును తరుచుగా తెలుపుచుందురు. కాని మహాత్ముని యుద్యమమునకు రుమ్మా ప్రతికూలముగా నున్నదని బయలుపడుట చే, వీరి యూహల కా భారములేదని స్పష్టమయ్యెను. అయినను విన్ బరుటనుగా రీ విషయమై కామన్వెల్త్ లో పెక్కు ప్రశ్నల నడిగి, తుదకు అడ్డర్క్ మెంటు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. శిశిమోత్తరరాష్ట్రము నందు జరిగిన అల్లరల విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనమునందు కమ్యూనిస్టుల ప్రచారము గూర్చిన సూచన గలదని, విన్ బరుటనుగారు సూచించిరి. బెన్నుగారు వివరములను గ్రహించి తెలిపెదమని వాగ్దానముచేసిరి గాని, విన్ బరుటను గారి కిందవలన తృప్తి గలుగలేదు. ప్రభుత్వమువారి కింకను వివరములు తెలియనందుకు విన్ బరుటనుగారు ఆశ్చర్యము జూపిరి. విన్ బరుటను గారి అడ్డర్క్ మెంటు తీర్మానము ఓటుకు పెట్టబడక పోయినను, కన్వెన్షన్ లుపై పక్షమువారు విజృంభించుచున్నారనియు, నింకను నెక్కుడు తీవ్ర నిర్బంధములను విధింప గోరుచున్నారనియు స్పష్టమగుచున్నది. హిందూ దేశపు ట్రాంజిటి మూలకారణములను గ్రహించి, వానిని నివారించ గోరకుండు ఇతరప్రతిక్రియలను సూచించుట విచిత్రము.

ఇండియా: కామన్వెల్త్

మధ్యరాష్ట్రనాయకులనిర్బంధము మధ్యరాష్ట్రములు రిస్పాన్సీవునహాకారసిద్ధాంతమునకు నిలయములు. ఇట్టిరాష్ట్రములలోగూడ నిర్బంధము లధికముగా సాగుచున్నది. సుప్రసిద్ధ నాయకులగు అభయంకరుగారికి రెండుసంవత్సరముల కఠింశిక్షయు, బీరూరునాయకులగు వామన్ రావు జోషీగారికి రెండుసంవత్సరముల కఠింశిక్షయు విధింపబడినట్లు నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రజలచే నధికముగా గౌరవింపబడుచున్న యిట్టి నాయకులను నిర్బంధించుటవలన, మధ్యరాష్ట్రములలో స్వరాజ్యోద్యమము ప్రజలలో నింకను నెక్కుడు వ్యాప్తిగాంచుట స్వతస్సిద్ధము. వివిధరాష్ట్రములలోను నాయకులు నిర్బంధింపబడినను, మహాత్ముని యుద్యమము నిర్విఘ్నముగా సాగుట జూడ, ప్రజల మనోభావములను స్వాతంత్ర్యాశయము గాఢముగా ప్రేరేపించుచున్నదనుటకు సందియములేదు. నాయకులు లేకున్నను, సామాన్యజను లీయుద్యమమును కొనసాగించుట జూడ, నిర్బంధప్రయోగముమూలమున ఈయుద్యమము అణగిపోవ దని, విచిత్రముగాగలదు.

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 45 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

లండను ప్రైము : ఆర్థి నెన్సు లండను ప్రైముపత్రిక క్రొత్త ఆర్థి నెన్సులను సమర్థించుట వింతగాదు. రాజప్రతినిధిగారు నిర్బంధ చర్యలకు బూనువరకు, కన్వెన్షన్ లు పత్రికలు వారిని స్లాఫ్టించుచునే యుండును. హిందూదేశమునకు మేలుజేయుటకు వీరేమాత్రము తలపెట్టినను, ఈపత్రికలు వారిని నిందించుటయు, అసమర్థులని చాటుటయు సంభవించును. రాజప్రతినిధి ప్రకటన సందర్భమున, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు పనికిరారనియు వారు తమస్థానమును విడువవలయుననియు, కొన్ని పత్రికలు గగ్గోలుపెట్టినవిధ మిందుకు నిదర్శనము.

శ్రీయుత యం. వి. అభయంకర్ వీర్వామనరావు జోషీగార్లు చెరి 2½ యేండ్లు కఠినశిక్ష విధించుట

సత్యాగ్రహసంఘమునకు క్రొత్తనాయకుని ఎన్నుకొనుట

అమరావతి, జూన్ 2:—నేడు అమరావతిలో శ్రీయుతులు యం. వి. అభయంకర్, వీర్వామనరావు జోషీగార్లు కేసువిచారణ జరిగినది. ఉదయం ౧౦ 10 లనుండి సాయం కాలము ౧౦ 5 లవరకు చండలకొలది ప్రజలు జిల్లాచేరసాల బయట తీర్పు విహుక్త వేచియుండిరి. అభయంకర్ గారు మధ్య రాష్ట్రముల (మహారాష్ట్ర) సత్యాగ్రహ సంఘమునకును, కాంగ్రెసు సంఘమునకును, అధ్యక్షులు. జోషీగారు బీరూర్ సత్యాగ్రహసంఘమునకును కాంగ్రెసుసంఘమునకును అధ్యక్షులు. సాక్షి కాలము 4-15లకు తీర్పుచెప్పబడెను. అభయంకరుగారికి 2 సం॥ల కఠిన శిక్షయు 1500 ల జరిమానాయును విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించకపోయినచో మరి 6 నెలల వైద్యసభవింపవలెను. జోషీగారిగూడ రెండేండ్ల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వైద్యులు 450 ల జరిమానాయును చెల్లించకపోయినచో మరి 5 నెలల వైద్యులు గూడ విధింపబడెను.

ఆరుగంటలనేపు రహస్యాలోచనములు జరిగినపై మధ్య రాష్ట్రముల సత్యాగ్రహసంఘమునకు కార్యదర్శియగు శ్రీయుత నేట్ పూనంచండ్ గారిని అభయంకరుగారి స్థానమున నాయకునిగా నెన్నుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

బెంగుళూరులో శ్రీమతి వెంకటరామను సతిగారికి రాట్టమును బహుమతి యిచ్చుట

వీరకేశరి సీతారామశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభను జరుపుట

బెంగుళూరు, జూన్ 2:—బెంగుళూరు మహానగర క్రెగు సంఘమువారి యేర్పాటుప్రకారము బెంగుళూరులో గాంధీ మైదానమునందు గత కనివారమునాడు బహిరంగసభ జరిగినది. కేదారెడ్డియ్యలతో ఉత్తమ సత్యాగ్రహ మొనరించినందులకు శిక్షింపబడిన వెంకటరామనుగారి భార్యకు సభలో ఒక రాట్టమును బహుమతి యిచ్చిరి. చాలమంది సభలో సత్యాగ్రహమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. (బి. వి.)

దర్శన కోశాలు
సూర్య కల్పర
మహాబలేశ్వరము వెళ్లుట

గవర్నరుతో ఆలోచింపగోరుట
బుల్దాద్, జూన్ 3:—ధర్మనమగూర్చి బొంబాయిగవ
ర్నరుతో ఆలోచించుటకు సూర్య కల్పర మేజిస్ట్రేటు బ్రహం
గారు మహాబలేశ్వరము వెళ్లిన ఒక నూతనపత్ర ప్రక
టించెను. (ఫీ. ప్రె.)

200 మంది
వలంటీరులు ధర్మన వెళ్లుట

ప్రజలుగూడ కోశాలనమోదమునకు వెళ్లుట
ధర్మన, జూన్ 3:—నేడు ఉదయమున 200 మంది
వలంటీరులు రెండుదళములుగా ఉన్నాడీ శివరమునుండి బయలు
దేరి ధర్మన కోశాలకుడకు వెళ్లిరి. అంతలో ప్రజలుగూడ
సమీపికిగిరి. పోలీసువారు లాటిలను ప్రయోగించిరి. గాయ
ములు తగిలినవారిని సత్యాగ్రహ వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి.
దేవధారుగారు మున్నగువారినిగూడ వెడలి
పొమ్మనుట

శ్రీయుత వామను ముఖద్దం (ఎక్స్. ఎస్. ఎల్. సి)
గారి నాయకత్వము క్రింద 120 మందియును మధ్యయోగి వామ
నకత్వము క్రింద 81 మందియునునేడు ఉదయమున ఉన్నాడీ
నండి ధర్మనకు బయలుదేరి.

శ్రీయుతులు జి. కె. దేవధారు, కే. నటరాజు, ఏ.
వి. ధక్కరగార్లు మున్నగు ప్రముఖులుగూడ ప్రేక్షకులుగా న
వెటికి వెళ్లిరి. వలంటీరులు కోశాలల ఆవరణలోనికి రాగానే
దండపోతులను పోలీసువారు వాటిని నిరోధించిరి.

పిమ్మట సముదీరణలు మేజిస్ట్రేటు జనాయలుగారు
ను మరికొందరు ఉద్యోగులును దేవధారుగారు మున్నగు ప్రము
ఖులు నిలువబడియున్న స్థలమునకు వెళ్లిమిరినుండి వెడలి
వలెననిరి.

దేవ—ఇచ్చట సైనిక కాసము ఆ ములు లో నుం చ
బడెనా?

జనాయలు—లేదుగాని 144 వ సెక్షను అనుబంధం పె
ట్టబడినాన నలుగురికంటె పా మ్మ మం ది చేర గూడదు
అందువలన నివటికి వచ్చినవారు ఆక్రమణముగా పరిగణింప
బడి చెదరగొట్టబడుదురు.

వామను ముఖద్దంగారిని కొట్టుట

ఈసంభాషణ జరిగినపిమ్మట వామను ముఖద్దంగారి 24
మవారిని అరెస్టుచేసెనునివెట్టి ఉన్నాడీశివరముకడకు తీసి
కొనివెళ్లి అచట వదిలివేసిరి. వామను ముఖద్దంగారిని చెరసా
లకు తీసికొనిపోయిరి. అచట ఆయనను కొట్టిరని తెలియు
చున్నది. పిమ్మట ముఖద్దంగారిని దోలీలో ఉన్నాడీశివరము
నందలి వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి.

రెండవ దళము

రెండవదళమువారంతట మరియొకవైపునుండి ధర్మన
కడకు వెళ్లిరి. పోలీసువారు నిరోధించిరి. వలంటీరులలో చాల
మంది కూర్చుండిరిగాని కొద్దిమంది నిలువబడియే యుండిరి.
వ్యతిరేకతలు కొంతదూరమున నిలువబడియుండగా ఉద్యో
గులు వారికడకు వెళ్లి వారిని వెడలిపొమ్మనిరి. పిమ్మట
వలంటీరులలో కొందరిని తీసికొనిపోయిరి. తక్కినవారిపైని
లాటిలుపయోగించిరి. చాలమంది వలంటీరులను ఉన్నాడీశివరము
వరకును తరిమిరి. మిగిలినవలంటీరులపై లాటిలను విసరిరి.

అంతలో ఉన్నాడీశివరమున వదిలివేయబడిన మొదటి
దళమువారు మరల దర్మనవచ్చిరి. అపుడు ఆక్రమణలు వారిని శివ
రమువరకు తరిమిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయుత వామను
ముఖద్దంగారి ప్రకటన

ఎల్లవారును శివరమునకువచ్చి గాయములు తగిలిన
వలంటీరులను స్వయముగా చూడగోరెదను

బుల్దాద్, మే 31:—నేను వైద్యశాలకు వెళ్లసరికి
అచట 100 మంది గాయములు తగిలినవారు బురదతో నిండి
యుండిరి. గాయములు తగిలినపిమ్మట చూడుగంటలవరకును
వారి నలునుండి తీసుకొని రానియ్యలేదని రెడ్డుకాసువారు
నాతో చెప్పిరి. ఇట్టితిలో వెల్లవారును గూడ ముఖ్య
ముగా అసహాయద్యమును నవలంబింపవలెను. కాసనంపు
సభ్యులకు రాజీనామా నియ్యవలెను. ధర్మనకువచ్చి యచట
వైద్యశాలలలోనున్న వలంటీరులను స్వయముగా చూడవలెను.
ఇది ముఖద్దంగారి తెలిపిరి. (ఫీ. ప్రె.)

అసలు బంగారు నగలకు
వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్
నీమకమలములు, నగలవర్తకులు
112, 113 వైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు

నేడు 90 మందికి గాయములు
తగులుట

డాక్టరు భాస్కరరావు, పటేలు ఎం. డి. గారి
ప్రకటన
బుల్దాద్, మే 31:—నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంట
లకు డాక్టరు పటేలుగారు బొంబాయినుండి యచటి శివరము
లోని వైద్యశాలలో పనిచేయుటకు వచ్చిరి. “నేను వచ్చుసరికి
గాయములు తగిలిన చాలమంది వలంటీరులను వున్నాడీనుండి
తీసుకొని వచ్చుచుండిరి. దారిలో 20 మందిని గుర్రములు
త్రొక్కివేసెను. మొత్తము యంతవరకు 90 మందికి ఎముకలు
విరుగుట తొలగుట మున్నగు అపాయములకు చికిత్సచేయవలె
ను.” అని డాక్టరుగారు తెలిపిరి. (ఫీ. ప్రె.)

శ్రీయుత అమృతలాలు
ధక్కరగారు తెలిపిన విషయము

వీరు నేను ఉదయముననే యచటికివచ్చి
ధర్మనవద్దజరిగిన సత్యాగ్రహమును జూచిరి

బుల్దాద్, మే 31:—“ఈ సత్యాగ్రహము అహింసా
ని ర తు ల కు ను నా క ర క ప్ర భు త్వము
నకును జరుగదగిన కాంతిసమరమువలె నుండలేదు. వలంటీరులు
సంపూర్ణముగా అహింసా నిరతులై యున్నాడగాని ప్రభుత్వ
మువారు మాత్రము వారిని తీవ్రముగా కొట్టుటకే సిద్ధులైవచ్చిరి.
నేడు 165 మంది వలంటీరులు ధర్మనకడకు వెళ్లిరి. వారిలో 111
మందికి గాయములు తగిలినవి. ఇది అల్పసంఖ్యయని యెవ్వరును
అనబాలరు. ధర్మనవద్దమును నీ అసమసుమరమును దొరతనము
వారిటుల సెంతికాలము వరకు జరుపదల
చిరో నేను గ్రహింపబాలకున్నాను. వైద్యశాలలో పడియున్న
వారిని చాలమందిని నేను చూచితిని. వారికి తలలమీదను యితర
అవయవములమీదను దెబ్బలు తగులుటయేగాక వారిలో చాల
మంది గుర్రములచేతగూడ త్రొక్కివేయబడిరి. వీరినిచూడగా
1917-18 లో మెసహాపేషియానుండి మరలివచ్చిన గాయ
ములు తగిలిన భారతీయుల పైనికుల ఫిలి నాకు జ్ఞాపకమునకు
వచ్చినదిగాని యీ వలంటీరులలో నొక్కరునుగూడ ఎట్టి దౌర్జ
న్యమును సలుపలేదు. కావున యువకులను మధ్య వయసు
వారును భారతీయులందరునుగూడ ధర్మనకువచ్చి సత్యాగ్రహ
మున పాల్గొనగోరెదను. దొరతనమువారికి వినుగుబుట్టి వారి
పశుబల విధానమును మానివేయవలయునుగూడ నిచట సత్యాగ్ర
హమును జరుపుచునే యుండవలెను; అని ధక్కరగారు తెలిపిరి.
(ఫీ. ప్రె.)

ఘూర్జరరాష్ట్ర నియంత
శ్రీయుత చగనలాలు జోషిగారి
ప్రకటన

ధర్మనసత్యాగ్రహము కడు తీవ్రముగా సాగుచున్నది
బుల్దాద్, మే 31:—ఇప్పుడు ధర్మనవద్ద సత్యాగ్రహము
కడుతీవ్రముగానే జరుగుచున్నది. బొంబాయిలో విల్లిపాల్
నుండియును గుజరాతు నుండియును
ప్రతిదినమును పెక్కుదళములు ఒకటివంటి నొకటి
వచ్చుచునే యున్నవి. ధర్మనసత్యాగ్రహము భారతీయుల
దృష్టిని పూర్తిగా నాకర్షించినదనిచి నవలన స్పష్ట
మవుచున్నది. వలంటీరులందరు చాల ప్రశంసనీయుముగా ధర్మ
నశ్రీయుతో పనిచేయుచున్నారు. గాయములు తగిలినపిమ్మట
వైద్యశాలలలో నున్నపుడుగూడ వారు కొంచెమైన నిద్రా
హమును అల్లుటనుగూడ కనబరచుటలేదు. మీ రింటికి జోయి
చికిత్సను చేయించుకొనుటని చెప్పినచో వారు సమ్మతించుట
లేదు. వారు అధికమును ఉల్లాసమును ఉత్సాహమును కొంతము
ను కెల్లడించుచున్నారు. ఇట్టి మహాత్యాగము ఎన్నటికిని స్వర్గ
ముగా పొందని నాకు గట్టినమ్మకము కలదు. ఎల్ల వారును అహిం
సాధర్మ్యమును నిరవమానముగాకొనసాగించుచున్నారు. కావు
న భారతదేశ పూర్వ స్వరాజ్య అహింసాత్మక సత్యాగ్రహము
ధర్మసమరమున కంతటికిని ధర్మన కరుణీతమనియెల్లవారు
ను భావించిలోడ్డు గోరెదను.-అని జోషిగారు ప్రకటించిరి.
(ఫీ. ప్రె.)

అరెస్టులు శిక్షలు

పురూరియాలో శ్రీయుత జీమూతవాహన్
నేనుగారిని మరికొందరు ప్రముఖులను అరెస్టు
చేయుట నేనుగారి తల్లియు భార్యయు కాంగ్రెసు
ప్రచారమునకు వచ్చుట

పురూరియా, జూన్ 2:—శ్రీయుత జీమూతవాహన్
నేనుగారిని ఇంకను పెక్కుమంది గౌరవనీయులగు పెద్ద మను
ష్యులను క్రి. ప్రా. కో. 107 సెక్షనుక్రింద బామిను యిచ్చు
టకు రావలయుగాను నేటిఉదయమున అరెస్టుచేసిరి. నేనుగారు
జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నున్నారు. కొంతకాలము కాసనసభ
లో సభ్యులుగ నుండిరి. నేనుగారు లేనికాలమున కాంగ్రెసు
ప్రచారమును సాగించుటకై వారిభార్యయు తల్లియు పూను
కొని యున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రము

శ్రీయుత ఆనందప్రసాదనేనుగారికి శిక్ష విధింపబడుట

బారిసాల్, జూన్ 2:—ఫిరోజ్ పూర్ సత్యాగ్రహుల
నాయకులలో నొకరగు శ్రీయుత ఆనందప్రసాదనేనుగారికి
క్రి. ప్రా. కో. 806 సెక్షను క్రింద 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధిం
పబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

శ్రీయుత అశ్వినీకుమారగంగూలిగారిని
అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 2:—శ్రీయుత చక్రవర్తిగారి సాన
మున నియమింపబడిన శ్రీయుత అశ్వినీకుమార గంగూలిగారు
బారిసాల్ నుండి కలకత్తాకు వచ్చుచుండగా అవారిలో అరెస్టు
చేయబడిరి. బారిసాల్లో వారు రాజ్యప్రోకారమైన ఉప
న్యాసము నిచ్చిరని వారిపై 124 ఎ. సెక్షను ప్రయోగించిరి.
(ఫీ. ప్రె.)

శ్రీయుతులు హరికుమారచక్రవర్తి
గోస్వమిపాల్ గార్లకు వైదువిధింపబడుట

కలకత్తా, జూన్ 2:—మద్రాసుయుముక్కుయూ,
పబ్లిషరుముక్కుయూ వేర్వేరువలె ఒకపార్టీలు నోటీసు ప్రక
టించినందుకై ప్రెస్ అక్టేక్రింద శ్రీయుత హరికుమారచక్రవ
ర్తిగారికి 3 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వీరు వంగరాష్ట్ర
కాంగ్రెసుసంఘమునకు కార్యదర్శిగ నుండిరి.

ఉత్తరకలకత్తా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శియు శ్రీయు
త పాల్ గారిగూడ వైదేరమునకే 6 నెలలు విడిఖాదు విధింప
బడినది. (ఫీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో 11మంది సత్యాగ్రహులను
అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 3:—వినుమతి ప్రతికాకార్యాల కము
దగ్గర పీకెటింగు జరుపుచుండగా 11మంది వలంటీరుల పోలీసు
వారు అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

శ్రీయుత కాళీపాదరాయ్ చౌదరిగారి అరెస్టు

కలకత్తా జూన్ 3:—పరీదుపూరు కాంగ్రెసు ప్రచార
కులలో నొకరగు శ్రీయుత కాళీపాదరాయ్ చౌదరిగారు బెం
గాల్ ఆర్డి సెన్సుక్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

సంయుక్తరాష్ట్రము

బెనారస్ జైలులో
రాజకీయభైదీల నిరాహారవ్రతము

బెనారస్, జూన్ 2:—బెనారస్ జైలుచెరసాలలో
10 మంది రాజకీయభైదీలు తమకు పరియోజనమునిచ్చుటలే
దని మే 30 తేదీనాటినుండియు నిరాహారవ్రతమును బూనినట్లు
తెలియుచున్నది. వీరందరును సి. తరగతులో చేర్చబడినట్లు
గూడ తెలియవచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

ఎస్. యన్. యల్. కర్ నాడ్ కర్ అండ్
బ్రదర్లు, 46, టి. వి. రోడ్డు, ట్రిప్లికేన్ మద్రాసు
వారిని చెన్నరాజధాని కంటటికిని కోల్కు బ్రదర్లు
ప్రింటింగ్ నీరాలకున్నా, బారన్ హార్టు బ్రదర్లు
అండ్ స్పిండిలర్లు ప్రింటింగ్ పైపులు, యవనరమైన
సామానులకు సోల్ సర్వీస్ జెంట్లగు మేము నియ
మించియున్నాము.

THE INDIAN STATES &
EASTERN AGENCY.,
Hararwalla Building Wittet Road,
abllard Estate, BOMBAY,

తిరువల్లిక్కేణి సంఘటనలు

జూను 2 వ తేదీని జరిగిన చర్య గత ఏప్రిల్ 27 వ తేదీని జరిగిన తిరువల్లిక్కేణి కా... విషయము విచారించుటకు మహాజనసభవారిచే నియమించిన అధికార విచారణసంఘమువారు గత 2 వ తేదీని జనసభలోనుండు శ్రీ ఆరోగ్యస్వామి మొదలియార్ అధ్యక్షతన మరల విచారణ జరిపిరి.

దాదాభాయిసతి సాక్ష్యము

దాదాభాయి సతిగారు సాక్ష్య మొసగుచు నిలువ చెలి 3. "నేను స్వామినాథసతిగారితో సభకు పోయినపుడు అధ్యక్షులు వారి ఉపన్యాసమును ముగించి యుండిరి. సభలోని నులు శాంతముగా నుండిరి. సభ ముగిసినపిమ్మట నేను ఆక్వేరి కుముకడకు వచ్చినాను. అచ్చట పోలీసులు బల్లెములు చేత బూని నిలువబడి యుండిరి. పోలీసులు జనులను మోదినది నేను చూడలేదు. పిమ్మట నేను గాయములు తగిలిన వాలంటీర్లను జూచుటకు ఉదయవసమునకు వెళ్లితిని. మరల నేను పై క్రాస్ట్రోగోడ్డునకు వచ్చి అచట గాయములు తగిలినవారియందైన ఒక మగిసిరి ఉదయవసమునకు గొంపోయితిని. సభ ముగియుపరి కి మెరినామొద్దనుండిన జనసమూహము భయాక్రాంతులై పథశైలు పరుగెత్తి వచ్చిరి. ఇటుల జనులు కల్లోలపడుచుండుటచే సభ హతాశ్రున ఆపివేయవలసినదైనను. ఉదయవసమునండి నేను మరల వచ్చినపుడు దీపము లన్నియును ఆరిపోయి యుండెను. అప్పుడు 8 గం. కూడ కాలేదు. జనులు నామోటాబండిని ఆటంకపరచలేదు. ఎవరుగాని రాళ్లు రువ్వులు నేను చూడ లేదు.

ఎస్. వి. శివరామశర్మగారు

యస్. వి. శివరామశర్మగారు ఇటుల సాక్ష్య మొస గిరి. "నేను సభయందు హాజరై నాను. జనులుశాంతముగానుండిరి. సభ జరుగుచుండగా రోడ్డుసమీపమున నుండిన జనులు సభ జరుగుచున్న చోటికి పరుగెత్తుచు వచ్చిరి. ఆసయమున ఇరవై క్షుర చెల్లాదొరెగారు కూడ వచ్చిరి. జనులు ఆతనిపై యును కన్నెచి, ముష్టితో కొట్టిరి. సభలో కార్మికులు కూడ నుండిరి. పిమ్మట ఆక్వేరిదశమువారు పోలీసువారు వచ్చిరి. సభలో నుండినదీపములు ఆర్పబడెను. జాతీయ పతాకము క్రిందికి లాగబడెను. ఒక యూరోపియను ఉద్యోగి దీపమును లాటితో పగులగొట్టినది నేను చూచినాను. ఆక్వేరులు జనులపై రాగా చాలుమంది క్రొందపడిరి.

శ్రీ సి. యస్. ముత్తురంగమొదలియార్గారు

శ్రీ సి. యస్. ముత్తురంగమొదలియార్గారు తాము పెద్ద సభకు హాజరైనట్లు చెలిపిరి. వేదికముందుభాగమున నేను కూర్చొని యుండినాను. సుమారు ౧౫ మంది జనులు సభయందుండిరి. సభ శాంతముగా జరుగుచుండెను. జనులు చాలవరకు కూర్చొని యుండిరి. జనులు సభాస్థలమునుండి రోడ్డువరకు నుండిరి. సభ జరుగుచుండు సమయమున కొంత జనసమూహము రోడ్డువద్ద నిలువబడి బండ్ల రాకపోకలను ఆటంకపరుచుచున్నట్లు తెలియజేయబడెను. అంతట డా॥ వరదరాజులునాయుడు, కే. భాష్యంగార్లు మెరినాకడకు వెళ్లి జనులను తమ తమ గృహములకు వెళ్లిపోవడని కోరిరి. గాయములు తగిలిన ఒకనిని వేదికకడకు తీసికొని వచ్చిరి. పోలీసువారు సభపై దాడి వచ్చుచున్నారని సభలో తెలుపబడెను. అధ్యక్షులు అంతట సభ ముగియజేసెను. ఏ పోలీసు ఉద్యోగిగాని అధ్యక్షుని సభను ఆశ్రయి కోరలేదు. సభ ముగిసినపిమ్మట నేను ఆక్వేరియమునైపు వచ్చినాను. దీపములు ఆరిపోయి యుండెను. పోలీసువారు జనులపై బడికొట్టుట చూచినాను. కొందరు పోలీసులు బల్లెములతో సభపై వెళ్లుటను నేను చూచినాను. గాయములు తగిలిన మువ్వరను నేను మోటాబండియందు డా॥ రామ రావుగారి చికిత్సాయమునకు గొంపోయితిని. నేను బీచి వదిలి ఇంటికి వెళ్లినపుడు మెరినాలోని జనులు చాలవరకు అందరు వెడలిపోయిరి.

శ్రీ కే. భాష్యంగారు

అధ్యక్షుల ప్రశ్నలకు బదులు నొసగుచు, శ్రీ కే. భాష్యంగారు యిటుల చెలిపిరి: నేను సభయందున్నపుడు మెరినావద్ద చాలమంది జనులు గుమికొనియుండిరి. డా॥ యు. రామరావు, డా॥ వరదరాజులు నాయుడు గార్లు ను నేనును అక్కడికి వెళ్లినాము. జనులందరు రోడ్డువద్దను నిలువబడి యుండిరి. పోలీసులు చాలమంది నిలువబడి యుండిరి. అప్పుడే పోలీసువారు జనసమూహమును ఎందుకు వెడలగొల్పలేదో నాకు తెలియదు. జనులు దొర్లవ్యయమున పునుకొనక శాంతముగానే యుండిరి. వారిలో కొందరు సూత్రము పోలీసులనుజూచి "గెలిచేయమిడిరి. పోలీసులు అచ్చటనుండి వెడలిపోయినజనులు శాంతముగా తమయిండ్లకు వెడలిపోవుటయగు ననియు అందువలన పోలీసువారు వెళ్లిపోవలసినయు, సాక్షి పోలీసు ఉద్యోగులను కోరినట్లు లెచెలిపిరి.

ఆసయమున పోలీసువారు వెన్డెన్స్ కళాశాల ఆవరణలోనికి వెళ్లిరి. అప్పుడుకూడ జనులు పోలీసులను గెలిచేయుట మానలేదనుటమాత్రము నిజమే. పిమ్మట పోలీసులు జనులపైబడి లాఠీలతోకొట్టిరి. రెండవసారికూడ పోలీసులు జనులనుకొట్టిరి. ఇదిగో నావశ్యకము. ఒకపోలీసువాడు రాయగవ్వులు నేనుచూచి నాతనిచేయ్యి పట్టుకొంటిని. మరిరెండుమారులు పోలీసువారు జనులను కొట్టిరి. అప్పుటికి నేను అలసియుండుటచే నా గృహమునకు వెళ్లి నాను.

పిమ్మట మరికొందరిసాక్ష్యము విచారించబడి విచారణ మరుసటిరోజునకు నాయదావేయబడెను.

పోలాపూరు యుద్ధ శాసన సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహుల అనుభవములు

బొంబాయి, జూను 1:— పోలాపూరులో జాతీయ పతాకముతో మార్షలలా శాసనోల్లంఘన మొనరించుటకు బోయిన సత్యాగ్రహులు ముగ్గురు తిరిగి బొంబాయికి వచ్చి మిలిటరీ వారితోను పోలీసువారితోను తమకు గల్గిన అనుభవములనుకొని యిట్లు చెలిపిరి:—

కాశీనాథు విశ్వనాథు దేశాయిగారు యిట్లుచెలిపిరి:— నేను 80 తేదీ సాయంకాలము పోలాపూరు బోయితిని. రైలు ప్లాటు ఫారము మీదనే వెక్కిరింపు సార్దంట్లు పోలీసువారు నన్ను ముట్టించిరి. నేను జాతీయపతాకము బూని బయటకు పోయితిని. పోలీసువారు నన్ను పట్టి మిలిటరీ బసకు గొంపోయిరి. నేను క్రాస్ట్రోగోడ్డునకి ఎరిగి మాంసపుష్పశ్రేణును చెచ్చి తినుమిరి. నేను నిరాకరింపక తెలివితప్పునట్లు కొట్టిరి. నాకు తెలివితప్పించి మహాత్ముని నిందించు గోరిరి. నేను నిరాకరించితిని. నన్ను తిరిగి కొట్టి ఒక సార్దంట్లు నాపై ఉప్పెనవేసెను. నన్ను రైలుస్టేషనుకు గొంపోయి పూనాకు బోయెడి రైలులో బలవంతముగ పడవైచిరి.

కాశీరాం ఎల్లంగాం యిట్లు చెలిపిరి:— నేను 80 వ తేదీన పోలాపూరులోనికితిని. స్టేషను వెలుపలకు రాగానే 8081 నెంబరు సార్దంట్లు జండా యిచ్చునెను. నేను నిరాకరింపక ముగ్గురు వచ్చి నన్ను పైకెత్తిరి. నేను జండా దించలేదు. వారు నన్ను కడుపుతో పొడిచి చేతులపై కొట్టిరి. జండా తీసుకొనిరి. పిమ్మట మిలిటరీ బసకు గొంపోయి వస్త్రము లేని తొడలపై 50 చెక్కు చెబ్బులు కొట్టి తిరిగి సత్యాగ్రహ మొనరించువారిని ప్రశ్నించిరి. బ్రదికున్నంతవరకు మానండిని. ఒక దేశియోద్యోగివచ్చి ధర్మవంతులనను నీ వింకే మయిన నందివని చేయగలవు. వెడలిపోమ్మనెను. కాశీమాటల వలన ప్రయోజనములేదని తోచి తిరిగి బాగగ కొట్టిరి. స్టేషనుకుగొంపోయి పూనాకుబోయెడి రైలులో త్రోసిరి.

మగ్గురుద్యోగిగా రిట్లుచెల్పుచున్నారు:— నేను పోలాపూరునకు 80 తేదీ సాయంకాలము పోతిని. పోలీసువారు నన్ను లాఠీలతో కొట్టి మిలిటరీ మకాంనకు గొంపోయి మరలకొట్టి మహాత్ముని నిందించినవో విడచుమిరి. నేను నిరాకరించితిని. మరలకొట్టి సిగరెట్టుతో కాల్చిరి. రైలుకుతెచ్చి పూనాకు బోయెడి మదరాసు మెయిలులో పడవైచిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

నవరణ:— 80 వ తేదీ పత్రికలో శ్రీ ప్రెస్సు తెలిగ్రాంలో కూర్చుంటిని విషయము (1) కార్యదర్శి చేతికొని వెంకటరామారావుగారు, లచ్చారావుగారు కారు. (2) సత్యవత్సయ్యగారు రు. 416 లకు జుమించారుగారు రు. 500 లకు పాడిరి. ఇద్దరుకూడ సామ్యు ఇచ్చెదరు. (చె. వెం. రా.)

కోదనాద్రిపుర అగ్రహారం (కైకలూరుతాలూకా)

మే 80:— నేటి సాయంకాలము గం 4 లకు కైకలూరుతాలూకాలోని ప్రతిపాడు గ్రామ శ్రైస్తవులు పుమారు 800 మంది జనము చేత కర్రలు పట్టుకొని డప్పులతో ఊరేరుల వచ్చి కోదనాద్రిపురం అగ్రహారంలో అగ్రహారికులచే నాలుగవ జాతీయపతాకము నూడ వెలికిరి. గ్రామ ప్రజలకు బలమైన యెత్తికి కలిగించిరి. ఆపాదము లేనియులేవు అగ్రహారికులు మరల మరొక పతాకమును స్థాపింప సంకల్పించుకొనిరి.

(ఒకవిలేజు)

లక్ష్మీ గెల్లూ

లక్ష్మీ, జూను 2:— చాటిరాయి నవాబుగారు, సర్ బాద్రి లాంబర్డుగారును నేను లక్ష్మీ వచ్చి జూచిరి. పండిత మోతీలాలు నైహూగారు గూడ యుచుటే యున్నారని.

(ఆ. ప్రె.)

రేబాల శంకరరెడ్డిగారిని ముగ్గురు ఆదిఅంధులను అరెస్టు చేయుట

నెల్లూరుజిల్లా నార్డుమోపూరులో తాటిచెట్ల గెల్లూ నరికించినందుకు నరికినందుకు చాల ధనవంతులును చాల పలుకుబడిగలవారునైన రేబాల వెంకటరెడ్డిగారి కొమారుడైన రేబాల శంకరరెడ్డిగారిని (నయస్సు, 15 సంవత్సరములు) మరిముగ్గురు ఆది అంధులను అరెస్టుచేసి కోవూరికితెచ్చి సబ్ జైలులో ఈ దినముపెట్టినారు. ఈ దినం ఉదయం మోపూరులో బ్యాండు వాద్యముతో శంకరరెడ్డిని ఊరేగించిరి. అత్యంతమైన ఉతాహము ప్రబలియున్నది.

నెల్లూరు తాలూకా క్రొత్తూరులో

70 చెట్లగెల్లలు నరుకబడినవి.

కల్లుఅంగడి మూతబడినది

పెదప్పేడ్డులో అరెస్టులు

- (1) తుంగా సుందరరామరెడ్డి 2 ఇందూరు వెంకటరెడ్డి 3 మలుమారు సుబ్బారామరెడ్డి 4 పెనమల్లి వెంకరెడ్డి 5 వేమిరెడ్డి వెంకటరమణారెడ్డి

వీరిని కల్లుచెట్ల గెల్లలు నరికినందుకు అరెస్టుచేసినారు. విచారణ 8-8-80 తేదీని జరుగును.

మడమనూరులో కల్లుగెల్లలు నరుకుట

మే 80, 81 తేదీనాలో ప్రజలు 100 మంది మడమనూరు (నెల్లూరు తాలూకా) తాటి చెంకాయ ఈతగెల్లలు నరికిరి. వీరిలో దిగువవారిని అరెస్టుచేసి పోలీసు డిప్యూటీమేజరుగారు నెల్లూరికి 1 వ తేదీన బస్సులో తీసుకొనివచ్చిరి, వీరిలో 4 మాత్రమే 1 వాలంటీర్లు. కడమ 11 మంది వాలంటీర్లుకాని గ్రామస్థులు.

అరెస్టులయినవారి క్షేత్ర

- 1 ఏ. ఎల్. సాంబశివరావు (కాశీనాథ) గూమారులో హిందీకాపాధ్యాయుడు. 2 కందుకూరు ఆదినారాయణయ్య, (నూజివీడు) 3 ఆకెళ్ల లక్ష్మీవృంధిమామూర్తి (కాశీనాథ) 4 తారవరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి 5 బిరుకవోలు శుంసరరామరెడ్డి 6 కటికాల నర్సయ్య 7 చప్పరం వెంకటసుబ్బయ్య 8 పమజుల వీరాస్వామి 9 చిట్టమూరు ఆదెపరెడ్డి 10 అక్కరపాకు సుబ్బారాయయ్య 11 సప్రం సుబ్బయ్య 12 పసుపులేటి వెంకయ్య 13 ఆవుల వెంకటసామి 14 బిరుకవోలు శేషురెడ్డి 15 మామిడి చాలయ్య

వీరిని 1-8-80 ఉదయం 9 గంటలకు మడమనూరులో అరెస్టుచేసిరి. 4000 మంది జనులు వెంటనే వీరిని మేళతాళములతో ఊరేగించి బస్సులో ఎక్కించి నెల్లూరికి పోలీసులతో పంపించిరి. 251 చెట్ల నరికిరి వీరందరు.

వీరిని నెల్లూరు జైలులో ఉంచినన్నారు. 4 తేదీ లేక 5 తేదీనో విచారణ నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో జరుగును.

నెల్లూరుజిల్లాలో సత్యాగ్రహము

గ్రామమునసయి రాజీనామా

నార్డు అమలూరు గ్రామమునసయిగారైన దేవిరెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారు (చాల ధనవంతులు) ప్రస్తుతదేశపరిస్థితుల ననుసరించి నౌకారీచేయుటకు వీలులేదని రాజీనామా పెట్టిరి.

తాటిగెల్లలు నరుకుట

ఇప్పటికి నెల్లూరు జిల్లాలో సుమారు 8000 తాటి, చెంకాయ, ఈతచెట్లను గెల్లలు నరికిరి. వాలంటీర్లు గ్రామస్థులు అత్యంత ఉత్సాహముతో ఈ పనిని నెరవేర్చుచున్నారు. సాలంబీర్లకన్న గ్రామస్థులే ఎక్కువ సంఖ్యతో ఈ పనిని సాగించుచున్నాడు.

(ఒకవిలేజు)

హిందూ దేశ స్థితిగూర్చి ఇండియా మంత్రిగారు
సామ్రాజ్యపత్రికా సమావేశములో నిన్నటిదినము
ముచటించిరి.

ప్రత్యంతరేఖలు

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

గాంధీమహాత్ముని నిర్వహణము

జా.కె. 1 :— క్రిందటి నెల 28-వ తేదీ మధ్యాహ్నమున నాగపూర్వము జరిగిన మానరసాపురం తాలూకాలో మావేళములో శ్రీ గాంధీమహాత్ముని నిర్వహించి దేశములో అత్యంత అశాంతిని కలుగజేసినందులకు వాలంటీరులను పంపించినందుకు గుర్తు మెంటువారిని ఖండించుచు శ్రీయుత శ్రీచర్ల నల్లరాజుగారిచేతులను నురి ఏడుగిరి కను ను పెట్టబడి తీర్మాన మేకగ్రీవముగా జోర్డువారిచే నా మోదించబడినది.

శ్రీయుత కళా బ్రహ్మయ్యగారికి నోటీసు

నరసాపురం తాలూకా నడిపూడి కాపురములను తూర్పు గోదావరిజిల్లా అమలాపురం తాలూకాలో కాంగ్రెసు నాయకులుగానుండి ప్రస్తుతము జెయిలులోనున్న శ్రీయుత కళా వెంకటాపుగారి కిండ్రి గారగు శ్రీ కళా బ్రహ్మయ్యగారికి ఇండియన్ పీస్ కోడు 157 సెక్షనుక్రింద సహాయాపీ చెప్పవలెనని అమలాపురం తాలూకా తహశీల్దారుగారు నోటీసు జారీచేసిరి. ఈయన నుమారు 55 సం॥ల వృద్ధులు. ఎన్నడును రాజకీయోద్యమ పాల్గొనలేదు. వీరికి అమలాపురం తాలూకాలో గూడా భూసపతి కలదు. ఈ మధ్య అమలాపురం పోయినపుడు వెంకటాపుగారి స్నేహితులను బంధువులను ఆయన కొందరు వాలంటీర్లు బ్రహ్మయ్యగారియింట బసచేసి, భోజనము చేసినందుల కీయనకు నోటీసును బంపిరి. అమలాపురంలో వీరికేసు యీ నెల 5-వ తేదీని విచారణ జరుగును.

నెల్ ప్రి మరు

మానసిక గోదావరిలోని జిల్లాబోర్డువారిచే నెల్ ప్రిమరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులైన శ్రీయుత పెన్నెత్త శ్రీధరాజుగారిచే వేలమువేయబడిగా నీరోజున దానిని అబ్దుల్ వాహాబ్ సాహెబుగారిచే రు 5100 లకు కొనబడినది. ఇంతటినుండి సాహెబుగారి యజమాన్యమున నీ ప్రిమరు తిప్పబడును.

రేపల్లి

29-5-80 వ తేదీ మొదలు ప్రతిసాయంత్రము నాలుగు గంటలకు రైలుస్టేషనువద్దనున్న మైదానముమీద బహిరంగసభ జరుగచుండెను. ప్రతిదినము శ్రీయుత మాజిభాట్ల ప్రభాకర కాశ్మీ గారు ప్రస్తుతపరిస్థితులం గురించియు, నడువుచుండుండిరి.

31-5-80 వ తేదీ యనజనసంఘమువారు వుదయము 800 గ్రాములను గైకొని పట్టణమంతయు యూరేగించి ప్రతియింటను విద్యము ముందైన పదార్థములన్నియు బ్రోగు చేసిరి. సాయంత్రము రామకృష్ణ రీడింగురూము వద్ద మూడు వందల యేబదిమంది వీరలకు అన్నదానము జేసిరి.

సాయంత్ర మొక బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీప్రభాకర కాశ్మీగారు ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి కీవిత చారిత్ర మంతయు పూసగుచ్చినట్లుగా జెప్పిరి. యనజనసంఘము వారు శ్రీ ఆంధ్రరత్న పటమును యొక్కార్జి జేయించి రామకృష్ణ రీడింగురూమునం దుంచుటకుగాను పదహారు రూపాయలు ధర్మ విచ్చియుండిరి.

80-5-80 వ తేదీన జిల్లాకలెక్టరుగారు దయజేసి గ్రామ మందుడు పెద్దల కొందరు నాహ్వానించి యొక సభజేసిరి. వారి కెదురుగ శ్రీ ప్రభాకరకాశ్మీగారి యాధిపత్యముక్రింద నొక గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. విదేశీ వస్త్రములు కుప్పకుప్పలు దహనము జేసిరి. నల్లూరు వాడవల్లం శ్రీయుత యార్లగడ్డ శ్రీకృష్ణం చౌదరిగారిని పుష్పవల్లము క్రిందను యొక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించి వి. తరగతిలో జేర్చి రాజమండ్రి బంపిరి.

(ఒక విలేఖరి)

కొందరు నారీమణులు

అదృష్టవంతులు. సౌందర్యమును రూపించునట్టి క్రమమైనట్టియు, నున్నితమైనట్టియు లక్షణములతోనే పుట్టుచున్నారు; ఏస్త్రీగాని తనచర్యమును గురించి కొంతశ్రద్ధ వహించి, ప్రయాస తీసుకొనిన సౌందర్యముగా నుండగలదు. సౌందర్యముతో జన్మించిన స్త్రీనాడ తన సౌందర్యమును పోనీయక యుంచుకొన గోరినచో తనచర్యము విషయమై శ్రద్ధవహించవలెను. చర్యము విషయమై మంచి శ్రద్ధవహించునట్టి స్త్రీ అనాకారముగా నున్నను మిక్కిలి సౌందర్యవంతురాలుగా మారును.

చర్యమును గుఱించి శ్రద్ధవహించుటకు ఉత్సృష్టమైన పద్ధతి ప్రతిరాత్రియు మంచి గీజి టాయిలెట్ క్రిముతో రుద్దుటయు, ఇదిగాక పగటిపూట మంచి అదృశ్యపునట్టి క్రిమును వాడుటయు. ఈపనికి శ్రేష్ఠముగా తయారుచేయబడినవి ఏవన:—

పి. టి. ఎన్. క్రిమ్

రాత్రిలందు రుద్దుటకు

పి. టి. ఎన్. స్క్రమ్

పగటి పూట వాడుటకు

వీటి ఉపయోగము యే స్త్రీకియైనను సౌందర్యమును వృద్ధిచేసి కాపాడును.

సాడి, లేక, జిడ్డుగానున్న శిరోజములనుపరిశుభ్రపరచి, వాటికి అందమును కలిగించుటకై రెండురకములుగా తయారుచేయబడిన పి. టి. ఎన్. హింపూగుండను గూడ నుపయోగింపుడు.

పి. టి. ఎన్. మిశ్రములందు యేమాత్రమును జంతువులకొవ్వు చేరుటలేదు. తయారుచేయబడునప్పుడును, చేతితో ప్యాకుచేయబడునప్పుడును తాకబడులేను

పేరు

నిలాసము

THE OATINE CO.—Prinsep St., Calcutta.

కావలి

జా.కె. 1:— మి. ఖాసా మధ్యాహ్నము 80-5-80 న యీ గ్రామమునకు వచ్చి మనసటి ఉదయం మునుమాడ గ్రామమునకు వెళ్లి అచ్చటి ప్రజలందఱును సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించియు మద్యపాననిషేధమును గురించియు విదేశీ వస్త్ర బహిష్కారమును గురించియు ఉపన్యసించిరి.

అదే సాయంత్రము వారు చెంచుగానిపల్లెయను గ్రామమునకు వెళ్లి ఉపన్యసించిరి. 81 వ తేదీన వారు గడ్డుపల్లె గ్రామమునకు వెళ్లి అచ్చట ఉపన్యసించి విదేశీవస్త్ర దహనమును జరిపిరి. వీటి ఉదయం వారు చింతలపాలెం వెళ్లి అచ్చట గూడ ఉపన్యసించి ప్రజలందఱును ఉద్యమమును తెలియజెప్పిరి. ప్రతి గ్రామముందును ప్రజలు విదేశీవస్త్రమును బహిష్కరింతు మని యు, మద్యపానమును రూపురూప కంకణము కట్టుకొందు మని యు ప్రమాణము చేసిరి. (ఒక విలేఖరి)

ప. కృ. మం. కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత నల్లారి పాపయ్యగారి యింటిని సోదాచూచుట

తెజవాడ, జూన్ 1:— నిన్న మధ్యాహ్నము లోనుపో తీసుయిన స్నేక్టరు తెజవాడలో ఆంధ్రరత్నభవనము సోదాచే యుచుండగా తాలూకాపోలీసుయిన స్నేక్టరు పడవటివానిలంక వెళ్లి ఆచట పశ్చిమకృష్ణానదుండు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు శ్రీయుత నల్లారి పాపయ్యగారి యింటిని సోదాచేసిరి. (ఒక విలేఖరి)

అంగలూరులో సత్యాగ్రహముల అరెస్టుచేయబడుట

బందరు, జూన్ 2:— నిన్న సాయంత్రాలము గుడివాడ నుండి పోలీసువారు కొంత రిజర్వుపోలీసుదళమునుగూడ వెంట దీసికొని అంగలూరు వెళ్లిరి. అచ్చట ప్రముఖులైన సత్యాగ్రహు లకు రి మండిని అరెస్టుచేసిరి. పతాకములనుగూడ పోలీసువారు ఎక్కువగా లాగికొనిరిని తెలియుచున్నది. ఈ ఉదయమున కొంతవరం గ్రామమును పోలీసువారు చుట్టుముట్టిరి. పోలీసుదళము నందు 200 మంది కలరు.

అంగలూరు గుడ్డవల్లేరు గ్రామములలో 144 సెక్షను ప్రయోగించుట

అంగలూరు గుడ్డవల్లేరు గ్రామములలో ప్రముఖులైన 10 మంది కాంగ్రెసువారికి 144 సెక్షనుక్రింద నోటీసు లంద జేయబడినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

* * * *

ఆకెళ్ల ప్రకాశముగారికి 2 యేండ్లు కఠినశిక్ష

రాజమండ్రి, జూన్ 2:— అమలాపురం తాలూకా థిల్లువిల్లి కాపురములకు ఆకెళ్ల ప్రకాశంగారిని పీసలుకోడ్డు యొక్క 117, 426 సెక్షనులక్రింద మద్రాసు సాబుచట్టము యొక్క 74 వ సెక్షనుక్రిందను రాజమండ్రి జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారణచేయబడి 2 ఏండ్లు కఠినశిక్ష జేసిరి. వీరితరఫ్రున యర్రపిల్లి లక్ష్మీవర్తిగారు పోలీసుసాక్షులను ప్రశ్ని పరీక్షచేసి వాదము చేసిరి.

జాబులు

కృష్ణామండల గ్రామాధికార ద్వితీయసభ

ఈసభ 9-6-30 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు బెజవాడ మారుతిమోతేహలనందు జరుగును. కనుక గ్రామాధికారులు తప్పక వయచేయ కోరెదను.

బొడ్డపాటి పూర్ణచంద్రరావు,
జాయింటు క్లెర్కు.

విదేశవస్తుముల మార్పులవద్ద వికేటింగు

రాజమండ్రి, జూన్ 2:— రాజమండ్రి వాలంటరీ మారు దినములనుండి ఈ పట్టణములోని విదేశవస్తుల గుర్తించుటలవద్ద వికేటింగుచేయుచున్నాడు. బట్టలు కొనుటకువచ్చిన వారి విదేశవస్తు బహిష్కరమువల్లను స్వదేశవస్తులైన నల్లను గలగు లాభములను బోధించి విదేశవస్తుముల కొనకుండి జేయుచున్నాడు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

సవరణలు

29-5-30వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురితముల ప్రాధానం వెంకటరామయ్య, కంబోజ సత్యేశ్వర శాస్త్రిగార్లు విజయనగరములో నిర్వహింపబడిన ప్రకటనలపై. అటులకాక వారు విశాఖపట్టణములోని నిర్వహింపబడిన సాతకు లీనసవరణ గురింప ప్రార్థింతులు.

30-5-30 తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో విశాఖపట్టణము లోని అను అనుసరిక క్రింది వార్తలో ప్రీడిక్షనుల గారి జరిమానా గంటలలో వసూలు చేయవలెనని కోరబడినటుల సారవారు పడినది. అటుకాక వారి అర్హితుండి నమూలు చేయవలెనని తీర్పు చెప్పబడినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శుద్ధ అబద్ధము

ఆంధ్రపత్రిక యేలూరు స్వకీయవిలేఖరి "రాజధానిసభ యేలూరు" అను శీర్షిక క్రింద "కే. వెంకటరామయ్యగారు సదకు సభలో ఉపన్యసించిరి" అని 27-5-30 తేదీని ప్రాసినపుత్తం తము 30-5-30 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించబడినది. నేను సదకు సభకు వెళ్లలేదు. ఉపన్యసించనలెదని పాఠకులకు తెలియపర్చుచున్నాను.

బహుశాయీ, "కే. వెంకటరామయ్యగారు" అది ఆంధ్ర క్రైస్తవసభ యను నోటిను తెలుపుచున్నట్టి కార్యదర్శులలో నొకరున్ను తింగళ్ల మాచి వాస్తవ్యులైన కొనకాల వెంకటరామయ్యగారై యుండవచ్చును. కావున యీపేరుతో యేలూరుయైన వ్రాయవలసిన యింటిపేరుతోసహా వ్రాయ నలయునని యందుమూలముగా ఆంధ్రపత్రిక "యేలూరు స్వకీయవిలేఖరి" గారికి తెలియజేయుచున్నాను.
మకాం, రాజమండ్రి } కురుమ వెంకటరామయ్య
31-5-1930 } నెలెలు మెంబరు.

కోటిపల్లిలో శ్రీ సాంబమూర్తి ఖద్దరునిలయం

ది 30 మేయు 1930 సం||రం శుక్రవారం సాయంత్రం 4 గంటలకు రామచంద్రపురం తాలూకా కోటిపల్లి గ్రామంలో గ్రంథాలయమువద్ద బహిరంగసభ జరిగినది. శ్రీయంత గోవింద రాజుల కొండలరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయంత గోదావరి సత్యసాయిగారు దేశములో ప్రస్తుతపరిస్థితులను వివరించుచు యీ గ్రామంలో ఖద్దరు ఉత్పత్తి సంఘమును స్థాపించి మనకు కావలసిన ఖద్దరు నుంచి తయారు చేసుకొనవలెనని ప్రబోధించిరి. అందుపై బాటా 1 కి రు 5-0-0 నా|| రు 500-0-0 లు వారంకోజలలో వసూలు చేసి దూది కొని పని ప్రారంభించుటకు తీర్మానించడమైనది. సభలో వెంటనే రు 300-0-0 లు వసూలు అయినది. ప్రస్తుతము యింటు ఇరు పది రాట్లములు పనిచేయుచున్నవి. యిందు సరిపడు ఏకులు యింటు వాలంటరీయరులే తయారుచేసి సప్లయ చేయుచున్నాడు. త్వరలోనే పని ప్రారంభింపబడును.

యాభిరాగ్లో విదేశవస్తుములను పూర్తిగా బహిష్కరింపవలయుననియు కావలసిన ఖద్దరును గ్రామంలోనే తయారు చేసుకొనవలసినదనియు శ్రీయంత రావిపాటి సత్యసారాయణగారున్ను, నందూరి నరసింహాచార్యులుగారు, యిం ద్రకంటి వెంకట్రావుగారు, చిట్టూరి వెంకటరంగప్రకాశరావు గారు, యీ తాలూకాలో శ్రీవముగా ప్రచారము చేయుచున్నారు. కల్లు సారా నిషేధపు వస్తువులను గూర్చి కూడా తీవ్రమైన ప్రచారము చేయుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

బెజవాడ శివరమును పోలీసువారు సోదాచేయుట

పుస్తకములు మున్నగువాటిని తీసుకొనిపోవుట

బెజవాడ, జూన్ 1:— అన్నటికోజున (30-5-30) మధ్యాహ్నము బెజవాడ సర్కిల్ యొక్క సైక్లరుగారు, ఇద్దరు పలు ఇన్ స్పెక్టరున్ను, 25 మంది జింద్యు కానిస్టేబులున్ను వచ్చి బెజవాడ కాండ్లెవిజును ముట్టడించిరి. "సావర్కరుగారి భారతీయ ప్యాకెట్టయర్లు" "సిండర్లండుగారి శృంఖలా బద్ద భారతము" మున్నగు నిషేధనాజ్యయముకొరకు పలుమేజి ప్రేరీటుగారు బారీచేయించిన పెర్సినారంటు పుచ్చుకొని సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు లాపలికివచ్చి కాగితములు పుస్తకములు వెదకసాగిరి. ఆరతులం ఉప్పుగల మూడుకవర్లు, "సత్యాగ్రహ ఉప్పు" అని అచ్చువేయబడిన ఖాళీకవర్లున్న తీసికొనిరి. వాని తోపాటు కొన్ని కాంగ్రెసు రిజిస్టరు వాలంటరీ టిప్పులు తీసికొనిపోయిరి. "ఇది వ్యాయ శాస్త్రనిరుద్యము" అని అక్కడివారు మందలించినను వారు వినుకుండా, తీసికొనిపోయిరి. రాట్లకులగడినూడా సోదాచూచిరి. రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమువారి రిజిస్టరులన్ను పుస్తకములూడా తీసికొనిపోయిరి. రైల్వేగేడునుకూడా తీసికొనిపోయిరి. సోదా 2 మొలలు 6 గంటలవరకు జరిగెను.

ఈసమయముననే బందరులోకూడా పోలీసువారు కాంతి శివరమును సోదాచూచి కొన్ని కాగితములు పుస్తకములు తీసికొనివెళ్లిరి. పురాణం నూరికాస్త్రీగారి యిల్లుకూడ సోదాచూడబడినది.

పడమటలో నల్లూరు పాపయ్యచౌదరిగారి యిల్లుకూడ సోదాచూచిరి కాని ఏమయు తీసికొనిపోలేదు.

దుకాణదార్ల వలంటరీకులను కొట్టుట

30-5-30 తేదీన సాయంత్రం 6 గంటలకు ఆరండలు పేట సారాదుకాణము దగ్గర పిక్టెరింగుచేసి నందులకు వాలంటరీ గ్లలో కాకాని వెంకటరత్నంగారిని, మేదరమెట్ల సీతారామయ్యగారిని దుకాణదార్లు చెంపదెబ్బ కొట్టి తిట్టిరి. వెంకటరత్నంగారిని జెండాకరతో మెడమీదకొట్టిరి. చేతి గడియారమును పనులకొట్టిరి. సీతారామయ్యగారి లోపలి లాగికొనిరి. లోపలిని, జండాను తగులబెట్టిరి. ఇంతలో అక్కడ గుంపుగూడిన 200 మంది హిందువులకును సుహృద్భిక్షులకును వాలంటరీయందును, ఉద్యమమునందును, సానుభూతి కలిగినది. ఇట్టి అక్రమములు జరుగుమండిన మేము ఊరకుండము అని వారెనిరి. ప్రతిదినము పిక్టెరింగు జరుగుచున్నది. తాగుడు తగ్గుచున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

పోలవరం విజస్ని

జూన్ 1:— నిన్నరాత్రి యీ గ్రామములో సభజరిగినది. పురప్రముఖులు యావన్నుండి సభకు విచ్చేసిరి. ప్రస్తుతము ఆలమున వాస్తవ్యులు శ్రీయంత కంభంపాటి సోమయాజులు గారు సభలో గంభీరపద్యపదములు వాచిరి. శ్రీయతులు పునులూరి కొండకామయ్యగారు పురజనులు శ్రీ సోమయాజులగారు చెప్పిన సంగతులను ఆవరణముం దువలసినదనిన్ని యేజస్సికి గౌరవము చేసెలెనిన్ని కోరిరి. సభ్యులెల్లరు అభికోత్సహమును కనపరచిరి

బర్మాదేశములో రంగూన్ బర్మీలకు ఆంగ్లలకు జరిగిన కొట్లాటులో వాతు లై నటుమంటిన్ని గాయపడినటుమంటిన్ని ఆంధ్రకుటుంబములకు యీపురవాడులను ఆశ్రమవాసులను తమసానుభూతిని తెలియబరచిరి. బర్మాఆంగ్లలతో పూర్తిగా యేకీభవించిరి.

దేశముకొరకు జైలునకు పోయిన దేశేక్షులను ప్రశంసించుచు ప్రాణములు అర్పించిన ధీరుల కుటుంబముల వారికి సానుభూతిని తెలియబరచిరి. జయజయధ్వానములతో సభ ముగిసినది.

(ఒకవిలేఖరి)

గుంటూరు

గుంటూరు సత్యాగ్రహశివరాధికారి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు

30-5-30 తేదీ సాయంత్రం స్వరాజ్య మైదానమున శ్రీయంత డాక్టరు ఆమంచర్ల శేషచలపతిరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరుపబడినది. ప్రేక్షకులు 1500 లకు పైగా హాజరైరి. శ్రీయతులు నాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, సాహితీసమితి అధ్యక్షులకు శివశంకరశాస్త్రిగార్లు మొదలుగా గలవారు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రచురింపబడిన ఉప్పుపన్ను, మద్యసాను మొదలుగా గల కరపత్రములయందలి యాక్షేపణీయముల చెల్పుచు గంభీరపద్యాన మొనర్చిరి. రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ముదవనూరు

మే 30:— మహాత్మాజీ ఆజ్ఞాసూచకముగా మే 15 తేదీన మా గ్రామమునుంచి 1 తుమ్మల కొలయ్య 2 తుమ్మల పెదసత్యసారాయణ శిశుమ్మల సీతారామయ్య 4 అన్నే కేశవా 5 కుర్రా వెంకటరత్నం 6 కుర్రా పుల్లయ్య 7 కుర్రా వెంకటయ్య 8 త్రిపురనేని వెంకయ్య 9 మొవ్వ సత్యసారాయణ 10 త్రిపురనేని భక్తవత్సలుడుగార్లు కాంతి సైనికులు బయలుదేరి, మా గ్రామము మాపరిసర గ్రామములందు తాగెలలను పూర్తిగా నరికివేసినారు. నందమూరు గ్రామరిపోర్టువన యీ క్రిందివారిని కాటూరులోను మా గ్రామముందు అరెస్టు చేసియున్నారు. వారిని మోటారు మీద హోతులతో సహా ఉత్పన్న 4 జరిపి గ్రామస్థులు పంపియున్నారు.

అట్టుఅరెయినవారు:—

- 1 అన్నే కేశవార్యగారు (బ్రహ్మచర్య ఆశ్రమవిద్యార్థి)
- 2 కుర్ర వెంకటరత్నంగారు
- 3 తుమ్మల కొలయ్యగారు
- 4 తుమ్మల పెద సత్యసారాయణగారు

వై.వారికి తొమ్మిది నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడినది. తర్వాత 6 నెలలు బెజవాడ తుమ్మల ప్రస్తుతము పిక్టెరింగుచేయుచున్నారు. వీరుకూడా శేడో శహా అరెస్టుచేయబడుదురని తెలియవచ్చుచున్నది. మరియు ఖాదీపరిశ్రమలయం స్థాపించుటకు గ్రామసులచే 1000 రూపాయలవరకు చందాలు చేయబడినవి. గ్రామస్థులచే మీటింగుచేయబడి గ్రామాదాయమునుంచి సారాదుకాణదానకు స్వము క్రింద 500 రూపాయలు యిచ్చి గుర్తాణము మూయించుటకు తీర్మానించబడినది.

పవిత్రా నంద

నెల్లూరులో చెట్లను నరికినందులకు 20 మందిని అరెస్టుచేయుట

మదవనూరులో శ్రీయతులు ఏ. యల్. సాంబ శివరావు, అంకాల నరసింహమూర్తి కందుకూరు ఆదినారాయణయ్య, బిరధవోలు శేషురెడ్డి, మావడి బాలయ్య, సప్రం వెంకటసుబ్బయ్య తాలపరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి, ఆవుల వెంకటస్వామి, కాటికాల నరసయ్య, చిట్టమూరు ఆదెప్పరెడ్డి, బిరధవోలు సుందరరామిరెడ్డి, సప్రం సుబ్బయ్య, పనుపులేటి వెంకయ్య, పింజల వీరాస్వామి, ఆకలపాక సుబ్బరామయ్య గార్లను అరెస్టుచేయుట.

నెల్లూరు, జూన్ 3: వీరినందరిని చెట్లనరికినందున మదవనూరులో అరెస్టు చేసి ఆటనుండి నెల్లూరు పలు జైలుకు తీసుకొనివచ్చిరి. వీరి వెంట వేలకొలది ప్రజలుకూడ నెల్లూరువచ్చిరి. మదవనూరులో గ్రామస్థులు విదేశవస్తుములను తగులబెట్టిరి.

కొవ్వూరు తాలూకా

పెదపుట్టెడులో శ్రీయతులు తలగ సుబ్బరామిరెడ్డి, పెనుబల్లి వెంకురెడ్డి, రామిరెడ్డి వెంకట రమణరెడ్డి, ఇందూరు పెంచలురెడ్డి ములుమూరు సుబ్బరామిరెడ్డి, గార్లను అరెస్టు చేయుట.

వీరినిగూడ చెట్లనరికినందుకే అరెస్టు చేసిరి.

విడుగురు గ్రామముననబులు రాజీనామా నిచ్చుట

ఇదివరకు మగ్గురు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఇప్పుడుగోట పోలూరు గ్రామము వసబుకు, దామరచుడుగు గ్రామమున పలు సుగూడ రాజీనామాల నిచ్చిరి

ఈ నెల 6 వ తేదీన మైపాడువలంటిరుల కేసు విచారణ జరుగును. ప్రజలందరుకూడా చెట్లను విస్తారముగా నరుకుచున్నారు.

(స్వ. వి.)

నెల్లూరు సత్యాగ్రహనియంత శ్రీయతుల ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిపైని కేసు

శ్రీయతులు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్య, మేనకూరు సీతారామ రెడ్డిగార్లకు నమనులు పంపుట

నెల్లూరు, జూన్ 3:— రామసుబ్బయ్యగారు మండల కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు సీతారామరెడ్డిగారు కావలితాలూకా బోర్డుకు ఇదివరకు అధ్యక్షుడుగా నుండెను. బుచ్చి రెడ్డిపాలెం వాస్తవ్యుడు. వీరికి ముగ్గురికిని 114, 143 సెక్కుల క్రింద సములు పంపబడినది. ఈ నెల 6 వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు నెల్లూరు డిప్టీ సేజిస్ట్రీలు కోర్టులో విచారణ జరుగును.

(స్వ. వి.)

యామర్తి సూర్యప్రకాశరావుగారు, వరసారావుపేట.
 డి. వి. శ్యామలరావుగారు, కణికు.
 హెచ్. యస్. మాధవరావుగారు, బల్లారి.
 మద్దాల ప్రకాశరావుగారు, కృష్ణా.
 డి. వెంకటస్వామిగారు, బి. యే. ఆరోగ్యవారం
 అండు మదనపల్లి.
 కె. వీరాచార్యులుగారు, అగ్రహారం.

చెన్న సగర సంఘటనలు

అనధికార విచారణ

మద్రాసు మే 31:- గత ఏప్రిల్ 27 వ తేదీన తిరువల్లి క్లబ్బి వీచియందును ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డునందలి సంభవములను గూర్చియు పోలీసు చర్యగూర్చియు విచారణ ఫలపుటకు ముగిసినది. నియమింపబడిన అనధికార విచారణ సంఘమువారు నేడును మహాజనసభలోను విచారణ ప్రారంభించిరి. డి. బి. ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారొగాక అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ సంఘసభ్యులగు శ్రీయుతులు వి. శివ ప్రకాశ్ మొదలియారు, వేమనరపు, రామదాసుపంతులుగారు కూడపోజురైరి. శ్రీ శే. శంకారావుగారు ప్రసంగమును సాక్షిగ విచారింపబడిరి.

అధ్యక్షుల ప్రశ్నకు బదులుగా సాక్షి తా. వి. యల్. కా. శ్రీ గారు పర్యవేక్షించిన సభయందు హాజరైనటుల చెలిపిరి. మెరీనా రోడ్డు వద్ద నిలువబడియుండిన జనసమూహమునకు, సభలందుండినవారికిని సంబంధము లేకయుండెను. ఈ రెండు సభలు జరుగుచుండగా, 30, లేక 40 మంది పోలీసు బంద్రాకులు గొప్ప సభ జరుగుచున్న స్థలమునకు వెళ్లిరి. మూడు 15000 మంది జనులు రోడ్డు కడ నిలువబడియుండిరి. సభలలో ఎవరను దుండగిం ద్రుండ లేదు. రోడ్డుకడ నిలువబడినవారికిని సభలోనున్న జనలకును మధ్య చాలా సందు ఉండెను. సభ చాలా కాలముగా ఏలాటి అల్లరిలేక జరుగుచుండెను. రోడ్డుకడ నిలువబడియుండినవారిలో మిల్లు పనివాండ్లు ఉండిరి లేదో నాకు తెలియదు. అల్లరి చేయు సుదృశ్యముతో వచ్చిన వారివలనను అచట నుండినదియు లేనిదియు నాకు తెలియదు. అచట నిలువబడినవారు తమ సాయములకు వచ్చియుండినవచ్చును. పోలీసువారు సభను చుట్టుకొని జనులను వేదికవరకు కొట్టుచు వెళ్లిరి. గొప్పసభలో నుండి ఎవరగని పోలీసులపై రాళ్లుదవ్వరా లేదా యను విషయము నేను చెప్పజాలను. చిన్న సభలో నుండినవా రెవరుగని రాళ్లుదవ్వలేదు. పోలీసులు సభవారిపై ఎందుకు దాడివేడలిరో కారణము నాకు తెలియదు. పోలీసువారు సన్నీలతో సభయందలిజనులను పొడిచిరి లేదో నాకు తెలియదు. పోలీసులహస్తములలో ఏవో ఆయుధములు తళతళ మనుచుండినదాత్రము నేను గాంచితిని. పోలీసువారు ఈ రెండుసభలందలి జనులను ఎటుల పటాపంచలగునటులేసిరో దీపములు ఆర్పి విషయములెల్ల సాక్షి విశదీకరించెను. శ్రీ రామదాసు పంతులుగారి ప్రశ్నకు బదులు నొసగుచు ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డునందు జరిగిన కాల్యాల విషయము ఏమియు తెలియదనిరి. పేరు నుండువారిపేరుండి తన గృహము నకు వెళ్లినులుల చెలిపిరి.

ఆర్. చిన్న స్వామి అయ్యంగార్ గారు

ఆర్. చిన్న స్వామి అయ్యంగార్ గారు మద్రాసు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి తర్వాత విచారింపబడిరి. అధ్యక్షుల ప్రశ్నలకు బదులుగా గొప్పసభలో కడవరకు ఉండినటుల సాక్షి తెలిపెను. సభాధ్యక్షులు సభ ముగిసెనని తెలియజేసిన మీదట నేను సభ వదిలితిని. గాయములు తగిలి ఒకమనిషి వేదికకు లేచెను. ఆతడు పోలీసులచే గాయముల బడవని తెలియజేయబడెను. ఆశ్చర్యము సభవైపు వచ్చుచున్నారనియు తెలియజేసెను. సభాధ్యక్షులనుండి సభకువచ్చిన శ్రీమం బాగ్ర త్రతో వెంట బిలుచుకొని పోయితిని. అక్కేరియ మువ్వారమున ఆశ్చర్యము కొందరు బల్లెములను చేత నుంచుకొని నిలువబడియుండిరి. హాసను ఆంజిలోపతిగారు శ్రీలు వెళ్లుటకు శ్రోత నొసగవలెనని అరచిరి. శ్రీలు వేరునూర్చునుండు వెడలి పోయిరి. నేను ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డున వచ్చి వెంకటరంగ విల్లపిధి సమీపమున నిలువబడితిని. ఆచట నేను ఉండు సమయమున బ్రింగుపహమ లాడ్జి సమీపమున 6 లేక 7 గుండ్లు ప్రేలినవి నేను విన్నాను. గుండ్ల చెబ్బలుతగిలిన వాని కొకనికి నేను సాహాయ్యము జేసి రాయచేటి ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయినాను.

శ్రీ రామదాసుగారి ప్రశ్నకు బదులుగా సాక్షి పోలీసు వారు లాటిలతో ఎవరినిగాని కొట్టినది ప్రశ్నకు ముగా చూడలేదని తెలిపెను. గాయములు తగిలిన వారిని మాత్రము తనసంతరము చూచితిని. సభలో నుండిన జనులు చాలా కాలముగా నుండిరి. ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డునందు కూడ జనులు రాళ్లుదవ్వినది నేను చూడలేదు.

శ్రీ శివప్రకాశ్ మొదలియారొగారి ప్రశ్నకు బదులుగా సాక్షి తనకు తెలిసినంతవరకు బ్రింగుపహమ లాడ్జిసమీపమున కూడ ఏలాటి అల్లరి జరుగ లేదని తెలిపిరి.

అధ్యక్షులు:- నలుప్రక్కలనుండి రాళ్లు దవ్వబడెనని పోలీసు కమిషనరు నివేదిక తెలుపుచున్నదే?

సాక్షి:- అది నేను నమ్మజాలను. సభలో రాళ్లు దవ్వబడ లేదు. పోలీసువారు సభను చెడరనట్లు చేసిన సమయమున జనులు

కలవర మొందుచుండిరి. ఈ సమయమున విద్యుచ్ఛక్తిదీపము లన్నియును ఆరిపోయియుండెను. పోలీసువారు యీసమయము ననే ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డులోని వెంటిండి రుచుండిరి.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ, జాను 3:- తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీర మునను, ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డునందును ఏప్రిల్ 27 వ తారీఖు నాడు జరిగిన సంభవములను గూర్చి విచారణ సభ్యులు మహాజనసభవారిచే నియమింపబడిన అనధికార విచారణ సంఘమువారు శనివారమునాడు గైకొనిన సాక్ష్యములలో కొంత భాగమును నిన్నటి రోజున ప్రకటించియుంటిమి. నేను యితరల సాక్ష్యము నీక్రింద పొందుపరచుచున్నాను:-

చెన్న సగర చెట్టిగారు

కార్యదర్శి సభ్యులగు జి. చెట్టిపతిచెట్టిగారు సాక్ష్య మొసంగుచు, ఏప్రిల్ 27 వ తారీఖునాడు తాము ఆఖిల పక్ష సభకు వెళ్లియుంటిమని నడిపిరి. మీటింగు జరుగుచుండగా బీచిరోడ్డువద్ద క్లిష్టపరిస్థితు లుదయించిన వనియు పోలీసులు మీటింగు వైపునకు వచ్చుచుండిరనియు, సభాధ్యక్షులకు వార్త యుండెను. గాయములు తగిలియున్న మనుష్యుల నొకని సభావేదికకడకు దీసికొనివచ్చిరి. అంతట సభ నిలిపివేయబడెను. మీటింగు ముగిసిన పిమ్మట ప్రజల నిమిత్తం పోలీసులు తనముచుండుటను తాము గాంచియుండిరి.

రామదాసుగారు (విచారణసంఘసభ్యులు):- మిల్లు పని వాండ్లు చాలమంది యచట నల్లరిజేయుటకు చేరియుండిరని పోలీసువారి నివేదిక నుడువుచున్నది. మీరు కార్మిక సంఘ కార్యదర్శులు గనా, దీనిని గూర్చి ఏమి నడివెనరు?

సాక్షి:- నేను గాంచియున్న దర్వాపులనుబట్టి పోలీసువారు నడుపునది కేవలము కత్తిరిమని చెప్పవలసియున్నది. సభవద్ద గని బీచిరోడ్డు మెరీనావద్ద గని మిల్లుపనివాండ్లు గుమిగూడియుండలేదు. ఎవరో కొందరు మిల్లుపనివాండ్లు చచ్చియుండవచ్చును. నేను శ్రద్ధగా విచారించి పోలీసువారు నడుపు సంగతుల కట్టి యాధారమును లేదని తెలిపితిని. ఈసభ జరుగుటకు కొద్దిరోజులముందు పోలీసు అధికారి యొకరు నాబసకు వచ్చి మిల్లుపనివాండ్ల సభకు వెళ్లెదరా యని నన్నడిగిరి. వారిసభకు వెళ్లుటగాని, ఆచట వారల్లరి జేయుటగాని జరుగునని భయపడవలసినదే లేదని నేనాయుధికారికి చెలిపితిని. ఈయధికారి నావద్దవచ్చిన పిమ్మట నొకసభలో మాట్లాడుచు, ఈసభకు వెళ్లరాదనియు, వెళ్లి నిందలకవకాశ మొసంగరాదనియు నేను మిల్లుపనివాండ్లకు హిత వొసంగితిని.

వారు బీదవారగుటయే కారణము

మిల్లుపనివాండ్లపై నిందవడుటకు కారణము, వారందరిలోనూ బీదవాండ్లగుటయు, నందుచే వారిని గూర్చి నేను తోచిన నది నుడువుట నులభుగుటయునని నే నెంచుచున్నాడను. అధికసంఖ్యాకులు మిల్లుపనివాండ్లనుండి యుండినవారైరి. కొంతమందికయినను చెబ్బలు తగిలియుండినవే. కాని, మిల్లుపనివాండ్లలో రమారమి ఒకమనిషికై నను చెబ్బలు తలలెడన తెలిసికొనియున్నాను.

ప్రశ్న:- శనివారమునాడు మిల్లులను తెరచెదమని చూశే మిల్లు అధికారులు పనివాండ్లకు నుడియించిరనియు, కాని యారోజున మిల్లులు తెరవబడలేదనుటయు నిజమేనా?

సాక్షి:- అనాడు మిల్లులు తెరవబడునని స్పష్టముగా నుడువబడియుండలేదు. బొంబాయినుండి వార్తయందగనే మిల్లులు తెరవబడునని మాత్రము దెబ్బపడెను. శనివారమునాడూ వార్త యందలేదు. కావున, మిల్లులు నాడు పనిజేసియుండలేదు.

మెరీనాయెద్ద దీపములు సరిగనే వెలుగుచుండుటను తాము చూచియుంటిమని సాక్షి నడిపిరి.

ఆంజిలో నతి

పిమ్మట కార్యదర్శి సభ్యులగు ఆంజి ఇండియను సంఘము నకు జెందినవారును నగు హాస ఆంజిలో సతిగారు సాక్ష్యమొసంగిరి. అఖిలపక్ష సభకు ఏర్పాటు చేసినవారిలో తామును ఒకరు. తాము సభకు వెళ్లియుండిరి. మెరీనా (బీచిరోడ్డు) వద్ద చేరియుండిన గుంపును తాము చూచియుండిరి. ఆచట జనులు క్రిక్కిరిసియుండిరి. తాము మీటింగుస్థలమునకు వెడలునపుడు జనమూరక నే నిలుచునియుండిరి. అనేకవేల ప్రజలు చేరియుండినసభలో నొసంగబడుచుండిన యువస్వామిముల సరిగా వివరణక పోవుటచేతనే యట్లు జనము మెరీనావద్ద చేరియుండిరని తలయభిప్రాయము మీటింగు ముగిసిననడ, తామును, మరి కొందరు వారిముఖము యిగురుకలసి రోడ్డువైపునకు వెళ్ల సాగిరి. మెరీనా మొనలను కత్తుల నిమిషి ఎక్స్‌ప్రెయిమ్ (చేపల మూజియమ్) వద్ద పోలీసులు బాధులుతీర్చి యట్లుగా నిలువబడి యుండిరి. ఆచట చిన్న చీకటిగా నుండెను. చీకటిలో కత్తులు (బాయ నెట్లు) మెరయు

దేశబాంధవి సుబ్బమ్మగారిపై కేసు

రాజమండ్రి, జూన్ 1:- దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారిని నిన్నువుదయము ఎరస్తుచేసి జంటనే కోర్టునకు తీసికొనిపోయిరి. సభకత్తెరు ఆమెకు ఇంటియన్ పీకలుకొడు 157 సెక్సును చదివి వినిపించెను. తాను దోషియో, నిదోషియో తా నెటుంగననియు తానుచేయవలసిన విధుక్తధర్మమును తా నెరవేర్చెననియు సుబ్బమ్మగారు చెప్పిరి. మే 28 వ తేదీన కాంతివైకుంఠ భిరము తమగృహమునకు మార్చబడెనని సుబ్బమ్మగారు బహిరంగసభలో చెప్పిరి. మార్చుచోడు షన సెక్సురుగారు చెప్పిరి. 28-5-30 వరకు కాంతివైకుంఠ భిరము బుర్రా మూర్త్యప్రకాశరావుగారి యింట్లో వుండెననియు, 28 వ తారీఖున కాంతివైకుంఠ తన యింటిలోనుండి వెడలగొట్టవలయునని బుర్రా మూర్త్యప్రకాశరావుగారికి నోటిను అందజేయబడెననియు, 28 వ తేదీనుండియు సదరు భిరము సుబ్బమ్మగారి యింట్లోనే యుండిననియు పోలీసు యినసెక్సురు, సైమల్ దూర్జితీమిదయున్న కానిస్టేబుల్ చెప్పిరి. తాను కాపురమున్న యిల్లు ఎవరిదనియు, ఏవాలంటిర్లకు తాను భోజనపు ఏర్పాట్లు చేసితిననియు మొదలగు కొన్ని క్రాసు ప్రశ్నలు సుబ్బమ్మగారు పోలీసువారిని వేసిరి. ఆయింటియందు తానువుండుటచేతను నాలంటిర్లకూడా ఆయింటియందే వుండుటచేతను యాదోషము ఆమెపై నిరూపింపబడెనని చెప్పిరి. ఆమెకు 6 నెలల విడిభైదు విధింపబడెను. చాలసంతోషముగా ఆవార్తను సుబ్బమ్మగారు గైకొనిరి. 1922 లో సుబ్బమ్మగారు 108 సెక్సుక్రింద ఎరస్తుజేయబడి 1 సంవత్సరము శిక్షపొందిరి.

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మగారిపై కేసు

సుబ్బమ్మగారి తీర్పు అయిన తర్వాత శర్మగారి కేసు విలోపన్ దొరగారు ప్రారంభించిరి. మార్చుచోడు షన సెక్సురు సైమల్ దూర్జితీ మిదయున్న పోలీసు షన సెక్సురును సాక్ష్యమిచ్చిరి. తాను కాంగ్రెసు వాదియేగాని వాలంటిర్గాదనియు తా నెప్పుడును ప్రజలకు కాంతిగా యుండవలయును అనియు తాను సభలలో చెప్పితిననియు సూర్యనారాయణశర్మగారు చెప్పుచు తాను దోషి నెంతమాత్రముగాదనిరి. గాని మేజిస్ట్రేటు వారిని 148 సెక్సు క్రింద ఛార్జిచేసి 2 సంవత్సరములు కఠిన శిక్ష వేసిరి.

బహిరంగసభ

నిన్న సాయంకాలము సుబ్బమ్మగారిని శర్మగారిని అభిసందించుటకు శ్రద్ధానంద ఘాటునందు గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడెను. చాలా రామరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శర్మగారి తమ్ముడు, గురుమూర్తి, పరబ్రహ్మం, రామరావుగారు వుపసభ్యునించిరి. ఖడ్గరు కట్టుచు పరబ్రహ్మంగారు ప్రజలకు బోధ చేసిరి. మార్చుచోడు రిపార్టు యాక్షయనీని గూర్చి సభయందు పరబ్రహ్మంగారికి మార్చుచోడు రిపార్టునకు వాదము జరిగెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చుండెను. 'నారీమణులము మేము' అని సాక్షి దిగ్గరగా బల్కుగా, రోడ్డునకు వెళ్లిపొందు; ఎంతతర్క గా నట్లు చేసిన నంత మంచిది అని యచట నుండిన యధికారి నడివెను. అప్పటివరకును సభాస్థలమునుండి ప్రజ రోడ్డువైపునకు వచ్చుచుండిరి. సభవద్ద రాళ్లుదవరబడుటను తాము చూచియుండలేదు. పిమ్మట నినుకలలోని గొప్ప ప్రజాసమూహముపై లాటిల ప్రయోగింపబడుటను తాము చూచియుండిరి. తా మంతట ప్రైక్రాప్ట్యురోడ్డువైపునకు వెళ్లి, బస్సులు నిలుచుధర్మమున బస్సుకొరకై వేచియుండిరి. బీచివద్దనుండి ప్రజాతరంగములు వచ్చుచుండుటను, పోలీసులు వానిని తరుముచుండుటను తా మాసమయమున తిలకించిరి. బస్సు దొరకకపోవుటచే సాక్షి ట్రాయరోడ్డువైపునకువెళ్లిరి. చెల్లెరోడ్డు ముఖమును తాముదాటగ నేకుపాక కాల్యులు తమచేవిని బడెను. తా మంతట నొకయద్దెకారులో నింటి కేగిరి. దారిలో మాంటు రోడ్డు వద్ద లాటి చెబ్బు తినుటచే బాధపడుచుండిన నందరంగనాయుడుగారిని తాము కలిసికొనిరి. వారిని తాము తమకారులో నెక్కించుకొనిరి. మెరీనావద్ద నొకయరఘుంబతువైగా నవలచేరియున్న ప్రజయలజడి నొందియుండిరిని అధ్యక్షులప్రశ్నకు సాక్షి జవాబొసంగిరి. లాగనే పాజము నవల సేయించుచున్నారో తమకు బోధపడి యుండలేదు. చాలసేపటికి ముందుగనే యాజనమును చెదరగొట్టి యుండవచ్చును. అప్పటికింకను రిఘంటలు కాకపోయినను, మీదినరువదిపము లన్నియు నార్చివేయబడి యుండెను. ఇది యసాధారణవిషయము.

ఇంతటితో నాటివిచారణ ముగిసెను.

ప్రస్తుత ఉద్యమము

శ్రీ. వ. రంగనాథ మొదలియార్ గారి

అభిప్రాయము.

శ్రీ. వ. రంగనాథ మొదలియార్ గారి రిట్యుల్రాయము వారు:—ప్రస్తుతము మనదేశము సమరపరిస్థితియందున్నది. మన ఎదిరివారగు ప్రభుత్వమువారికి ఏమిచేయుటకు దోచుట లేదు. ప్రభుత్వమువారు భీతికెడి సత్యాగ్రహమును విచారణ లేకయే నిర్బంధించుటను గొప్పగొప్ప నాయకులకు కఠినముగ దీర్చిక్షలు విధించుటయు, వార్తపత్రికలను వార్తాలను నిషేధించుటయు, సభల ప్రదర్శనములుజేయు సర్వసామాన్యహక్కులను నిరోధించుటయు, పౌనికశాసనము అమలులో నుంచుటయు మొదలగు కార్యములు జేయుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారు నిర్బంధ విధానము ఇంతకన్నను తీవ్రముగ సాగించుటయు తటస్థించును. దైవ సహాయముచే ప్రజలకు యీ నిర్బంధవిధానమును నెదుర్కొనెదరు. ప్రస్తుత ఉద్యమమునకును వెనుక 1917 సంవత్సరపు ఉద్యమమునకును కొన్ని విషయములందు ఏమియును భేదము లేదు. ఆసమయమున పెంటాండు ప్రభువు జనులయందు హోమయూలువాంధ్ర అణచుటకు జూచిరి. డా॥ బెంటెలు ప్రభువులు నిర్బంధములో నుంచబడిరి. ఆఉద్యమమునందు యాక్రిందివిధానము అవలంబించిరి.

(1) నిర్బంధించుటైన నాయకులను జాతీయ నాయకులు నిర్ణయించు లేదీల్పున విడుదల చేయవలెనని సభలు జరుపవలెను.

(2) భారతదేశమునకు స్వయంనిర్ణయబాధ్యత ప్రభుత్వమువారిసంపదనముల వాగ్దానముచేయు కోరవలెను.

(3) ప్రభుత్వమువారు యీరెంటికిని సమ్యుతింపని యెడల జనుల సర్వసామాన్యముల వినియోగించి ప్రభుత్వమువారు లాసంగనముల ఆందోళనము సలుపవలెను.

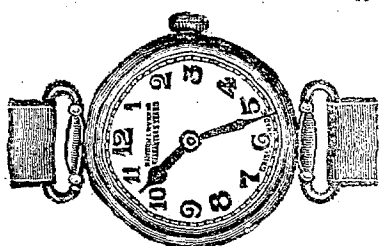
(4) వాక్ స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకును స్వాతంత్ర్యముగా రాజకీయ ఆందోళనము సాగించుటకును ప్రజలంకారాగ్రహములకు నెట్లుటకునాడ సంసిద్ధులు కావలెను. ఈ వైకార్యము హోమయూలు ఉద్యమము సమయమున జరిగెను.

హోమయూలు ఉద్యమమున జరుపబడిన విధముననే ప్రస్తుత ఉద్యమమునునూడ తీవ్రపరచును జరుపవచ్చును. అప్పటికన్నను ప్రస్తుత ఉద్యమమునకు ప్రజాబలము అధికముగ నున్నది. బెంటెలుగారి నిర్బంధ సమయమున డా॥ సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యర్ గారు తీవ్రముగా హోమయూలు ప్రచారము కొనసాగించిరి. స్వదేశీఉద్యమము జనించెను. విద్యాధికులు, సర్వసామాన్యజనులు అందఱు ఒకేమనస్సుతో ఉద్యమమును సాగించిరి ప్రస్తుతమునందును మనుషటికన్నను ఎక్కువ దీక్షతో మహాత్మాగాంధీగారు జెప్పిన విధానమును భారతీయు లెల్లరు ఏకమనస్సుతో తదేకదీక్షబూని కార్యచును కొనసాగింపవలెను.

లీవర్ ముంజేలిగడియారము

ఎల్లప్పుడును ఉపయోగింపుడు

సిలిండరు గడియారములు తక్కువధరగలిగినను ఎక్కువగా శతశాతంబిడుచున్నను, నమ్మదగినవికావు 'డాసన్' లీవర్ 5 సం॥ పూచీ నివ్వబడును

'డాసన్'మాత్రమే అపరహితమైనదియు,తక్కువధరగల ముంజేలి గడియారము. ఇది దీర్ఘకాలము వరకు, ఎడతెగక పరియోగకాలమును చూపును. దృఢమైన, ప్రకాశమైన నీటిలో వెంటికేను, సాగవైన ఆకారముగలది. పంపుటకు మునుపు ప్రతిగడియారమును చక్కగా పరీక్షించబడి పరిచేయబడును.

Available only from the Sole Agents:— THE UNION TRADING CO., 166, Harrison Road, M, Calcutta.

జ్యోతిషము:— జాతకఫలములు కోరువారు సరియైన జన్మకాల జన్మదేశమును తెలిపిన జాతకమును స్థులు ముగ తయారుచేసి, 10 సం॥ దశాభ్యుక్తిఫలములు గ్రు. 2-4-0 కోరిన ఒకభాషమునకు గ్రు. 1-4-0 వి. పి. గా పంపబడును. సిద్ధాంతి,తిప్పావర్ణుల గౌరీనాథశర్మ, తిరుపతి.

బొంబాయిలో మహమ్మదీయుల ఊరేగింపు

రేపు గొప్పఊరేగింపును జరుపదలచుట

బొంబాయి, జూన్ 2:— బొంబాయిలో కాంగ్రెసు వాదులకు మహమ్మదీయులు రేపు మధ్యాహ్నము డంగ్రీనుండి ఒక గొప్ప ఊరేగింపును ప్రారంభింప దలచిరి. ఆ ఊరేగింపు మామూలు దారి నే ఎస్.ప్ల సేడు మైదానమునకు వెళ్లును. అచట బహిరంగసభలో జనులుకు ఉలేమాసంఘ కార్యకర్తయును ఇతరమహమ్మదీయ నాయకులును ఉపన్యసించెదరు (ఫ్రీ ప్రె.)

బొంబాయి

వడాలాలో అరెస్టు చేయబడిన వలంటీరుల కేసువిచారణ

72 మందికి చెరిమూడు నెలలు కఠినశిక్ష

విధింపబడుట

బొంబాయి, జూన్ 2:— మొట్టమొదటి వడాలా ఉప్పు దాడిలో అరెస్టుయి వీరాల్లో నిర్బంధింపబడిన 800 మంది వాలంటీర్లలోను 72 మంది విచారణ జేడు జరిగినది. స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు క్రియంత యల్. టి. జంగ్లి వాలాగారు విచారణ సత్పిరి. అశాస్త్రీయమైన సంఘములో సభ్యులుగా నున్నందుకు గాను వారికందరికి పి. కో. 148 పెన్షనుక్రింద చెరి మూడు నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. వాలంటీర్లు విచారణలో పాల్గొన లేదు. అ. ప్రె.

అడవుల కంట్రాక్టులను బహిష్కరించుట

ధానాలో 70 మంది కంట్రాక్టుదారులు చేసిన తీర్మానము

ధానా, జూన్ 1:—ధానాలో అడవుల కంట్రాక్టులను చేయువారు 70 మంది సేడు పమాజేషే ప్రభుత్వమువారి కఠినవిధానమును నిరసించుచు యీ సంవత్సరము యెవరను అడవుల కంట్రాక్టులను చేయనూడ దని తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

కాంటాయిలో స్త్రీలను కొట్టుట

ప్రభుత్వప్రకటన

కలకత్తా, జూన్ 2:—కాంటాయిలో పోలీసులు శాసనోల్లంఘనమందు పాల్గొనుచున్న స్త్రీలను కొట్టిరనుట సత్యము కాదని బెంగాలుప్రభుత్వ మొక ప్రకటన గావించినది. (అ. ప్రె.)

Advertisement for a woman's portrait with text: అందమైన తలనూనె అన్ని బురుత్తులకు మరియు అన్ని వయస్సులకు కుంతలకౌముది

చాలమంది చౌకిదారులు రాజీనామాల నిచ్చుట

తమ యూనిఫారము దుస్తులనుగూడ పంపివేయుట

మిదునాపూరు, బెంగాలు జూన్ 2:—సవర సబుడిని జనులో వేరువేరు యూనియనుల చౌకిదారులు చాలమంది రాజీనామాల నిచ్చిరి. వారు తమ యూనిఫారము దుస్తులనుగూడ వాస్తవసార్వభౌమరా రాజీనామాలతోపాటు సబుడినిజనుల ఆఫీసుకు పంపిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

20 మంది యూనియనుబోర్డు ఉద్యోగుల రాజీనామా

ప్రభుత్వవిధానమును నిరసించుట

పురూలియా (బెంగాలు) జూన్ 2:—ప్రభుత్వవిధానమును నిరసించుచు వేరువేరు యూనియనుబోర్డుల ఉద్యోగులు 20 మంది రాజీనామా నిచ్చిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

వీరవామన రావు జోషిగారి అరెస్టు

బేరారు సత్యాగ్రహసంఘాధ్యక్షుడు

నాగపూరు, మే 31:—జోషిగారు అమరావతి వెళ్లుచుండగా నిన్న బాంద్రాలో 124 న పెన్షనుక్రింద అరెస్టుచే అమరావతి డి.సుకొని వెళ్లిరి. అచట చెరసాలలో అధ్యయంకరు గారును జోషిగారును కలుసుకొనిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

చాలకాలమువఱకు మన్నునట్టిదియు కాలమును సరిగా చూపునట్టి ఓరామక్రిప్టల్ అందముగల దళసరియగు అద్దముగల రిస్టు గడియారము

క్రిస్టుగల 10 జూయల్ గల నిక్రోమ్ కేసు గలది ,, 9-12 ,, 10 ,, ,, సిల్వర్ కేస్ గలది ,, 11-12 ,, 10 ,, ,, రోల్డ్ గోల్డ్ గలది ,, 12-12 రేడియం డైలుకు 8 అణాలు చార్జి అధికము. ఒక్కొక్క గడియారము మంచి అందముగ పెట్టెలో నుంచి 8 సంవత్సరములకు పూచీ యివ్వబడును.

THE INTERNATIONAL WATCH TRADING CO. Bhendy Bazaar, Bombay.

Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.

Head Office:-Bangalore City.

The Pioneer Life Office of a Premier Indian State Offering Generous Policy Contracts at the Lowest Cost.

Wanted District Agents in all unrepresented areas.

Write for Agency terms & other particulars: V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I., General Secretary, & Legal Adviser, Bangalore

Messrs. P. K. RAU & Sons, Ltd. Chief Agents, Madras Presidency &c. 24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, MADRAS.

Advertisement for a woman's portrait with text: అందమైన తలనూనె అన్ని బురుత్తులకు మరియు అన్ని వయస్సులకు కుంతలకౌముది

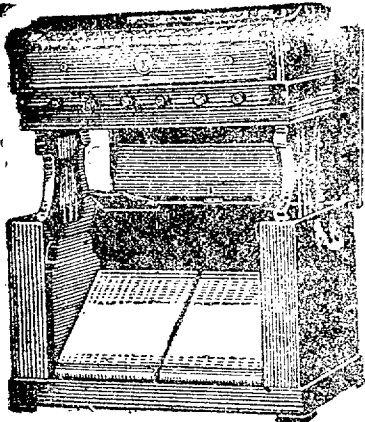
గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్న నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

182-2

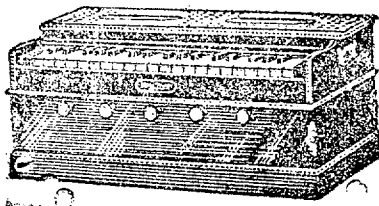
యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవులివ్యాపారం, మహల్ పిడి, మధుర.

భారత దేశమునందు

ముఖ్యమైన
హార్మోనియం
వర్తకశాల

రామచంద్రగారి సుప్రసిద్ధమైన "రామ్ - ప్లాట్" హార్మోనియములు మిక్కిలి మేలైనవి, దీర్ఘకాలమువరకు మున్నును. మంచి నాడమును గలిగియున్నది.

Manufacturers :

T. S. RAMACHUNDER & BROS.,
KALBADEVI ROAD, BOMBAY.

Telegrams : "MUSICAL"

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు : చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శివారావు మొదలగు సుప్రసిద్ధనాయకుల చిత్రపటములను సరించి నభినందించియున్నాడు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపత్ రాయ, దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధసైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అనలు చిత్రములు (Original Paintings) సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగాకను వారికిని మంచి కమిషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDER PARK, BOMBAY. 2

ఇనాం!

ఇనాం!!

ఇనాం!!!

పసిపిల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

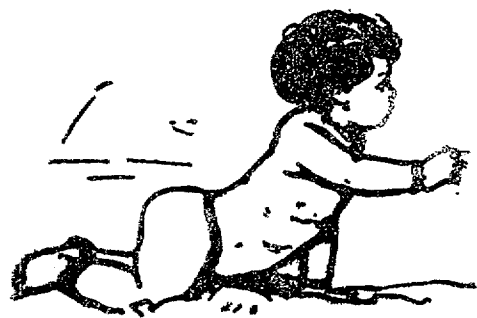
శాంపిల్ ఇనాం అందు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను ఆవుపాలు, బట్టెపాన, మేకపాలు, కవ్ డెస్ట్ పాడరుపాలు మొదలగు వాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.

2 పసిపిల్లలకు గలుగునట్టి మలబద్ధకము, అజీర్ణము, వాయువు, ఈడ్పు, జ్వరము దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అటంకపరచును.

3 జ్వరము మొదలగు వ్యాధులను అటంకపరచుచున్న వ్యాధుల వాటంకపరచుటకు పాలు తాగునట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.

4 దంతములు వచ్చునప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్కిలి భద్రమైన రక్షణము.

ఏజెంట్లు కావలయును

దాదా అందుకో, మద్రాసు.

ఆప్రికన్ షాఫ్, బెజవాడ.

అఖిలభారత శిష్టకరణ కార్యనిర్వాహకసమావేశము

శ్రీకాకుళము-గంజాంజిల్లా

అఖిలభారత శిష్టకరణశ్రేణియ సమ్మేళన కార్యనిర్వాహక సమావేశము 7-8-1930 తేదీ శనివారము ఉదయము 9 గంటలకు శ్రీ శ్రీ శ్రీకాకుళం శిష్టకరణ సమాజసభ్యులకు శ్రీ మాన్, కుప్పిలి నృసింహాస్వామి మహాశయుల మందిరముందు శ్రీకాకుళం టవునులో జరుపబడును. కావున కార్యనిర్వాహక ప్రతినిధులను కార్యనిర్వాహక సభలో అభిమానముతో పాల్గొనదలచు బంధు మహాశయులను ముఖ్యముగ దయచేసి సభ సలంకరించి జయప్రదముగ కొనసాగింపగ లండులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

కార్యక్రమము

1930సం॥ జూన్ 7 తేదీ శనివారము 8 గంటలకు

ప్రారంభమగును.

(1) 8 గంటల వార్తాసమాఖ్య.

(2) 8-9 ఉపన్యాసములు.

(3) 9-10 విద్యానిధి-ప్రచారకవిషయములు

(4) 10-11 సమ్మేళనీరిజన్లీవను ఇతరవిషయములు

(5) 11-11½ అభ్యుదయ ఆంధ్రోపన్యాసము

(6) 11½-12 అభినందనములు.

సభ సమావేశము అనంతరమునబట్టి 12 లేక 2 గంటల వరకు మార్పు కావవచ్చును.

బలివాడ స్వామిబాబు,

తల్లి పల్ల ప్రధానకార్యదర్శి.

కాన్ఫరెన్సు ఆఫీసు బరంపురం,

నెషనల్ ఇన్స్పిరేషన్ కంపెనీ లిమిటెడ్

హెడ్ క్వార్టర్స్:—9, టెల్లూకోర్ట్ హౌస్ నెపిడి, కలకత్తా.

(స్థాపితము—1906)

సంపూర్ణముగ హైందవ కంపెనీ యై, యందుకు ముఖ్యము. "నెషనల్" లైఫ్ ఎన్యూరెన్సు కంపెనీకి మాత్రమే ప్రథమ యవకాశము కలిగియున్నది.

ఎందుకనగా,

(1) ఇది చాలకాలముక్రిందట స్థాపింపబడి, ఘనముగ భారతీయుల యధికారము దుండియున్నది.

(2) దీని మూలధనము, సురుజైన కంట్రాక్టు పద్ధతుల ప్రపంచమంతటను పాలసీలను కలిగియుండుట గొప్పవిశేషము.

(3) దీని ప్రీమియములేట్లు చాల తక్కువయై నగదు సాక్షు, అప్పులను సరసముగ యివ్వబడును.

లైఫ్ ఎన్యూరెన్సు కంపెనీకి కావలసిన ముఖ్యవిషయము బలవంతులగు యువోగ్ధీయులచే నడుపబడుటయే.

హైందవులచే నడుపబడు కంపెనీయంతే ఇన్సూరర్ చేసి హిందూదేశ పురోభివృద్ధికి తోడ్పడు.

ఆర్.జి. దాసు అండ్ కో.,
మానేజర్లు.

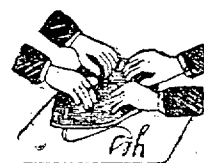
కే.యస్. గోపాలయ్య,
బ్రాంచి కార్యదర్శి,
లోకానైక్యర, బ్రాడ్వే,
మద్రాసు.

ప్లాంచెట్

భవిష్యత్తును తెలుపుయంత్రము

ఈ అద్భుతమగు ప్లాంచెట్ 1867 లో కనిపెట్టబడి, హృదయాకారమువలె తయారు

చేయబడినది. దీని మధ్య

భాగమందు ఇంద్రజాల

మునంటి అద్భుతమగు

యాత్రశక్తి యిమిడ్చబడి

యున్నది. ఇద్దరు మనుష్యులు తమచేతులను

బల్లమైనచి, ఇద్దరిలో నొకరు ప్రశ్న యడిగిన

వెంటనే బల్లక్రింద యమర్చబడిన చక్రములు

కదలుచు జబ్బును క్రిందయుండు కాగితము

పై వ్రాయును. అమెరికాదేశపురసాయనశాస్త్ర

కారులు యీవిషయమై చెప్పించియుండిరి.

వ్యాపారస్తులు, విద్యార్థులు, న్యవహరకులు, అదృష్టముల నెదురుచూచువారలు, ప్రేమానురాగులు, ప్లాంచెట్ నందుండు జయమును రహస్యమును కనుగొనిరి.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
వెల రు 3/- పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

BHARTIYA DAWAKHANA
Ferozepur City (2) Punjab

ద్రవిడరాష్ట్రము

వేదారణ్యములో శిబిరనాయకులగు శ్రీయూత యన్. గణేశ్ గారిని మరి 5 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

44 మంది వాలంటీర్లకు శిక్ష విధింపబడుట
వేదారణ్యం, జూన్ 2:—ప్రస్తుతము వేదారణ్యము శిబిర నాయకులగున్న శ్రీయూత యన్. గణేశ్ గారిని (పీరు మదరాసులోని క్రెంట్ ఫాట్ ప్రెస్ యజమానులు) మరి యొకరు వాలంటీర్లను నేడు ఉదయము 11 గంటలకు హోటలులో భోజనము చేయుచుండగా అరెస్టు చేసిరి. మొదట ఒకపోలీసు కాస్టేబిలు వచ్చి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు పిలుచుచున్నానని గణేశ్ గారితో చెప్పిరి. కాని వారు వెళ్లుటకు నిరాకరించిరి. తరువాత మరల పవన్ సెక్యూరు గారువచ్చి పైహుటలనే చెప్పి గణేశ్ గారిని వాలంటీర్లను సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారి దగ్గరకు తీసికొనిపోయిరి. వేదారణ్య మును వెంటనే విడిచిపెట్టక పోయినచో గణేశ్ గారిని వాలంటీర్లను అరెస్టు చేసినదని సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు చెప్పెను. వాలంటీర్లు అరెస్టు చేశారని. వెంటనే అశాస్త్రీయ సంఘములో శరీరవారని వారినందరిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఒకటిరెండు రోజులలో విచారణ జరుగును.

అదివారమునాడు మధ్యాహ్నము అవదయర్పాలెం శిబిరములోనున్న 22 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేసి వేదారణ్య మునకు తీసుకొనివచ్చిరి. శిబిరమును పోలీసువారు విశేషరహస్యముగా నిలిపి. శిబిరమునాడు ఉదయమున అగస్త్యంపల్లిలోను, కొడిక్కరై లోను అరెస్టుయిన మరి 22 మంది వాలంటీర్లతో వారిని కలిపి నేడు వారందరికీనులను విచారించిరి. 40 మంది వాలంటీర్లకు చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్షవిధించి తిరుచునాపల్లి చెరసాలకు పంపిరి. తక్కినవలగురిని పాలంకోటలోని జోర్ డెప్టో పాఠశాలలో రెండేండుంచుటకై తీసికొనిపోయిరి. (ప్రే. పే.)

శ్రీశ్రీసత్యాగ్రహాలను చెరసాలనుండి విడుదల చేయవలెను

తిరునల్వేలి శ్రీలసంఘసభలో తీర్మానము
తిరునల్వేలి, జూన్ 1:—నిన్న సాయంత్రము డాక్టరు సి. అప్పావలెగారి భవనములో వీరరాఘవపురం శ్రీల సంఘ మునారు సమావేశమైరి. చెన్నపురి కారదా విద్యాలయమునకు జెందిన శ్రీమతి సి. పరస్వతి అమ్మగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమతి పరోజనీనాయుడు, రుక్మిణి లక్ష్మీపతి మున్నగు శ్రీసత్యాగ్రహాలను విడుదల చేయవలయునని ప్రభుత్వము వారిని కోరుచు సభవారు తీర్మానించిరి. (జి. వి.)

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ బసవన్ గుడి, బెంగళూరు లైవ్ స్టాక్ ఇన్స్పెక్టరెస్సు పందెపు గుట్టములు, పోలో పోటీగుట్టములు. పేటగొండ గుట్టములు ఏనుగులు, యితర పశువులు, వ్యాధి, ప్రయాణము లేక ఆకస్మికపుమరణములను అంగీకరింపబడును. వెంటనే వివరములకు వ్రాయుడు. మేనేజింగు డైరెక్టరు, బెంగళూరు.

మేము ప్రచురించిన కొన్ని ముఖ్యగ్రంథములు

వసుచరిత్రము	నెల ద్వా.	4	0	0
మనుచరిత్రము	"	2	0	0
శృంగారనైషధము	"	3	0	0
ఉత్తరరామాయణము	"	2	0	0
శ్రీ సీతారామాంజనేయము	"	3	4	0
రామదాసు చరిత్రము	"	1	2	0
విశ్వగుణాదర్శము	"	2	8	0
ఆధ్యాత్మరామాయణము	"	0	10	0
ఆంధ్రనిఘంటుత్రయము	"	0	12	0
శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు	"	0	8	0
శ్రీ భగవద్గీత	"	0	6	0

యిత్ర ప్రకములు మావద్ద ఆసేకములు దొరకును. పట్టి నలయువారికి పంపెదము.

ఆర్ వెంకటేశ్వర్ అండు కో, ఆనందముద్రణాలయము మద్రాసు.

ఏషియనుఇన్నూరెన్ను కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి 1910 నంబర్ స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు రు. 1000 లకు రు. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

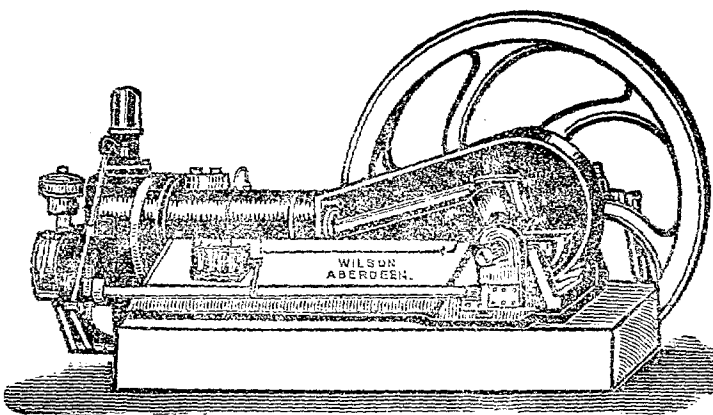
ఎ ర. ములకువివేటవానే యుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచిగుంటూరు లేక విజయనగరం.

కోలుస్టార్లింగు—'విల్సను' క్రూడాయిలు షెమిడికలు యింజనులు

మెకానిజము అతిసులభము—రెండేనిమిషములలో స్టార్టుగును—వేపరైజరు లేదు

క్రూడాయిలు ఖర్చు యితర యింజనుల కన్న చాలా తక్కువని ఆసేక యోగ్యతాపత్రములు సాం దినవి. యెంతనుండి క్రూడాయిలు తో వైసను ఆతిత్వపి కరముగా పనిచేయును. ఇంజనులకు నిలయు యావత్తు స్వేయ సామానులు సిద్ధముగా నున్నవి.

ధ ర లు బ హు న ర న ము

ఇంజనుల యందు అనుభవము లేనివారైనను సులభముగా నడుపగలరు. లోడ్లు లాగుటలో దీని కి మించిన యింజనులు వేరెవ్వయును లేవు. 7 గుర్రములు మొదలు 150 గుర్రముల వరకు యింజనులు రెండు టయిపుల లోనూ స్టాపులో సిద్ధముగా నున్నవి.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది ఎంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308 లింగ్ చెట్టిపేటి, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసు:—బెజవాడ యూనైటెడ్ మంజిక్ బిల్డింగు.

ట పాలు మూలముగ వ్యాధుల స్వస్థపరచుట

మీరెంత దూరమునందుండినను వ్యాధి...ములు తెలిపిన వ్యాధి స్వస్థపడగలదు. కోరువారికి కేటలాగు ఉచితము.

ఆంధ్రప్రతిక 5-6-29 లేది వ్రాయునది:—..... డాక్టరు కోటా జయరామునాయుడుగారి వైద్య చికిత్సలను మా ఆఫీసు సిబ్బందిలో ఆసే కులు మిగుల లాభముపొందిరి..... తమిళనాడు ప్రతిక 21-5-29 లేదిన వ్రాయునది:—డాక్టర్ కోటా జయరామునాయుడు ఆయుర్వేద వైద్యమునంద మిగుల అనుభవశాలియని కీర్తిపొంది యున్నందున మేము విశేషముగా వ్రాయునక్కరలేదు..... చెన్నై వర్తమాని ప్రతిక 1-9-29 లేదిన వ్రాయునది:—వైద్యభూపతి కోటా జయరామునాయుడు వారు వ్యాధిగ్రస్తుల వ్యాధిని గుర్తించి నిర్ణయించి తగు ఔషధమును యిచ్చుట యందు బహు బలతత్వగుణవారనియు వారివద్ద నిర్భయముగ వ్యాధిగ్రస్తులు ఔషధనేపి చేయవచ్చునని యందువలన బాధపడు ప్రజలకు వెల్లడించుచున్నాము.....

సంభవనవి:—నరములకు నిజముగా నుంచి పటుత్వమును గలిగించుటలో సహజమైనది. స్వప్నస్థలము, నిస్సత్తువ, ఆకలి మంగిదంచుట, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, మొదలు చికాకుగానుండుట మొదలగునాటికిది రామరాణమువంటిది.

25 గుళికలు బుడ్డి 1-కి రు. 2—0—0.

డాక్టరు కోటా జయరామునాయుడు, (వైద్యభూపతి), ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యశాల, లిమిటెడ్. బ్రాడ్వే వైద్యశాల, 159, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

స్వల్పదర!

ఫల సుధికము!!

పూర్తితృప్తి!!!

100కి 100గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకమయహార కన్సూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు మనలివారి వరకు అందరి బుద్ధిమందు, మలబద్ధము, వడినెయ్యి, దప్ప, నూనెలు, పిల్లలను చేకూర్చు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు పోషి, అహారలేర్ప కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు శ్రమచేయు కాదు, స్నానమునాడు (కత్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాపలతో ననుచి (విజృంభితము) సాంక్రామిక లోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేపించిన ఆరోగ్యవృద్ధిగాను అగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుబంధపత్రమును చూడుడు. 700 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 400వలసినంతవలె ప్రతిదినము త్రాగుదును. పోషకముగా 6 సీసాలు రు 1-0-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 3-0-0.

సారస్వతానందం:-

మొదటను బలమును కలిగించి, జ్ఞానకళ క్రింది వృద్ధిచేయును గావున, మొదటను దుర్బలమునల గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోగను. కర్మవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు శంకర్వరమునకు స్వధుమధురత్యయ నిచ్చును. పాపముపాదన తాత్పర్యమునింపును. అలకావలెన స్త్రీలకు శత్రుడును (నెత్తితోడ చాల మెత్తగావుండుటవలన) తూట్టాడను నడుననుకాని పిల్లలకు చంపివలసింది. 6 కోస్తుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోషకముగా ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామచంద్ర భగవాన్ మొనగాడు

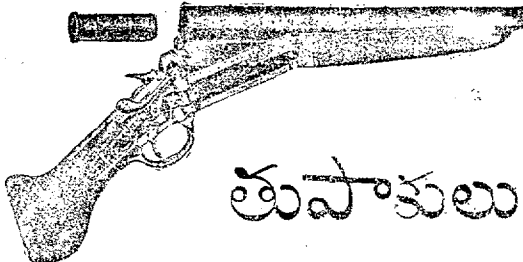
AMRUTANJAN DEPO
Price Annas 10 only
MADRAS & BOMBAY.

ఆనందబోధిని.

సర్వాంగసుందర మగు చక్కనిమాసపత్రిక

మా కార్యాలయమునుండి పడునాడు వత్సరములనుండియు వెలువడుచున్న ఆనందబోధిని ప్రవిడ మాసపత్రికయు, వారపత్రికయు తమిళనాడునందలి యిరువదివేల గృహముల నలంకరించుచున్నది. అట్లులే సర్వాంగసుందరమగు చక్కని తెలుగుమాసపత్రికను ప్రచురించి ఆంధ్రగృహముల కానందము గొలుప నిశ్చయింపబడినది. ఇందు ఉత్తమమున కథలు పద్యములు, వ్యాసములు, క్రమము ననుసరించి సచిత్రముగ ప్రచురింపబడుచుండును. ఇట్టిపత్రిక ఆంధ్రమాన మురియొకటి లేదని నొక్కి వక్కాణింపగలము. ఆంధ్రమహాజను లెల్లరును ఈ ఉత్పిష్టపత్రికకు చందాదారులై నలయు సహాయ మొనరింతురు గాక. ఇండియా, బంగాళ, సిలోన్లలో నుండువారికి పంపకర్త చందా 1 రూపాయ మాత్రమే. సింగపూర్, పెనాంగు, మార్ నెలొనివారికి రు. 1-4-0 మాత్రమే. నెలటనే చందాదారులు కండు.

“ఆనందబోధిని” కార్యాలయము, నెం. 6, వెంకటేశమేష్ట్రీనీధి, మదరాసు.

తుపాకులు

పర్యవీక్షములైన ఆయుధములు, ఎలయు మందుసానుగ్రి అటల కుపయోగపడు వస్తువులు పన్నయి చేయబడును. మా వస్తువులు శ్రేష్ఠమైనవియై సామాన్య ధరలలో నుండగలవు. ఖాతాదారులు తమకు కావలసిన వస్తువులకొరకు మాకు వ్రాయ వలయును. ఆర్డర్లన్నియు తృప్తికరముగ నుండునట్లును, త్వరితముగను పంపబడును.

మద్రాసు ఆర్మరీఆరమ్స్ అండ్ అమ్యూనిషన్ డిలర్లు
4, ఫావోహమ్మ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపవడు
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యధిక యని గ్రహింపుడు.

కామినియా ఆయిల్

న శీటినుండియే వాడు బారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి

ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతినిపానముగాను, చిట్టిపోవుట పోగాగా నుండు టనుండి రక్షించి పట్టుచున్నవలె, తుమ్మెద రక్తమువలె నిగనిగొడిచుట.

ఈ సూక్ష్మపదార్థిని శాడే పరిశీలించుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు పెట్టు ఇదికప్పుము గలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతి కట్టణములోను, పల్లెలోను, రుకాణాదారు లందరినంద్రును, పరిశీలనవ్యామృతము లమ్మవార లందరినంద్రును దొరకును. మీయారి వర్తకులయొద్ద కొనునపుడు కామినియా ఆయిల్ వా ఆని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి రు 1-0-0, పొట్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0, పొట్టేజి ఆ 0-12-0.

ఓటో డిల్ బహిరు (రిజిస్టరు)

కొనుట ముతనకుడు.

మీగుస్తులమీదగాని, కేబు గుమలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు అటోడిల్ బహిరు చల్లి నవలనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజిల్ ట్యూబుల పరిమళములను, నెది జల్లిన ట్యూబులను, వెండి పమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, అటో డిల్ బహిరు తప్ప మి రెదియు కావరాదు. శాడే ఒక సీసానుకొని దాని ఆయుజపరిమారు అనుభవించువుడు.

1 కోస్తు ఓటోడిల్ బహిరు	రు.	2-0-0
1/2 " "	"	1-4-0
1 ద్రామా " "	"	0-12-0

మూసాసీసా రెండణాల పోస్తు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

228, జమ్మాయపేట మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

‘కాంట్రా సెప్టెన్’

ఒక్క-చే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదులట్యాబులు 1-12-0

ట్యాబులకు ఇతర పయములకు:-

3. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు పోస్ట్ బాక్సు 106-1

ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిక్లులు అండ్ డ్రగ్గిస్తులవద్ద నూడ దొరుకును

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, రెజవాడ.

గనెరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 2 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గోగములను నివారించి య్యూరము విడుదలవచ్చుదు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యాలజ్యోను అగోకు పిచ్చికారితోను నిజ ప్రమాదముండ తప్పక విడుదలవును. సీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు రెండువరిటి మూర్ఖులను రెండు సారి గ్విరలులనుండియెల్ల మూర్ఖుల నెనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు నరిపోవుమందు రు 3-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము రైలునాడులే గాక యితరవిధము లైన కాయలను నూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమర, గడ్డి, కర్పూరి, మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చక్క నుడు పొడములనీటికి నూర్చును. చర్మ 1-కి రు 1-0-0.

“సుందారు జిల్లాకు రేలకెట్టు:-

తాడికొండ నుల్లి కార్తవసాపునాడు, గుంటూరు.”

చిత్తెలుగు కార్తవెను.